

దేవదేవతలు

బోయకొండ గంగాభవాని చరిత్ర

ఉచిత గురుకుల విద్య ప్రాండేషన్
www.freegurukul.org

సదాశివ సమారంభం

గురు దిక్షితాముహ్రి

గురు వెన్కటేశ్వర మహార్షి

గురు శుక మహార్షి

గురు నారద మహార్షి

గురు వాయ్మికీ మహార్షి

గురు కృప

శంకరాచార్య మధ్యమం

గురు గవింద్రుడు

గురు కశ్చేర్ దాసు

గురు శైలశ్రీ మహా ప్రథము

గురు నాన్కు

గురు రామవెంకట స్వామి

గురు నీరబ్రహ్మండ్ర స్వామి

యోగి మేమన

అస్క్రూదాచార్య పర్యంతాం

గురు రమణ మహార్షి

గురు యోగానంద

గురు శ్రుతివేదాంత ప్రథమాద

గురు మాయాశ స్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు రంగ్రెశ్మీల పరమాచార్య

పందే గురుపరంపరాం..

“ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్” ద్వారా విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందించే సేవా కార్యక్రమంలో బాగంగా ఈ పుస్తకాన్ని భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ (డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా) నుంచి సేకలించి అందిస్తున్నాము. ఇందుకు మేము వారికి కృతజ్ఞత తెలియజేసుకుంటున్నాము.

సాయి రామ్ వారి సేవల విస్తరణలో బాగంగా ఈ పొందేషన్ స్థాపించబడినది. ఈ స్వచ్ఛంద సంస్కరణ ద్వారానే అన్ని సేవలు అందించబడును. ఇటువంటి పుస్తకాలు మీరు ప్రాసినట్టయితే లేక సేకరిస్తే మాకు తెలియజేయండి. మేము ప్రతి విద్యార్థికి ఉచితంగా అందేలా చేస్తాము, తద్వారా ఉన్నత విలువలు, నైపుణ్యాలు కలిగిన విద్యార్థులను మన దేశానికి అందించవచ్చు. మాతో కలిసి నవ భారత నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పనిజేయటకు, భాగస్వామ్యం ఆగుటకు ఆసక్తి ఉంటే సంప్రభించగలరు.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, బిగుమతి(డోస్టోప్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in>
- 2) ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ వెబ్ సైట్ : www.freegurukul.org
- 3) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్ : <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) మొబైల్ అప్: Free Gurukul

గమనిక: భక్తిజ్ఞానం, ధర్మ ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు డిజిటల్ లైబ్రరీ సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది లాభార్జన దృష్టిలోని ఉచిత సేవ. ఈ సేవలో అంతర్జాలంలోని(ఇంటర్నెట్) లైసెన్సు / కాపీరైట్ అభ్యంతరాలు లేనివి అనుకోన్న పుస్తకాలను గ్రహించటం జరిగినది. అనుకోకుండా ఏవైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉన్నచో మాకు తెలుప మనవి, వాటిని తొలగించగలము అని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Website: www.freegurukul.org

Mobile App: Free Gurukul

email: support@freegurukul.org

Facebook: www.facebook.com/freegurukul Help Line / WhatsApp: 904 202 0123

“మన లక్ష్యం: విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య అనేబి ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందలికి అందించబడాలి “

ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ – Free Gurukul Education Foundation

సర్వం పరమాత్మ పొద సమర్పణమన్న

ಭಾರತ ಪ್ರಭುತ್ವಪು ವೆಬ್ ಸೈಟ್ - ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾ

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books

Title: Ramayanam

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language: Telugu

Scanning Centre: Any Centre

Clear Search

Presentations and Report

Statistics Report

Status Report

Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLIMIRROR at IICAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI Now!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none">Rashtrapati BhavanCMU-BooksSanskritIIT TirupathiKerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none">INSA	<ul style="list-style-type: none">Times of IndiaIndian ExpressThe HinduDeccan HeraldEenaduVaartha	<ul style="list-style-type: none">Tamil Heritage FoundationAnna University NEW!

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వవేకానంద

“దొనాలలోతెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శేషమైంది! దాని తరువాతిది లోకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అనుదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ పూడ్చలలో నిలిచి బోకూడదు. లోకమంతటినీ అవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. స్వాందవ వేదాంతం ఎన్నదూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారు, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్లిన సన్మాసిని నేనే అని చెప్పేవారు, తమ జ్ఞానిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచేతుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొఱధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జిచిపించి, లోకిక జ్ఞానాన్ని సంఘనిర్మాజ విజ్ఞానాన్ని విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజుా పుష్టుల రాసుల్ని వికసించజేసే మంచులాగా నిశ్చటంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాచంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవసరంచించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమాత్మిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికి భారతదేశంలో కొన్ని సంస్కలను నెలకొల్చాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్టులు, జవసంపన్నులు, బుఱువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా వరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చారక్తి తక్కిన శక్తులన్నీటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్కార భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లోంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్టం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోనీ మహాస్వత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికి తంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తాంది. ఆనేక శతాబ్దీలూగా ప్రజలకు క్షద్రసిద్ధాంతాలు నేర్చడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దీల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయట్టాంతులై, పతుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్నానరూపులమనే మాటను వినదానికినా వారెన్నదూ నోచుకోలేదు. “సీచాతిసిచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ వఖిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పింది. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. *

శ్రీజ్యోయకొండ ఆ మాంగళాభవాసచంత్ర

ర వ య త :
జ. వరలక్ష్మి

This book is published with the financial assistance of
Tirumala Tirupati Devasthanams under their scheme
and to Publish Religious books.

శ్రీదౌర బోయకొండ గంగాభవాని చరిత్ర

శ్రీకృష్ణదేవరాయల వంశ పతనంతరము అంధ్రీదేశము మహామృదీయుల వశమైనది. మహామృదీయుల మత వాతావరణముతో నిండి ప్రోందవుల సభ్యుల, వంసగ్రాతులు కటుటమైనవి, ఆ తరువ్యాలు తెఱగువారిని అనేక బారట పైట్టుచూ వారికి లోబిఫినపారిని వారిమతమున కటుపుకొని, వారిని ఎదిరించినపారిని నాళనమైన రించుచూ, పరరాజ్యములపై బడి ఆ రాజ్యములను కొల్గాటే వారి వశము చేసుకొనుచుండిరి. ఆదియునుంగాక హిందూ దేవాలయములను భ్వంసము చేయుచూ అందుగల విగ్రహములను కూడ అపహారించుచుండిరి.

మహామృదీయులు హిందువులను అవ్యిధముగా బాధలు పైటీ వారి త్రైలను చెఱబట్టి వారి వ్రీతములు చెఱుపుచున్నసూ వారికి ఎవ్వరును అద్దులేనందున వారి దొర్కన్స్యములు రోజు రోజుకు మితిమీరి దేశమంతయు అల్లకల్లోలముగా నుండెను.

అట్టి సమయంబన భూదేవి కలియుగంబన మహామృదీయులు చేయు ప్రోర పాపములను చూచి సహాయక వారి గర్వమణచుటకు ఏది మార్గమని ఆలోచించి నర్స్యవ్యరుండైన మహావిష్ణువుతో మొరపైట్టుకొసుటకు వైకుంశమనకు వెళ్లెను.

శ్రీమన్నారాయణడు శేషతల్పుముపై పవించియుండ ఆశని మృదు పాదంబ లను లక్ష్మిదేవి ఒత్తుచూ సంతోషంటగానున్న సమయంబన నర్వ వ్రిపంచంబను మోయినట్టి భూదేవి గోడు గోడున దుఃఖించుచూ వారి చెంతకు విచ్చేసి ఆశనిక సమస్తరించి నిలయండెను. భూదేవి దుఃఖించుట గాంచిన మహావిష్ణు ఆమెను చెంతకు పిలిచి నీవు చింతించుటకు కారణంబేమి అని అడుగుగా అందులకు భూదేవి ఆశనితో ఆదిమద్యాతశరపొతా! దేవా! శ్రీమన్నారాయణా! దేవ దేవా! నేను మూడు యుగముల భూభారము నునాయానముగా మోయుచుటిని. కాని ఇప్పుడు ఉలిగయుగ మున మానవుల పాపములచే కూరుకున్న ఈ భూభారము మోయలేక బాధపడి మీ చెంతకు వచ్చినాను. ఇందులకు తరుణోపాయంబ తెలువరెని పార్చించెను.

ఆ మాటలు విన్నట్టి శ్రీమన్నారాయణడు ఆమెను ఓడార్పి దైర్యం చెప్పి కొంత తదవు ఆలోచించి భటులనంపి రద్దుదేవుని బ్రిహ్మాదేవుని అచ్ఛటికి రప్పించి భూదేవి చెప్పేన మాటలువారితో చెప్పగా వారును ఆలోచించి ఏమి చేయుటకును దిక్కు తోచక

భూదేవిని పెంటనిదుకొని జగజ్జనని చెంతకు వెళ్లిరి. ఆ నమయంబున జగజ్జనని యోగనిష్టలో కూర్చునియుండుట గాంచి వారు అచ్చుటనే కూర్చునిరి. కొంత తడవునకు ఇగ్నొమాత కన్నుట తెరచి వారి వంక చూచి మీరు ఇట్టి నమయంబున వచ్చుటకు కారాణంబేమి యని పళ్ళించగా అందులకు త్రీమూర్తులు ముగ్గురు కలసి భూదేవి కలియుగంబున జరుగు ఫోరములను గూర్చి తమకు చెప్పినదంతయు జగజ్జననికి విన్నవించిరి.

ఆ వార్త విన్నట్టి జగజ్జనని కోపోధ్విక్తురాలై మండిపడి బోరా! మానవులకు ఇంతటి గర్వమున్నదా! మన స్పృశ్యియందే ఉద్ధవించినట్టి సర్వ మానవులకు అంతటి గర్వమా! వారిని ఇప్పుడే సర్వనాశనము చేయవలెనని యొంచి కొంతవడి మానము వహించి ఆలోచించుకొని ఇప్పుడు తొందరవడుట శ్రీయన్కృతముగాదు. కలియుగ భారమంతయు కలిపురుషునికి ఒప్పజెప్పినవందున యొమి చేయటకును వీటగాదని భావించి, కొంత తడవు యోచించి త్రీమూర్తులారా! దీనిని గూర్చి మీకు యొలాంటి చింతయు వలదు. ఏలనగా మనము ముందుగనే ఇప్పుడు జరుగు కలియుగ దుష్టుంత ములన్నియు ఆ కలిపురుషుడు వరిష్టరించునట్లుగా నిర్ణయించి యున్నాము. అయిను ఇట్టి సంచర్యమున దుష్ట తిక్షణ శిష్ట రత్నణ యొనరింప మనమే పూనుకొనవలెను ఏ యుగమునందు కూడ జరుగనట్టి పొపములు కలియుగమున జరుగుచున్నవి. అందులన పాపమెక్కుడ మెండుగా వుండునో మనము అచ్చుట ఆవతరించి వరిపాలన జేయవలెను కౌనస మీరు మీ వర్ణిత రూపములు చిడచి దేశమంతట అచ్చుచ్చుట ఆవతారములెత్తి అచ్చుట జరుగుపాపకృత్యములను ఉండించి భక్తి మార్గమును చూపుచుండవలెను. అనియు గాకా నేనున్న మీవలె ఆవతారమెత్తి అచ్చుట మీకు తోడుగా వుండి ఎది యొట్లు చేయవలెనో సూచింతును. మీరందరు అదే విధిముగనే కలసి చేయడు అని చెప్పి వారిని వారి వారి నివాసంబులకు పంపెను. భూదేవిని కూడ ధైర్యముగా వుండమని ఓహార్పి జగజ్జనని తపోవిష్టలో కూర్చుండెను. నాడు జగజ్జనని తానిచినమాట వ్రికారం ఆవతరించి దేశమనందంతయు నంచరించి దత్తణ ప్రాంతమునకు వచ్చెను. మహామృదీయుల వ్రివర్తనలను గాంచి వారి గర్వము అణచుటకు వారిని హతమార్పి శాంతి సెలకొల్పి తెలుగు జాతిని పునరజ్జీవింపజేసినట్టి శక్తిస్వరూపిణియే ఈనాడు బోయ కొండ శిథిరముపై వెలసినది. ఈమె చరిత్రీ ఈ విశ్వజననియైన పరాక్రితి ఆవతారమహిమలు పంగ్రిహమగా ఈ గ్రంథమున పేర్కొనబడినవి.

మూర్తి ఒక్కటిగేని వేసు వేరు ఆవతారములెత్తినపుడు పేద్దు పేరైనవి. అది యందు జగజ్జనని ఒక్కటి. అ శక్తి త్రీశక్తి రూపిణి అనగా బ్రహ్మ, విష్ణు

మహేశ్వర, లక్ష్మి, పార్వతి, సరస్వతి పీరి స్వరూపమయే. ఆ తల్లియే బోయ్కొండ శిఖరముపై బోయ్కొండ గంగమ్మగా నిలిచి ఆ పర్చిదేశమంతయు నిండుగా నెలకొని, తక్కులు పెలిచిన చోటుకువెళ్లి వారి కష్టముఅంబుంసు గమనించి అనుగ్రహించి తన మహిమలు చూపుచున్నది.

ఈ ఛైత్రము యొక్క మహిమ వర్ణనాతీతమైనది, మరియు ఈ దివ్య చరిత్రా మృతము చదివి అనందింపదగినది దీని మాధుర్యము చకువరులకు అనుశవయోగ్య మగును. కనుక ఇంచలి శ్లోకములను ప్రతిష్ట్యక్తి అంతో ఇంతో పరించిన యేదల ఆ తల్లి అనుగ్రహమునకు పాత్మిలౌదురు.

ఇప్పుడు బోయ్కొండ అమ్మవారు మంత్రమూర్తియై, యోగనిమగ్నమై శాంత గంభీరములచే తపోవిరతమైనది కలియుగమన భక్తుల ఆభీష్టార్థమై తన ఆశయ హాస్తములతో ఆహ్వానించి ఆనందింపజేయచున్నది. మరియు పఱశూపములలో నానా విరమల సహాయము చేయచున్న బోయ్కొండ అమ్మవారిని నమిత్త చెడిన వారులేరు. ఇది సత్యము.

ఇగజనని యైవట్టి బోయ్కొండ అమ్మవారు మోత్తప్రాదాయానియై ముక్తి దాయ కమై. కలియుగమనందు నమిత్త భక్తులకు కల్పతరుమై, కామధేనుమై, కష్టములలో నుండు భక్తులను కారుణ్య కట్టాడములచే కాపాడుచున్నది.

క థా పార్ట్ రం భ ము

* * *

కొన్ని వందల సంవత్సరములకు హర్షము అంద్రిదేశమున గంభవదీ ఆను నొక పట్టణముండిను. అ పట్టణము పుణ్యత్యులకు పుణ్యవతులకు సిద్ధాంశుగులకు వండితులకు నిలయమై ధన దాన్య సంవదలకు ఏలోటు లేక తులతూగు చుండెను.

ఆ నగరము చూపరులకు కట్టడములు అనేక వింత లెపములతో నిర్మితండై కనులచిందినర్యాను పార్చికారంబులు కలిగి వజ్ఞి వైదూర్య మరకత మాణిక్య మణి మయింబులతో నిండిమున్న రాజ సౌధంబులు గలిగి నిత్యము పచ్చ తోరణములదే నలంకరింపబడిన పురవీధులు గలిగి ఆ పురము ఆలరాచుండెను.

అట్టి రాజ్యమును గిరి మహారాజు రాజ్యపాలన చేయుచుండెను. ఆ రాజ్యమున నెలకు రెండు మారులు వర్షంబులు గురిసి గోవులు గేరెలు రెండు హూటల పాలు పితు కుతూ పాడి వంటలతో సస్యశ్యామలముగానుండెను. ప్రాజలకేకావతయు లేక జీవనము గడపుచుండ మహారాజు వృజలను కన్నవిధ్యలవలె తాపాటుచూ వారి కష్ట వప్పములను తానే స్వయముగా పరిశీలించి వారికి చేతనైనంతటి సహాయము చేయు ఉదార స్వభావము గల వాడగుటపంన ఆ పట్టణ వృజిబు ఆతనిని వైవముగా కొలుచుండిరి. అట్టి సుగుణాత్ముని భార్య పేరు జవికినాదేవి. ఆమె పరమ వృత్తివ్రిత్తిరోమణియై దైవతక్కి కలిగి చిన్న పెద్దలయందు గౌరవము చూపుతూ సిద్ధ సాధులను బీర ధ్యాహ్యాణులను తగు రీతిగా సత్కరించుచుండెదిది. ఆ మహారాణి బీద సాచల కంప్టులనెయింగి వారికి చేతనైనంతటి సహాయము చేయునట్టి సాఖ్యమణిగా వృజల ప్రశంసలు నందుకొసు చుండెను. ఇట్లండ వారికి వివాహమైన వండెర్చిండు సంవత్సరములకు దేశాచనము చేయవలయనని సంకల్పము కలిగెను. అందుపఱన వారు రాజ్య భారమంతయు చుంపుకు

యగు విజయవర్కు అప్పగించి దేశమందలి పుణ్యక్షేత్రములను దర్శించ కాంక్షించు చుండిరి. పారి రాజ్యమునందు గూడ అనేకమగు నత్రీములు దేవాలయములు కట్టించి చెరువులు బావులు త్రైవీంచి టాటసారులకు తోర్చివ కిరువ్రక్కుల చెట్లు నాబొంచి వృజల మన్మహనకు పాతులై అనేకమగు పుణ్యక్షేత్రములను చేయుచూ రాజ్యకాండయందున్న ఆళ వదలి దైవారాధనలు ఒనర్చుచు ప్రజలకు సేవ చేయుచూ కాలము గడుపుచుండినను పారికి మాత్రము వంశోద్ధారణార్థమై ఒక్క సంతానము కూడ లేనందున చింతజెందు చుండిరి. పారిపై భగవంతుడు కనికరించలేదు. అయినను పాచు పారి ఇష్టమై వంబగు మహావిష్ణువును ప్రతికోణి ఆరాధించుచూడిరి. ఇట్లుండ ఒకనాడు జవికినాదేవి స్వమ్మమున ఒక వృద్ధ భాగ్రమ్యముడు నొనట నామంబులు నిడుకొని కనబడి అమ్మా! నీవు చింతించుట నాకు తెలియును. కాని ప్రయోజనములేదు నీవు ఎన్ని పుణ్యక్షేత్రములు చేసినగాని ఎన్ని క్షేత్రములు దర్శించినను పలితంలేదు. అది పలించవలెనన్న ఒక్క చేసుకూరము. ఏడియనగ మీరు పూర్వజన్మము నందు చేసినటి కర్మానుసారం వలన ఈ జన్మమందు సంతానపొర్చిటేక బాధవమున్నారు. అందులకు సృష్టిలయకారకురాలగు ఆదిపరాక్రియైన కౌమాతను నిత్యము విడువక సేవించినట్లయాతే మీ వంశోద్ధారణార్థమై మీ గర్భమున కొంత కాలమునకు సంతానము కలిగి సూర్యపంచాంగిదులన్నంత వరకు సైఫమగా వన్నెకెక్కునట్లు చేయగలడు” అని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యును.

ఆ స్వమ్మమును కన్న జవికినాదేవి దిగ్గున మేల్కొని అటు ఇటు పారజాచి ప్రక్కన పరుంచియున్న భర్త ను దేపి స్వప్న విషయమంతయు మహారాజుతో విన్నవించగా ఆ పార్త విన్న మహారాజు కొంత తడవ అరోచించి దేవి నీవు దిగుబు జెందవలడు. నీకు అగుపడి చెప్పినది ఎవరో కాదు. అతడు ఆదిమధ్యాంతరహితుడు కమల నాటుండై నటి సాక్షిత్తు శ్రీమస్స్వారాయణండే అందువలన మనము రేవటినుండి ఆయన చెప్పిన తీటగా జగ్గన్నావిష్ణున లోకమాతను సేవించువలన పాచ పరిషరంబనకు మోత్సమాగ్గమని తెలిపి ఆ మరుసటిరోఱు నుండి అమ్మపారిని సేవించుకు నిర్మయించుకొని పారి ఇష్టమై వమైనటి మహావిష్ణువును అనేక విధములగా సేవించుట మొదలించిరి.

ఈ విధముగా జవికినాదేవి వరంధాముదగు శ్రీమన్ సారాయణుని అనేక విధములుగా సేవించుకొనుండగా తెల్లవారెను. ఆ రోజు ఉదయమున పారిరువురు స్వాన సంధ్యాదులొనట్టుకొని పారి ఇష్టమై వమును కొలుచుకొని దాసీ జనులను వెంటనికొని పూజా ద్విష్టములను గైకొని కాకి అమ్మపారి అలయమను బయటదేరి అచ్చుట భూప దీప నైవేద్యములనిచ్చి సారికేకం సమర్పించి తీర్చుపుచుచు గైకొని కొంత తడవ అమ్మపానిన్ని ధ్యమందు నిలచి సుతించుట మొదలించిరి.

అమ్మా ఆదివరాళక్తి మహామ్యాయ
 సర్వ సృష్టికి మూలాధారిణి - లోక కథాక్
 వీషటీ బూలోకమాతా భవానీ
 మేఘన్ నీ యందు మనస్సుంచి నిన్న
 నేవించుచు నీ భక్తులన్ కాపాడరావే
 ఓ దుర్గా సర్వ సృష్టికన్ సర్వజీవాశికిన్
 భుక్తికి మూలాధార శక్తివై
 సృష్టి నడుపుచున్నట్టి ఓ మాతా
 మీ బిడులైనట్టి మమ్ములన్ కాపాడి
 వంతానంబుల నొసంగవే
 మీ పాదారవింద సేవ యొనర్చు
 వారమైతిమేని మమ్మున్ చేరంబిలచి
 మా యభిష్టంబుల్ తీర్పి కరుణించి
 కాపాడవే - ఓ ఆంధా తీర్పరసుందరీ
 కలపల్లి - నిన్న నేవించుటే మా భాగ్యంబు
 రల్లి నీకున్ నమస్తే. నమస్తే నమస్తే.

ఇట్లు వారు అనంతకాలము నేవించినగాని పలితము దేనందున మనస్సు నిలకడ
 లేక వెతటెందుచు మనశ్శాంతికై అరజ్యమునకు వెళ్లి కొంత ప్రశాంతిగా వుండదల
 చినవారై మంత్రియగు విజయవర్కును పిలచి అతనికి రాజ్యభారమును ఒప్పించి సైన్యాది
 పతియగు చంద్రుసేనుని అతని వెంట కొంత సైన్యము నిరుకొని భార్య భర్త లిదువును
 సింహాది అరజ్య ప్రార్థనలకు వెళ్లి అచ్చుట వ్యవహారించు గరుడానదీ తీరమున
 వున్న మైదానమునందు నిలచి అచ్చుట కొన్ని రోజులు ఉండ దలచిన వారై స్తావరము
 లను అప్పటికప్పుడే విర్మించ ప్రాయశ్శము చేయుట చొదలిదిరి. మరియు అచ్చుట
 ఉన్న వింతలను చర్చించుచూ సంతోషముతో ఆ ప్రార్థనమంతయు తిరగగా, మార్చుడు
 అస్త మించ వారందరు ఆ రాత్రి భోజనాదులోనర్చి ఆచ్చుట నే బసచేసిరి.

ఆ మరుపటి రోజు ఉదయమున లేచి స్నానాదులు ముగించి, రాజు యొద్దుకు
 వచ్చి నిలచిరి. అంతట మహారాజు తానుపు స్నానంధ్య లొనమ్మకొని తగవంతని
 పూజ చేసుకొని స్తావరము ముందుకు వచ్చి ఆ సైనికులను చూచి సైన్యాదిపతియగు
 చంద్రుసేనునితో చంద్రుసేనా! మనము ఇచ్చుట వున్న పొడ్డు గడచుట లేదు అందుకని

మనమందరము కొంతవరకు వేటాడి కాలము గడిపి వచ్చేదమని చెప్పగా అందులకు సైన్యాధివాటి సరేనని వేటకు పోవుటకు అన్నియు సిద్ధపరచుకొని మహారాజును వెంట నిడుకొని విషారయాత్రి సాగించి నాగ్దాదిశబ్ద వేటాడుటకు ప్రయోజనమై వెడలిరి.

ఆ రోజంతయు వినోదముగా వేటాడుట తిరిగిరి. కాని ఒక్క జంతువు కూడ వారి కంటటబడేదు. అంతట వారు అలసటజెంది సూర్యుడు అన్న మించక మనుపే మహారాజును వెంటనిదుకొని వారి స్తావరములు చేరుకొని ఆ నాటి వేట విషయము గూర్చి ఒకరితోనాకరు చర్చించూ ఇంత గొప్ప అరణ్యమునందు ఒక్కజంతువు కూడ అగు పడ లేదని ఆశ్చర్యము జెంది ఈ రోజు మనము వెళ్ళెన వేళ సరిలేనండున ఒక జంతువు కూడ మన కంట పడలేదని రేపు వేటవనే లేచి వెళ్ళవలెనని నిర్ణయించుకొని రాత్రి ఎక్కువగుటచే భోజనాదులొసర్పుకొని ఆరోజు తిరిగిన అంశట వలన గాథముగా నిదిప్పించిరి.

మరుపటి రోజు సైనికులందరు వేటవనే లేచి గుచ్ఛానదీ జీరమునకు వెళ్లి స్వానంబుచ చేసి సంవ్యావంచనముచ తీర్పుకొని మహారాజు స్తావరము వద్దకు చేరిరి. అంతకు మనుపే మహారాజు స్వాన సంవ్యాదులు పూర్తిచేసి భగవంతుని సేవించుకొని వారు వచ్చుటకు మనుపే సర్వ సిద్ధముగా వుండెను. అప్పుడు అందరును కబుసుకొని ఈ నాటి వేటలో సాయంకాలమువరకు వచ్చుటకు వీటండవని దూరముగా వెళ్ళవలెనని నిశ్చయించి ఆశారపదార్థంబులను సేకరించుకొని వేటాడుటకు అరణ్యములకు వెళ్లిరి. వెళ్లిన కొంత తడవునకు మహాశియగు జవికిసాదేవి దేవి పూజలు ముగించుకొని స్తావరము బయట వచ్చి ఆ పర్మింత వాతానరణమును గాంచి ముచ్చుటవడి ఆ అరణ్య మను కొంత దూరము పోవలచి కొందరు దాసీలను వెంటనిదుకొని బయలుదేరెను. ఆ విధముగా అరణ్యము మధ్య వెట్టుచూ అచ్చబి వింతలు చూడ అనేక రకములగు వృక్ష జాతులన్ను అనేక పలంబులతో నిండిన చెఱ్లగల తోటలు చూచి ఆనందించెను. గరుడానది, గజేంద్రీనది ఈ దెండునదుల నంగమచు చూడ మనోపారముగా నుండెను. ఆ నది యుడు నానారకములైనట్టి చేపలున్ను, మొసత్కున్ను, తల్లి పిల్లలతో తుటాడు దృశ్యము లున్న నానారకములైన పట్టిల కిలకిలారావములు కోకిల గానములు వినుచుండెను. అటు వంటి వినోదములను చూడ జవికిసాదేవి మనస్సు గగుర్చాటుజెంది తనువు షులకరింపచో! వైవమా! ఆవత్మాందవా! అనాదరక్తకా! నన్నేం ఈ విధముగా శాధించుచున్నావు, అనేక పాపకర్మలకు తోనైనట్టి మానవ జన్మమందు నన్ను శృష్టింపజేపి. రాజ్యభోగము నందు బిషపై కృతింపజేయుచున్నావే! ఇట్టి జన్మకన్నను ఈ అరణ్యమున ఒక వృక్ష ముగనో ఒక రాతిబంధగనో, ఒక మృగముగనో సృష్టించియింద చింత లేకుండనే.

ఏ పొవమున్న యెరుగక ఈ అరణ్యమున తల్లి పిల్లలతో జీవించుటకంటే పుణ్యము వేరున్నదా అని వెత జెందుచూ నర్సేశ్వరుని వేదుకొనసాగెను.

“పరామాత్మ! సీకు నేను జేపిన అపచార మేమి? నాయందుగల నేరహేమి? నాకు చిన్నతనమున బ్యాడ్రి వచ్చినపుటినుండి మీ నామన్మది జీయుచున్నదాననే! ఈనాడు గంధవడి పట్టణ మహారాజు భార్యగా నున్నందున ఏమి వ్రీయోజనము? అదియుగాక పట్టణ ప్రాంతాలు నాముందు లేకన్న వెనుకనైనను మహారాణి గౌద్యాలు అని అనుకొను చున్నారు గడ! ఇట్టి నింద నేనెట్లు రాష్ట్రకొందును? ఇటువంటి పరిస్థితిలో నేను తరిగి రాజ్యమునకు పోవుతుట్లు” అని తనకు తానే నిందించుకొని మనస్సు విరక్తి చెంది చింతా కార్యంతురాలై దాసీజనులను అవ్యాప్తినే ఉండనిచ్చి నదీ తీరమునకు వెళ్లి వారికంట బడ కుండా పొదలవాటున దూరి ఒక కొండపేటు పైకి దారితీసి ప్రియాణమై శరీరము అంతయి కంప ముండ్లు గీచుక పోగా రక్తసిక్తమైనట్టి శరీరమును కూడ లెక్కచేయక ఎకదీక్షతో ఇఖరము పైకి చేరుకొని నర్సేశ్వరియైన అదిపరాశక్తిని అనేక విరముటగా స్తుతించుకొని పైనుందీ దూకి అరక్కుహాత్య చేసుకోవలచెను. ఆ సమయమున అమ్మువారు గ్రీహించి అయ్యా! ఈమెతో పాటు వీరి దాసీజనులకూడ భర్తలను బిడ్డలను వదలి కదుపుకూడికి వీరి చెంతకు చేరి వున్నారే: పెద్దవారు చేయు పొరపాట్లున యొమియు తెలియని అహాయక దాసీలకు మరణము తప్పదని ఆ ముప్పును తప్పింపదలచెను. అంతట జవికినాదేవి ఇఖరముపై సుండి వ్రీవాహములోకి డూకెను. అమ్మువారి వ్రీభావముచే జవికినాదేవికి ఏమియు హని కలుగివ్వుక తన హన్త ములతో పట్టుకొని రష్టించెను. ఆప్పటికి అరణ్యం నందుగల దాసీజనంబట్ట జవికినాదేవి ఎంతవరకు రానందున దిగులొంది ఆ చుట్టు ప్రక్కల ప్రదేశమంతయి వెదకిరి రాణి అగువడ లేదు. “ఇక మనము మహారాజు చెంతకు పోయిన శిర్శేదము తప్పదని” యొంచి వారి చెంతకు వెళ్లుటకంటే జక్కుడనే మరణిచుట క్షీయన్నరమని యొంచి దుఃఖించుచు నదీప్రవాహములో పడి మరణించుటకు ఉద్యుక్తులైరి.

జవికినాదేవిని తన రెండు హన్త ములతో పట్టిన అమ్మువారు దాసీజనులకు కన బిడక ఒక్కచోట ఉంచి వ్రీవాహములో వడబోతున్న దాసీజనుల చెంతకు వృద్ధురాలి రూపమున వెళ్లి అమ్ములారా పీరు ఎవరు? ఎందులకు ఈ అరణ్యముందు సంచిరిచు చున్నారు? అని వ్రీళ్లించగా అందు వారు ఆశ్చర్యము జెంది ఈ ఘోర అరణ్యముందు వృద్ధురాలు యెచ్చుటనుండి వచ్చేనో యని ఆశ్చర్యముఱెంది “అవ్యా! మాది గందవడి పట్టణము దాసీలమైన మేము మహారాణితో కూడ అరణ్య విచోరమునకు వచ్చి విశ్వార్థి

కని ఇటురాగా ఆమె మమ్ములను విడచి అరణ్యమున ఎచ్చుటికో పోయినది. ఆమె కన బిడనందున మేసు వెదుచున్నాము” అని వారు అవ్వతో చెప్పగా అందులకు అవ్వి వారి మాటలు విని నవ్వగా అదిగిని వారు ఆళ్ళర్యువడి “అవ్వి నీవు నవ్వుటకు కారణ మేమి? నీకు హారాటి అగుపడిననా? యని ఢీలాపంబుల నేడుకొనగా అవ్వ. రూప ములోయున్న అమ్మువారు జాలివడి “ఓ పిచ్చితల్లులారా మీరు వచ్చుమార్గమున గల జువ్వి వృష్టము వృక్షమ గల పొదల చాటున మీరాటి పడియున్నది పోయి చూడుడు” అని చెప్పి అంతర్థానమయ్యెను.

అవ్వి మాటలు విన్నుట్టి దాసీజనులు వరుగున వెళ్లి చూడగా జవికినాదేవి స్పృహశపిన్ని పడి వుండెను. అది గాంచిన వారు భయభ్రాంతులై ఏమి చేయుటకు దిల్చుతోచక మహారాటిని ఒడిలో పరుండబెట్టుకొని గాలి వచ్చునట్లు విసుద్ధి ముఖమై నీడు చల్లిరి కొంత తడవునకు జవికినాదేవికి స్పృహారాగా సైకి లేచి ఉటు అటు పారజాచి ఆళ్ళర్యుము జెంది దాసీలవంక జూచి ఇదేమీ ఇప్పుడు నేనెక్కడ వున్నాను? నన్ను ఇచ్చటికి చేర్చినదెవరని ఆత్మితతో అడిగెను. అంతట వారు ఆమె జాడ తెలిపిన అవ్వను గూర్చి వివరించిరి. ఆ వార్త విన్నుట్టి జవికినాదేవికి శరీరమంతయు పులకరించి ఎవ్వును అయివ? ఆమెను చూపుడని వారినడుగ వారును ఆ పరిసర ప్రార్థింతమంతయు వెకకగా అవ్వాడ కానరక పోయెను. అంత జవికినాదేవి ఆలోచించి నా గండమును కాపాడినట్టెది అవ్వి కాదు. ఆమె ఆదివరాశక్తి ద్వైన కాంశమాతయని యొంచి వీరందరికి కనబింబి తన కంటికి కనబింబి చింతా కాగ్రంతురాలై ఇక ఇక్కడే ఉన్న మహారాజు వేటలాదిన స్తావరముల చెంతకువచ్చియుండిన వృమాదము ఇరుగునవియొంచి సూర్యుడు అస్తిమించకమునుచే త్వరితముగా స్తావరముల చెంతకు వెళ్లిరి. అంతపరశకును వేటకు వెళ్లినవారు రాసందున వారికి గుండె నిబ్బరమాయెను.

వేటకు పోయిన మహారాజున్న అతని అనువరులు హోరమైనట్టి అడవులు. కొండలు కోనెను అంతయు తిరిగినను ఒక్క జంతువుగానీ వఁడిగానీ మృగముగానీ వారి కంటపడక నిరాశపరులై ఆ రోజున్నా వేళా విశేషము నరిలేదని ఒకారితో నాకరు చెప్పుకొని అందమను మహారాజు చెంతకు చేరిరి. అతడుగూడ ఇంతటి అరణ్యమున ఇక్క జంతువు కూడా కనబింబిన ఆళ్ళర్యుము జెంది అతని పైన్యుమును వెంట నితుకొని నీకటి పడుసరికి వారి స్తావరముల వద్దకు చేరింది.

ఆ రాత్రి మహారాటియగు జవికినాదేవికి ఆ రోజు పడినట్టి బాధలు గుర్తుకు తెచ్చుకొని ఆమెను కాపాడుటకు అవ్వారూపమున వచ్చినట్టి అమ్ముపారిమాట జ్ఞాపకము

తెచ్చుకొని నిద్రలై పట్టనందున మహారాజు చెంతకూర్చుని ఆనాటి వేట విషయము సంబంధింపసాగెను. అందులకు మహారాజు బ్రాహ్మణుచూచి ‘మేము రెండురోజులుగా ఆమోరారణ్యమునంతయు గాలించినగానీ దేవీ! మేము వెళ్లిన వేళా విశేషమేమోగాని రెండు రోజులుగాకూడ యే ఒక్క జంతువు మాకంటబడలేదు’ని అచ్చట జరిగిన వింత అన్నియు నవిస్తారముగా చెప్పేను.

ఆ వార్తలు విన్నట్టి మహారాణి భర్త చేత ప్రమాజము చేయించుకొని ఆ రోజు భర్తకు తెలియకుండా అరణ్య సంచారముచేసి అచ్చట పదిన బాధలు, పరాళక్తి ఆమెను అవ్యారూపమున వచ్చి రఖించిన విషయము అంతయు హూనగ్రచ్ఛినట్లు తెల్పగా ఆ వార్త విన్న మహారాజు ఆమెను యొమి యనక టీటార్చి ‘దేవీ నీవు మేల చింతించే దవు? మనము యెంత చింతించినా యొమి ఫలము? మన కర్కును సారముగా అన్నియు జరుగు నేకాని మరే విధముగా నెరవేరదని ఎవ్వరికి నీ ఫలముగానీ, సంతాసముగానీ ఆనాడు బ్రిహ్మ వ్యాసియున్న ప్రకారము జరుగును. కావున మన ఇష్టవైవమగు సర్వేశ్వరుండగు కమలాభుడు నీ స్వప్నమున చెప్పిన రీతిగా కొంతకాలమునకైనపు జరిగితీరును. గాన నీవు చిగులు చెందకము, అట్టి పొర అరణ్యమందు నరసంచారం లేనట్టి ప్రదేశమున నీ యొక్క ఆత్మ త్యాగమునుండి కాపాడినట్టి ముసలి ఆవ్యాసామృతాలు కాదు. ఆ తల్లి నీ ప్రాణములకు అడ్డువచ్చి నిలచిన జగజ్జననియైనట్టి అదివరాళక్తి’ అని చెప్పగా ఆమాటటు విన్న జవికిసాదేవి అనందభరితురాలయ్యేను.

సైనికులు మూడవరోజునగూడ వేకువజామునందే లేచి దిన కృత్యంబులు దీర్ఘుకొని మహారాజు చెంతకు చేరిరి. అంతట మహారాజు స్నానమాచరించుకొని సంధ్య జమవులోనర్చి ఆపద్యంరథవుడగు వైశుంధకానుని సేవించి అదివరాళక్తియగు ఆమ్రు వారిని స్తుతించుటకై అన్నీ నమకూర్చుకొని ఆతని ఆసుచరుల చెంతకుచేరి వాణి చూచి ‘నాయనలారా మనము ఇచ్చటికి వచ్చి సదురోజులైనది మొదయ రెండురోజులు స్థావరములు వద్దనే యుంచిమి. ఈ రెండురోజులు వేటకు కుటూహలముతో పోగా వేట విషలమైవది. అందుచే మనము ఈనాడు అభరిసారిగా పరమట దీకశు వెళ్లి మధ్యాహ్నమువరకు పరిశీలించి యేమైన జంతుజాలములు ఉన్నయొడల వేణుడెవము లేనియొడల తిరిగివచ్చి మన రాజ్యము చేరుకొండుమని తీర్మానించుకొని బయలుదేరిరి.

అచ్చటముండి మహారాజు సైనికులను పెంటనిడుకొని పడమటి కోనలకు ప్రయాణము సాగించెను పోను పోనూ వారికి కొంత దూరమున అంధకారమైనట్లు కోన అగు వదెను. దానిపేరు తిమిరారణ్యము ఆ కోనవద్దుకు వెళ్లి ఆ పార్శ్వంతం యావత్తు పరికించి

చూచినప్పటికే మిట్టిమధ్యహౌము కావచ్చుచుండిను. అంతట వారంవరు ఈ రోజు కూడా విషలమైనదని బాధవడి దప్పి అధికమగుటచే దప్పి తీర్పుకొనుటకు నదీతిరము నకు వెళుచుండిరి. ఆ పాఠంతమునందున్న చెట్ల పొదలనుండి కొండగుహలనుండి ఆనేక మృగములు దాహమునకు గుంపులు గుంపులుగా వచ్చుట అల్లంతదూరమునగల నది గట్టుపెంచున్న పైనికులు గమనించిరి. మహారాజు చెంతకు వెళ్లి ఆ విషయము వివరించగా మహారాజు అమితానంద శరీరుడై సంతోషముతో ఇక అలన్యము చేయకూడదని యొంచి అతని అనుభరులను అయిథములు సిద్ధపరుచుకొని వెళుఢని ఆజ్ఞాపించి తామకూడ వేరొకవైపు బయలుదేరెను. : ఆప్పుడే కంటబద్ద మృగ సమూహములను చూచి పైనికుల ఉత్సవంతులై వాటిపైబడి వారి కంటబడిన మృగముల గుంపును. సంహరించ మొదలించిరి. ఈ విధముగా ఆనేక మృగములను హతమార్పి ఆ ఆరణ్యమంతయు భీషణవము కలిగించిరి. ఆ వ్యాదేశమంతయు రక్త మయమైపోయెను.

అట్టి సమయమున అందులో చావుదెబ్బలకు గురియైనట్టి కొన్ని మృగములు నేత్రములుపోయి నడుములు లేక కాణ్ణ తెగిపోయి ఆనేక రకములుగా శరీరమంతనూ గాయాలతో రక్తము కార్యకొనుచూ వారికంట కనబిషక పొదల చాటుగా తప్పించుకొని అచ్చబికి సమీపమునగల కావేటికోనే గుట్ట వృక్షాన మామిడి వనముకు వదమటి దిశ యందు గల దైవ విర్మితంతై నట్టి ఏనుగెత్తున్న కన్యకల షుట్లుచెంతకు వెళ్లి ఆ బాధను భరించుకొనలేక సృహ తప్పి విల విలలాడుచు షుట్లుపై వాలెను.

షుట్లుపై వడివున్నట్టి నోరులేని ఆ అదవి మృగములు సృహ నుండి కోలుకొని శరీర మంతయు గాయములచే నిండి బాధపడునట్టి జంతుజాలములు నడువను శక్తిలేక వాటి సాబుకలతో ఒకదానినాకటి తడుచుకొనుచూ వాటి బాశతో సైగలు చేసికొనుచు కంట సీరు పెట్టుకొని దుఃఖమట మొదలిడగా వాటి కన్నీటి బిందువులు వరమువలె వెడలి షుట్లు రంద్రముగుండా నాగలోకమున తపోనిష్టలోనున్న అమ్మవారి శిరస్సుపై లడెను. అదికని అమ్మవారు కోపోచిక్కురాలై విశ్వవ్యాప్తమైన నేత్రముల నుండి గంభీర రూపతో శిరస్సునెత్తి గగనము వైకి చూడ మబ్బులు వురుములు మెరుపుల ఏవియు కనబిషకేదు, అందులకు ఆశ్వర్యవడి యోగద్వస్థితో చూడగా ఆరణ్యము నందు వేటలో చావు దెబ్బలు తగిలి శరీర బాధలకు తట్టుకొనలేక ఎక్కుడికి పోసు దిల్కుతోచక అదికరాక్కి అయిన అమ్మవారిని వేడుకొనుచూ దుఃఖించుచు షుట్లుపై విలపించుచు జంతువులు కనబడెను.

ఆ దృశ్యమును చూచిన అమ్మవారు జాలివడి ఏటిని ఈ విధముగా బాధపెట్టినట్టి వారిని మన్మింపరాచని యొంచి వాటి చెంతకుపోయి వాటిని టింగునెంచి ఆ విషయము

చెల్లెంద్రీకు చెప్పదలచి పిలిపించెను వారికో గుచ్ఛియమ్మ, మారెమ్మ, నడియీంగమ్మ పొప్పలమ్మ, దూమగంగమ్మ, పాలేటమ్మ, దండుమారెమ్మ వీరి అరుగుని చెంతకు పిలిచి అమ్మలారా నేను ఖిమ్ములను రపించిన కారణమేమనగా మనము ఇవ్వబికి చేరినవ్వచి నుండి సృష్టించిన సర్వ జీవజంతువుల భూత్కి ఏలాంటి లోటు రాశియక అహరము నొసగి కాపాడుచున్నాము. అని మనలను నమ్మి. ఈ అరణ్యమున స్వేచ్ఛగా సంచరించుచున్నవి. ఈరోజు గంధవడీ పట్టణ పరిపాలకుడు గిరి చుండోరాజు తన పైన్నా ముతో వచ్చి ఆనేక మృగములను వేటాడెను, అందులో కొన్ని చావుదెబ్బలు తగిలి పూర్వావస్తతో ఎచ్చబిపోను దిక్కుతోచక మనస్తావరమగు పుట్టపైన దేరి గోడు గోడున దుఃఖించుచున్నవి. అందువలన నేను అచ్చబికి వెళ్లి వాలీని రక్షించి వచ్చేసు. అంత వరకు మీరు నిర్మయముగా మీ మీచనులలో ఉండవలెనని చెప్పి వారిని పంపి సాగ లోకము నుండి సూక్ష్మరూపముతో పుట్టచైకి వచ్చి నిలచెను.

పుట్టు వర్ధించే మన వడియున్న నోరు లేనట్టి జంతుజాలము ఆ విచిత్రీ రూపము చూచి భీతిజెంచి గడగడ వఱచు ఎటు పోసు దిస్కుతోచక అటు ఇటు తిరుగసాగెను. అది గాంచిన అమ్మవారు వాటిని బ్యార్చి దైర్యము చెప్పి తనయొక్క ముప్పుదిమూడు అభయ హన్త ములతో వాటిని జీవముగా కైకి లేపి విచిత్రరూపమును విరమించి ఏడు సంవత్సరముల బాలికవలె వాటికి కనటడెను స్వాస్తత నొండిన అచ్చుగములు పైకి లేచి శరీర బాధలు అప్పబికి కనబడనందున అమితానుచము పోంది ఒకచానిని నొకటి పరికించి చూచి తగిని గాయముల జాడ ఏ పూర్తిము తెచ్చయాయెను. అ. నగ్గు గంతను జంతుజాలములు అశ్వర్యాషాంధీ ఇట్లు మనకు పూర్ణదానం చేసిన దేవత వచ్చి అశోచించి ఇటు అటు పారజాడగా వాటి ఎదుట ఏడు సంవత్సరముల బాలిక కనపడెను. ఆ బాలికను గాంచిన ఆడవి మృగములు ఈమె బాలిక కాదని యొ చి సర్వేశ్వరి త్యైనట్టి అదిపరాక్రియని గుర్తించి అమ్మవారి పాచముల చెంతకు చేరి మోకశిల్ల వ్రిణామము చేయ అది చూచిన అమ్మవారు వాటితో ఇకఫుంచి మీరు ఈ అరణ్యమున ఏ బయము లేక నిర్మయముగా కాలము గటుపుట మీకు నేను ఈ గ్ర్యాంతవరకును ఏ ఆవశయ రావని చెప్పి వాటిని ఓచార్చెను.

ఆ పార్త విన్న జంతుజాలములు అమితానంచముతో కన్నులపెంట ఆనంద భాష్యములను వచుచూ తమ మూపు పైన బాలికను కూప్పుంచుట్టుకొని వినోదముగా ఆ పుండీచమాకయు అటులాడసాగెను. అమ్మ వాటి సంతోషమును చూచి వాటినంతయు ఒక సమూహము చేసి ఆమృగములను హింసకెట్టినట్టి గంధదీరాజు ఆతని అనుచరులను గర్వమణచదలచి అప్పట నుండి అమండూరమున నున్న వారి స్తువరముల చెంతకు

బయలుదేరెను. ఒక గజమువై నున్న అంశారీలో బాలిక రూపములో ఉన్న అమ్మావారు కూర్చుండి వాటితో గూడి అరణ్యమాగ్రమున పోవు చుండగా వెంట వచ్చున్నట్టి మృగములు కలోరన్స్యరములతో అరణ్యము దద్దరిల్లు లాగున ఫుంకారములు చేయుచూగిరిషహారాజు స్తావరముల చెంతక నమీపించినది.

ఆట్టి సమయంబున మహారాజు అతని భార్య ఇరువురును గుఢారము లోపల కూర్చుని వినోదముగా కాలాషైపము చేయుచుండిరి. స్తావరము చుట్టూ కావలి వున్నట్టి అతని పైనికులు ఆ శబ్దములను విని నలుచికులు పరిశీలించి పడమటి దికగా పారణాద ఏమియు కనబడక మృగములు శబ్దములు మాత్రమీ భయంకరముగా వినవచ్చుచుండెను ఆ శబ్దమును విని బీతిడెందిన కొందరు ఎత్త యినట్టి వృత్తముల నెగట్రీకి పైనుండిచూడ వారికి అర్ద అపడ దూరమునుండి పెద్ద ఆడవి మృగముల సమూహము వారి స్తావరముల మాగ్రమువైపు వచ్చుట కానయ్యెను. ఆ గుంపు ఇచ్చటికే వచ్చుచున్నదని యెరింగిన పైనికులు ఆ పార్తును మహారాజుకు తెలియజేసిరి. ఆ పార్తు విన్నట్టి మహారాజు భయిశ్రాంతుడై దిగున లేచి ఆ ఫుంకార శబ్దములను విని ఏమి చేయుటకు దిక్కుతోచక ఆ పార్తును భార్యకు నెఱింగించి అమెతో “మహారాణి ఇంతటితో మను మన అమవరుణ ఆ అడవి మృగముల నోటబడి పార్పించములను పోగొట్టుకొను సమయము అనస్నిపైనది. మన స్తావరముల వద్దకు మృగములు నమీపించుచున్నవని” చెప్పగా ఆ పార్తు విన్న జవికినాదేవి భర్తకు ధైర్యముచెప్పి మీకును మీ అనుచరులకు యే హని జరుగదని చెప్పి ఆచ్చట నుండి కొండదూరాము నందు ఒక నిర్ణిల వర్ణికమునకు వెళ్లి అమ్మవారిని పార్పింపడాడెంగెను.

రాజరాజేశ్వరీ - రాజీవగంధీయో

జగదంబ - పద్మేశ్వర ముఖ్య

సురనికరార్పిత - తుభకర విమల

చరణాద్యయా - భక్త జనవాంచితార్థ

దాయికి దుష్టనం - హరిణి నాయందు

తప్పులెన్నక - కృపజూచి

కానవమ్మా - మాకు గతి నీవే తల్లి భావింతు

నిను సదా - పరగ నామదిన్

అని అనేక విధములగా ధ్యానించు సమయమున ఛోర మృగములు నమీపించు చుండెను. కానీ జవికినాదేవి అమ్మవారికి స్నేరించుట మాత్రము విడువలేదు.

అంబా సర్వ సర్వేశ్వరీ
 లోక కటూత వీషణీ-భూలోకమాతా
 దుష్టభయంకరీ - ఆది పరాశక్తి
 అనేక పత్నిరంబుల-నిన్ను నేవించి
 ఈ అరజ్యంబున్ - చేరినే దీట్టి ఫోరాతి
 ఫోర మృగంబుల-నోటన్
 బడసీయక-మా పార్శ్వంబులన్
 రక్షించి-మాయభీష్టంబులన్ తీర్చవే
 అంబా జగదంబా కాపాడవే తల్లి
 నీ పాదంబులే గత్యంతరం
 బని నమ్మి-నిన్నుస్తు తించి వేదు
 మమ్మున్ గా పాడరావే లోక మాతా
 అంబా-జగజ్జననీ ఈశ్వరీ
 ఈ ఆది పరాశక్తి-కాళి మాతా
 నీకున్ సాష్టాంగ దండవ్రిమాణం
 బుచేసి వేదెదనే భక్తు లన్
 కాపాడి సర్వచీవులకున్ తల్లినీ
 వు గదమ్మా అంబా నిన్నే నమ్మితి నమ్మ
 మమ్మున్ దీవించి కాపా
 దు గదమ్మా ఈ కల్పవల్లి నీకున్
 నమస్తే నమస్తే నమః

ఈ విధముగా జవికినాదేవి అమ్మవారిని అనేక విధములుగా ధ్యానించుచు
 మానముగా కూర్చుండెను. ఆ మొర ఆలకించి కరుణించినట్టి జగజ్జనని వెంటనే ఆ
 జంతు కూలములను వెనుకకు మరట్టెను. అవి యన్నియు పదమటికోనలవైపు మరలి
 పోవుచుండగా మహారాజు అసుచరులు చూచిరి. మరియు మృగముల సమూహము మర్యా
 డక వింత దృశ్యము కనబడినది. అదవి మృగముల గుంఘమధ్య ఒక ఏనుగుపైన ఏడు
 సంపత్సరముల బాలిక కూర్చునియుండుట కనుగొనిరి. అట్టి దృశ్యమును కన్నట్టి సైని
 కులు ఆ వార్త గిరి మహారాజునకు నెఱింగింపగా ఆతమును అచ్చుటనుండి లేచి వారి
 వెంట పొదలచాటున వెళ్లి పర్వక్కాచాటుగా పోయి ఎత్తయిన పర్వదేశము నుండి పొంచి
 చూడ వారు చెప్పిన విధముగనే బాలిక అగుపించెను.

ఆ బాలికను చూడగనే రాజును శరీరము పులకరించినది ఆ బిడ్డయొక్క ముఖారవిందము దివ్య రఘుణీయ తేజము కోటి సూర్యప్రకాశముగా గోచరించినది, మీనములవంటి కన్నులుఱ్ఱు తుమ్మెద నడుమును కలిగి దైవ సంభాతురాలైనట్టి ఆ బాలిక జంతునమూహామునపు అటు ఇటు తిరుగుచుండగా చూడముచ్చటాయెను. గిరి మహారాజు ఆ బిడ్డ సౌందర్యమునను ఆ చేష్టలు చూచి ముగ్గుడై ఆ బిడ్డను తీసుకొన రాదలచి పట్టబట్టి ఆ కూర్చర మృగముల చెంతకు పోవుటకు దైర్యము లేక విచారించుచూ కూర్చుండెను.

అంత మహారాణి జవికినాదేవి మహారాజు ఎంతవరకును రానందున ఏమైనా అపవ జిరిగినదేమోనని భయపడి కొందరు నైనికులను వెంటవిడుకొని అరణ్యము నందున్నట్టి మహారాజు చెంతకువెళ్లి అలస్యమునకు కారణంబేమియని అడుగ అందులకు మహారాజు ఆ జంతునమూహాము మర్యాన ఉన్న బాలికను చూపించెను. ఆ బిడ్డను చూచిన మహారాణి మనస్సుగూడ పులకరించి నివ్వేరపోయెను కొంతతడవు. ఆ బాలిక ముఖారవింద దివ్య తేజస్సును మృగ సమూహము మధ్య తిరుగాడునట్టి ఆ బాలిక చిలిపి చేష్టలను చూచి ముచ్చుటవడి బిడ్డపెగల మమకారముకొద్ది. ఆ బిడ్డను తీసుకొని పోవ లెనని నిశ్చయించి పట్టి అప్పగించవలసినదిగా మహారాజును అనేక విధముయగా పూర్ణించెను. ఇవ్వాడముగా వారిరువురు చింతాక్షారంత్రమై యేమి చేయుటకు దిక్కుతోచక ఒక చెట్టుకింద కూర్చుండెరి. అత్తరి అతని అనుచరులు రాజుచెంతకు వెళ్లిరి. వారిని చూచి రాజు నైనికులారా మనము యే విధముగా అలోచించినను ఆ కూర్చ మృగముల సమూహమున ఉన్న బాలికను తెచ్చుట కష్టతరంబేగాని సుసాధ్యముకాదు. కనుక మీకు తోచిన ఉపాయమున్నచో తెల్పుడని వారిని పొచ్చరించెను. అందులకు వారు కొంత తడవు అలోచించి రాజుతో 'మహాప్రభూ మేమెక్కు ఉపాయము చెప్పే దము. అది మీకు సమ్మతంబైనదో ఆ విధముగా చేయుట మంచిదని చెప్పగా వారి మాటలు విన్న ఘాహారాజు అది యేమి ఉపాయమని వారిని పుట్టించెను,

అప్పుడు వారు మహారాజా! మన అరణ్యమునకు సంబంధించి మనకు ఎదురుగా కనటకు మూడవ కోసహేతు "చికచికోన్" ఆ కోన పార్శ్వంతమునందు అనేక కోయ గూడములు గలవు అందుగల కోయజాతివారు అరణ్యములాడు నంచారము చేయుచూ ఎటువంటి కూర్చరమృగములనైనను లెక్కచేయక పార్శ్వములపై ఆశవదలి వేటాడి జీవనము గడుపుచుండురు. అదియుగాక వారిలో భూతవైద్యులు నైతం ఉన్నారు. వారిని ఆక్రయించిన యే విధము చేతనైనను సాధించగలరని చెప్పిరి.

ఆ మాటలు విన్నట్టి మహోరాజు కొంత తడవు అలోచించి ప్రక్కన వున్న చంద్రీసేనుడి అభిప్రాయమధుగగా అందులకు ఆతడు వారి అలోచన బాగున్నదని చెప్పేను అంతట మహోరాజు. వారు చెప్పిన విధముగా సైనికులను పిలచి అప్పటికప్పదే చీకటి కోసల వద్దకు వంపెను. అంత వారును అశ్వంబులనెక్కి వాయువేగముల కొండ కోసల వెంటడి బయలుదేరి వెళ్లిరి. కొండకోసలు దాటుతూ రెండవకోసల వెన్నునపుటికి సూర్యుడు అస్తమించి చీకటి పడసాగెను. అప్పుడు వారికి ఏమార్గమును పోవుటకు దిక్కులోచక ఈ రాత్రికి ఇచ్చుట ఉండిన ఏ కూర్చుగముల నోట పదెవమేమోనని భీతిషంది ఎత్తుయిన వృక్షములనెక్కి కూర్చుండిరి. అందలో ఒక్కడు ఇప్పటి గండము కడతేర్పువారెవరని అలోచించి అన్నివారిసేవ చేయువాగుటవలన చెట్టుపై కూర్చుని అమ్మువారిని ఈ విధముగా వేడుకొనసాగెను.

ఓ విశ్వజననీ లోకై కమాత
 శాంథపీ అదికక్తి - స్వాప్తికి మూ
 లాదారిణి పరభయంకరా కారిణే
 పదునాల్ల లోకంబులు నీయందు
 లీనమైనట్టి ఓ శక్తి స్వయరూపిణీ
 ఇట్టి మోరారణ్య మందునన్
 అంధకారంబునన్ లిదవైచి యో
 దు బోవను మాగ్గంబు లేకుండ
 కూర్చు మృగంబుల నోట బడనియ్యకమ్మ
 భార్యవిధల చెంత మమ్మ చేర్చవమ్మ
 భారంబు నీదేమాత
 నిరతంబు నీ పాదారవింత సేవలొనర్చు
 వాడమైతేమేని మా పొర్చుణంబుల
 గాపాడి మమ్మదు కోవమ్మ
 దయాళిలి భక్త జన చింతమణీ
 పురంబు చేరగనే నీ మొక్కలు
 చెల్లింతు నీ ఆచోర నిమ్మ త్తంబు జీవావళె
 బటులిత్తు మమ్మ కాపాడి కరుణేంచు ఓభవానీ
 నీకున్ నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమః

ఆతడు ఈ విధముగా ధ్యానించి కన్నులు తెరచి తన వెంటనున్న వానితో సంభా పించు నమయమున మఱ్ఱులు తొలగి చంద్రీకాంతి వెలుగులతో అడవి అంతయు పట్ట

వగలువలె కనబడిను. చుట్టూ తోలగినందులకు నంతోపించి అటు ఇటు జామ సమ
 యంబున వారికి కొంత చూరఁణున మనిషి అలికిడి వినవచ్చేను. ఆ శబ్దము విని వారు
 భయపడి విత్తురిచూపులు. చూచుకొనుచుండ పోచలచాటునుడి వెన్నల వెలుగులోని దారి
 గురుదా ఒక వృద్ధరాలు వెత్త ము చేతబట్టుకొని వచ్చుట కనబడిను. అది చూచి వారు
 ఇదేమి! అర్థరాత్రి నేళ ఈ హోరారణ్యము నందు వృద్ధరాలు వసిణికవలె వచ్చుటకు
 ఏమి కారణము? అది మన మృత్యువు కాదు గడా! అని దిగుబు జెంది అచ్చటి నుండి
 పారిపోవుటకు గత్యంతరం లేక దేవిని స్తోత్రము చేయుచూ కూర్చుండిరి. శరీరం వణకు
 మాత్రము తగ్గలేదు అప్పుడు వృద్ధరాలు వారి చెంతకు వెళి “ఓ విశ్వలారా మీరెందుకు
 ఈ హోర అరణ్యము నందు వృక్షములనెక్కి కూర్చుండియున్నారు కారణంబు ఏమి”
 అని అడుగగా ఆ మాటలు విన్న వారు ఏమి చెప్పుటకు నోటి మాట రాక గడ గడ
 వణకుచూ కొయ్యబోమ్మలవలె వృక్షములపై కూర్చుని యుండిరి. కొంత తడవునకు
 వారిలో ఒకడు అవ్యా! నీవు ఎవరు? మానవురాలై యుండిన ఇంత రాత్రి. నమయంబున
 ఈ పార్చింతమునకు వచ్చుటకు కారణమేమి? నీవు రాత్కసిపా! లేక దయ్యమా, భూతమా
 అని బెదరి చెవరి మాట్లాడగా ఆ మాటలు వింటున్న వృద్ధరాలు పక్కన నవ్వి నాయనా
 నాది ఇక్కడికి సమీపమున గల చీకటికోనయే మా నివాశము మేము కోయవారచు
 నా స్థావరము కొండ వృక్షానగల గూడెను. ఆదిగో ఉత్తర దికయందు కనబడు
 గూడెమునందు నా బంధువుల ఇంటికి వెళి వారిని చూచుకొని వారు నిలువున్నను
 నిలువక వెన్నల కాయుచుండుట వలన మా గూడెమునకు పోవుటకు బయలుదేరి వచ్చు
 చున్నాను. నాకు ఈ ఆరణ్యము అన్న ఏ మాత్రము లెక్క లేదు. నేను చిన్నపుటి
 నుండి రేయ వగలుగా వగలు రేయగా తిరిగి భయము పోగొట్టుకొని నా విశ్వలను
 కాపాడు చున్నాను. కనుక మీకు ఏమి భయము దేదు దిగిరండి అని చెప్పగా వారు ఆ
 మాటలు విని ధైర్యము తెచ్చుకొని వృక్షములు డిగి వారి వృయాం విషయమంతయు
 అవ్యాతో చెప్పిరి. అందులకు అవ్య నవ్వి నేను కూడ ఆ కోనకు పోవుచున్నాను. మీరు
 నాతో రండు అని చెప్పి వారిని వెంటిచెట్టుకొని అప్పటికప్పుడే బయలుదేరి వేకువజాము
 అగుపరికి గూడెము చేరి వారికి గూడెము చూపి అవ్యక్షమయ్యేను. అంతట వారు
 ఇది ఏమి వింత ఇంతవరకు వచ్చిన అవ్య ఇప్పటికప్పుడే కానరాదయ్యానని ఆశ్చర్యము
 జెంది ఒకరినాకరు హెచ్చరించుకొనుచూ గూడెము లోనికి వెళించు

వారు గూడెములోనికి వెళుసరికి గూడెములోని కోయదొరలు వారిచుట్టా మూగి
 మీరు ఎవరు? తెల్లవారకమునుపే ఇచ్చటికి రావడానికి కారణమేమి? మీరు శత్రువులవలె
 వున్నారు, మీరు రాత్రియంతయు మా గూడెము పార్చింతము నందే నంచరించుచున్నట్టు

న్నది. నిత్తానేక విధములుగా గడ్డించి అశ్వములపై నుండి క్రీందక్క దింపిరి, అంతట గిరిరాజు ఆనుచరులు కోయవారిని చూచి “అయ్యలారా మేము శత్రువులు కాము మాది గంభవడీ పట్టణము ఆ రాజ్యపాలకుడైన గిరిమహారాజు పంపగా రెండు రోజులుగా వ్రియానవడి ఇచ్చటికి వచ్చి చేరినాము రాత్రి అంతయు ఈ ఘోరారణ్యమున నిదుర లేక ఒక మునలమ్మ వెంట నడచివచ్చి ఇచ్చటికి చేరినాము అని చెప్పిరి.

ఆ వార్త విన్నటి గూడెము సాయకుడు వారిని కూర్చుండనిచ్చి జచ్చిన విషయ మంతయు అడిగెను అంతట వారు తమ విడిని నుండి వీరి గూడెము వరకు వచ్చి చేండ విషయమంతయు హూసగుచ్చినట్లు తెలిపిరి. అందులకు సాయకుడు సంతోషించి మహారాజు ఇంత దూరము పంపి నందులకు మాకు ఎంతయో సంతసము. మేము వచ్చుట గొప్పకాదు. ఆ మహారాజు వున్నంతవరకు మా గూడెమునకు ఏ ఆపదలు రానివ్వుక కాపాడినాడు. మహామథావుని మాట మీరట భావ్యము కాదని, అప్పటికప్పుడే వారి గూడెమునందుండు సాహసవంతులను కొందరిని, భూతమంతర్థ వైద్యులను వెంటనిదు కొని బయలుదేరిరి. కోయిలకు వెంటనిదుకొని వచ్చు పైనికులు ఆ రాత్రి వారికి వ్యాధురాలు అగువడి దారి చూపిన విషయము కోయవారితో చెప్పగా ఆ వార్త విన్న కోయిలు వారితో “అన్నలారా! ఆమె వ్యాధురాలు కాదు ఆమెయే అమ్మవారు. ఈ పాంతమంతాతిరుగుచుండును ఎవ్వరికి ఏ ఆపదలు రానివ్వుక సురక్షితంబుగా కాపాడునట్టి జగజ్జనని అయిన ఆదిపరాక్రియగు కాళి అమ్మవారు మీకు అగువడినదని” ఆమె మహిమలు గిలి మహారాజు అంచరులకు చెప్పుచూ సూర్యుడస్త మించునరికి మహారాజున్నటి స్థావరముల చెంతకు చేరుకొనిరి.

మహారాజును చేరిన కోయలు అతనికి నమస్కరించి నిలచిరి. వారిని చూచినట్టి రాజు సంతోషవడి అక్కడ జరుగుచున్న విషయమంతయు చెప్పి ఆ వింత దృశ్యమును వారికి చూపేను. అది చూచినట్టి కోయలు మహారాజునకు దైర్యము చెప్పి ఆపని రేవటీ కంతయు సరిచేసి బాలికను మీకు అప్పగింతుమని మహారాజు చెంత పెలవు తీసుకొని పెళ్ళి అక్కడ చేయవలసిన వ్రియోగములన్నియు చేసి పొంచి కూర్చుని వుండిరి. అప్పుడు బాలిక రూపమునందున్న అమ్మవారు వారు చేయు కుట్టిను గమనించి వారి గర్వము అణచుటకు గాను ఒక ఉపాయము వన్నెను. వారు చూచునట్లు ఆ ఘృగములన్నింటని కొయ్య భౌమ్మలవలె ఎక్కుడివక్కడ నిలచునట్లు చేసి తాను కూడ అదేవిధముగా ఏనుగు పైన కూర్చుండెను. కొత్త భూత మాంత్రికులు అది గమనించి వాటి చెంతకు సాహస వంతులను కొందరిని పంపిరి. వారు జంతు సమూహములోకి పెళ్ళి ఏనుగు పైనున్న

భాలికను పట్టుటకు ప్రియత్వంచగా భాలికరూపములోయున్న అష్టువారు ఆ జంతుజాల ములను యథావిధిగా సృహా తెప్పిగచేసు. అంతట జంతుజాలములు అక్కడ వున్న వారిని చూచి వారిని చంపుటకు వారి వెంట వడగా వారు అరణ్యమంతయు పరుగులిడిరి. సృహతపిన్ ఎక్కడిహారక్కడనే వడిపోసాగిరి. అంతట ఆచ్చటనే వున్నట్టి గిరి మహా రాజు అతని భార్య జనికినాదేవి వారిని భాదించుచున్నట్టి మృగముల గుంపును చూచి మనకును ఈ గతి పట్టునేమోయని భయబ్యాంతులైరి. ఏమి చేయుటకును దిక్కుతోచని ఇవికినాదేవి ఏకాంత ప్రించేశమనకు వెళ్లి నిర్మల మనస్కారాలై ఆదివరాశక్తిని ఇట్లు స్తుతింప సాగెను.

రాజరాజేశ్వరీ-రాజీవగంధి

యోజ గదంబు-పద్మేధవ ముఖ్య

సురనికరార్పిత-చుట్టికర విమల

చరణావ్యయా-భక్త జన వాంచితార్థ

దాయకీ దుష్ట సంహారణి

నాయందు తప్పులెన్నక -కృప జూపి

కావపమ్మ మాకు గతి సీవే తల్లి భావింతు

విను సదా-పరగ నా మదిన్

అని అనేక విధములగా ప్రార్థింపగా ఆ మొరాలకించినట్టి అష్టువారు తనకు శానే పశ్చాత్త పవడి ఈ విధముగా నేను సాచరించుచుండిన పీరు నా గురించి అనేక రాధయ పడుచుండురని గ్రహించి అరణ్యమునందు వారిని వెంటాడుచున్నట్టి మృగము ను చెంతకు పిలచి ఒక్కచోట చేస్తేను.

తదుపరి గుంపుగా చేరి వున్నట్టి మృగముల చెంతకు వెళ్లి వాటిని దీవించి వాటి రాష్టరో ఓ జంతుజాలములారా! నేను వచ్చినవ్వటినుండి ఇప్పటివరకు మీ చెంతనే బుకు అవదలు రానివ్వకుండా కాపాడుచున్నాను, నేనిప్పుడు నాగలోకమనకు వెళ్లి నా లైండ్రీను చూడవలెను. వారు నా గురించి ఎదురు చూచుచుండురని వాతితో చెప్పి కిలపు తీసుకొనెను ఆమృగములన్నియు భాలిక రూపములో ఉన్నట్టి అష్టువారిని ఉచి కంట సీరు బెట్టుకొనుచూ ఆమెను వెంటాడసాగెను.

వాటి శాధను గమనించిన పరాశక్తి వాటిని ఓదార్పి విద్దలవలె పోషించి ఈనాడు ముఖ్యములను విడువను, నేను ఎచ్చుట వున్నను మీకు తోడైయుండి మీ ఆవదలు కాపాడునని దైర్యము చెప్పి అవి చూచుచుండగా ఏనుగెత్తుగల కన్యకోమల పుట్టలోనికి

వెళ్ను. ఆ నమయమున గిరీమహారాజు అనుచరులు వృక్షములనై నుండి ఆదృక్షమును గాంచి ఆకృత్యముజెంది పరుగు పరుగున వచ్చి ఆ వార్త ను మహారాజున కెటింగించిరి.

ఆ వార్త విన్నటి భార్యభర్తలిద్దరు అచ్చెరువు చెంది భయబ్రాంతులై ఆ ణాలిక మనలను పరీక్షింపవచ్చినటి దైవసంభాతురాలగు స్పష్టిలయి కారకురాలైనటి జగన్నాత అయి వుండవచ్చునని అటి తల్లిని మనము పట్టటివు వ్రియత్తించుట తప్ప ఆని యొంచి ఆ ఆహరాధము మన్నింపమని ఆ తల్లిని వేడుకొనిరి. కొంతసేవటికి సూర్యదస్త మించెను అంతటవారు అచ్చుటనుండి వారి స్తావరముల వద్దకు వెళ్లి స్నానమెనిరించి అమ్మును నేవించుటకు మొదలిపుత్తించిరి.

నమసేస్తు మహామా మే శ్రీ పీఠేసుర హూటించే.

శంఖ చక్ర గ్రదా హాస్తే అదిశక్తి - నమోస్తుతే

నమసే గద్దా రూథే - దోలాసుర ఇయంకరి

సర్వపాప హారే - దేవీ జగన్నాతా మమోస్తుతే

సర్వాష్టే వరదే సర్వాష్టు భయంకరి

సిద్ధి బుద్ధి వ్రిదే దేవి భక్తి మక్త వ్రిదాయనీ

మంత్ర హాలే సేదాదేవి - సర్వశక్తి నమోస్తుతే

అద్యంత రహితే దేవి అదిశక్తి మహేశ్వరీ

యోగజ్ఞే యోగసంభాలే వింద్యాచలవాసిని

స్తూల సూత్కు మహార్థే మహాశక్తి మహాధరి

మహాపావ హారే దేవీ త్రికాలక్రిత్త నమోస్తుతే

వద్రాసనస్తితే దేవీ పరబ్రహ్మ స్వరూపిణీ

వరమేశ్వరీ జగన్నాతా త్రిపురసుందరీ నమోస్తుతే

శ్వేతాంబర ధరే దేవీ సానాలంకార భూషితే

జగన్నాత మహాదేవీ నమోస్తుతే

అని అనేక విధములుగా అమ్మువారిని స్తుతించి ధూప దీప నై వేద్యములనిచ్చి తీర్చివ్రిసాధములను నేవించి భోజనాదులొనరించి ఆ రాత్రి విశ్రమించిరి.

ఆ రాత్రి వారిదువుడు గాఢముగా విదీంచు సమయమున మహారాజుకు స్వప్నము
న నమయవ్యన సౌందర్యవతియైనట్టి త్రీమూర్తి బంగారు జలతారు గజుల చీరకటి
సనముపై కూర్చుని వున్నట్లు కనబడి “మహారాజా ఈ ఆరజ్యమండు విగ్రాంతికై
సట్టి మీరు వేటకై వెళ్లి ఆ బాలికను కనుగొనితిసుకొనపోవ ప్రయత్నించుచున్నారు
ఆ వని ఇప్పటి జరుగదు, కావున మీరు ఇక కొంత కాలము వేచి వుండినట్లయితే
క మీ వంశోద్దరచార్యమై ఆ బాలిక మీకే దశ్మానని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యెను.

ఆటీ స్వప్నమును గన్న మహారాజు దిగ్నిన మేల్కొని అటు, ఇటు పారజాడ
యై మందిరము నందు ఆతని భార్యతప్ప మరి యెవ్వరును ఆగుపడనందున ప్రక్కన
దేశిన భార్యసు లేపి తాను కన్నట్టి స్వప్నమును వివరించగా ఆమె ఆ వార్తావిని
దభరితురాలై మహారాజును చూచి స్వామీ మీ స్వప్నము ఎప్పుడు నిజమపునో
వే పరకు మనచ్చుకు శాంతి లభించదని వాపోయెను. అంతట మహారాజు “దేవీ
మున చెప్పిన రీతిగా ఆ విద్ధ మనకు ప్రాప్తి యెన్నుచ్చెడల తప్పక లభించును
నిర్ణయము ఎటులున్నదో ఆ తల్లిపై భారము వైచి ఆ పుట్టను త్రైవీంచినట్లయిన
సా ఆనవాలు ఇచ్చితముగా లభించునని యెంచి ఆ వని చేయించుటకు తుఫినము
గోరి జోక్కుతిష్యులను రావించిరి.

లన్నియు పరీషీంచుండ అది
నీ వై వనిల్చితంచై నటీ పుట్టయని
చెడల చూలా ఆపాయకర్మమనటి
శ్రీరాజు యెమి చేయవలెనని వారిని

ఉ కొన్ని శాంతులుచేసినట్లయిన
అట్లు లేని యెడల ప్రాణమని
ఇవించిరి.

వాత్సల్యమతో తమ సంపదయ
సా యెమియు కొడువ లేవని యే
ఒడుడ నంకల్పమతో అచ్చు
పీంతము చెప్పుమనిరి, అప్పుడు

వారు మహారాజుతో రాజు మీకు కనబడిన బిడ్డ బాలిక తాదని, అమె సాక్షిత్తు జగగజనని అని ఆమెకు చేయవలసిన శాంతులు అదిపరాళక్తి యైనటి. కాళిమాతకు చేయు విధముగా చేయవలెను. ముఖ్యముగా ఒక్క పుట్టి బియ్యం ఒక్క పుట్టి శెనగ బేదలు, కుంబకూర్చిని అర్థపుట్టి ఆరిక బియ్యం, నూట ఒక్క పెంకాయలు నూటఉక్క నిమ్మకాయలు ఒక వీళె వసుషు అదే విధమగా కుంకుమ, గందోడి, సాంహృణి కర్మా రం వీళినుటిని సమకూర్చి చేయవలసిన రీతిగా ఆ పుట్టి ముందుంచి అచ్చుట భూప దీవ నైవేచ్యములను బెట్టి నారికేళంబులను వగులకొట్టి నిమ్మపండ్లను, అక్షింతలను అచ్చుటచ్చుట ఆ వ్యాదేళమంతయు చల్లి తడుపడి అమ్మివారికి అహర నిమిత్తంబు ఒక నల్ల మేకపోతు, ఒక టాణ గొత్తు పెద్దదున్నపోతు ఈ మూడించిని బలియాచ్చి ఆ రక్కం ఆరిక కూటిలో వైని కలిపి ఆ చుట్టు చల్లించి తరువాత అచ్చుట ఉన్నవారి కంచరికి అన్నదానం చేయవలెను. తడువాత మీరు స్వయముగా వెళ్లి ఆ పుట్టను త్ర్యివ్యి పద కొండు పారల మన్న వెనకువేసి అటు తరువాత ఆ వనిని వద్దిరాజులకు ఒప్పశేష వలెను. వారు దానిని త్ర్యివ్యి బొమ్ముబాలిక బయటకు తీయుదురని శాత్రువులు చెప్పిరి.

జ్యోతిష్యులు చెప్పిన రీతిగా రాజు అప్పటికప్పుడే అన్నియు సమకూర్చి వారి పెనికులతోపాటు పండ్యోంపుగురు వద్ది రాజులను వెంటనిడుకొని సింహాస్థి అరణ్య మందున్న చికణోనప్పుక్కనగల గట్టు. సమీపమున మామిదివసము ప్రీక్కున ఏను, గెత్తు ఉన్న కన్యకోముల పుట్టచెంతకువెళ్లి ఆ చుట్టుపుర్కుల వ్యాదేళమంతయు శభ్రి పరచిరి. ఆ చుట్టు పద్మత శ్రేణులచే నలంకరింపబడి ఆతి శుధుర ఫల, పుష్ట భరితమైనటి వృత్తములచే జాణి. పొన్న పొగడ దేవగన్నేరు చెయదలైన సుగంధ కుసుమల లతలచేతను శుకపిక మయ్యారాధి పశ్చల నమూహముచేతనూ, తురంగ సారంగాది మృగములచే విరాజిస్తి ప్రీదేళము ప్రీళాంత వాతావరణముతో నొప్పారు చుండెను. ఆ కొండకోనలయందు చెట్లు పొదలు మనోహరముగు దృశ్యములతో నిఖిలీకృతమైన ప్రీక్కుతి దివ్యసందర్శనముతో సర్వకళాచైతన్య సంపరలతో ప్రీకాళించుచూ కన్నులకు విందుగొలుపుచుండెను. ఏనుగెత్తుగల కన్యకలపుట్ట వారికి ఆనందమును భీతిని కల్పించుమండెను. కొంతసేవటికి అందరు ధైర్యము తెచ్చుకొని పుట్టవద్దకు వెళ్లి చుట్టు బాగుగా శభ్రిపరచి అచ్చుట చేయవలసిననన్నియు శాత్రురీతిగా జరిపి భూపదీవ నైవేచ్యములనిచ్చి తెచ్చిన జీవావళిని అహరంబగా బలి ఇచ్చి జ్యోతిష్యులు చెప్పిన తీరుగా మహారాజు చేయవలసిన కార్యములు జరిపి తరువాత వద్దియాజులకు పుట్టను త్ర్యివ్యటకు అజ్ఞాపించెను. ఆసాధివారిచే మూడురోజులు అమ్ము

వారి ఆగమముచెప్పించి అనేక శాంతులు చేయుచుండిరి. మహారాజు సమీపమునగల స్తావరములచెంత తక్కి శ్రీద్రథలతో వేచియుండెను.

అనాటినుండి వడ్డియరాజులు పనిప్రారంభించి చీకటివడునరికి వారిస్తావరములకు, వెళ్లి తిరిగి పొర్చిద్రువకంతయు వచ్చిచూడ ముందురోజున్న పుట్టి యథావిధిగా ఉండెను కానీ త్రైవ్యిన గుర్తు తెలియదు. అప్పుడు వారు ఆశ్చర్యపడి భీతిచెంది అనాటినుండి అందరు అచ్చుటనేయండి వంతులు ప్రకారము రేయంబవస్తు పనిచేయుట మొదలు పెట్టిరి. మండలమురోజులు యొడతెరిపి లేకుండా ప్రాయాత్మించగా అప్పచేకి వారి నేత్రి ములకు పాటు, నీఁలు, వసుపు, కుంకుమ కలిపిన సీరు తప్ప బాలిక మాత్రము అగుపడ లేదు. అప్పుడు వారు ఇక మనము ఎన్నిరోజులు చేసినను ఫలితం జూన్యుమని యొచి అనాటికి పని అపి మహారాజుచెంతకు వెళ్లి తచ్చుట జరుగుతున్న విషయమంతయు నెఱింగించిరి. ఆ పార్త విన్న గిరి మహారాజు ఏమియు చేయుటకు దిక్కుతోచక చింతా క్యాంతులై ఆ దృశ్యమును చూడ అచ్చుటికి వెళ్నెను.

అన్నిరోజులు చేసిన ఫలితము కేక యొమియు బిహచమానము లభించని వడ్డి తోయలు. చింతజెందుయ ఆ రాత్రి ఆచ్చుటనే గాఢముగా నిదురించిరి. కొందరు మధు పాసీయములు సేవించి నిదురరాక వేళ్కోలములోడుచూ అరణ్యమంతయు అరుపులలో నింపుచూ కూతులు పెట్టుచుండిరి అప్పుడు వారికి ఒక వింత దృశ్యము కంటబడెను. అపి ఏమియనగా అగ్గిమెరుపులు పెరియుచు కొన్ని ఆకారములు వారి కంటబడసాగిను. ఆ వింతలు చూచినవారు భయపడి తాగిన మత్తువలి యథాప్రకారముగానున్నను అవే వీంతలు అగుపడెను. అదిచూచి వారు భయభ్రాంతులై తచ్చుట పరుండియున్న వారి వందణి లేపి వారికిన్న ఆ వింతలు చూపిరి అదిచూచిన కంగారుపడి పారందరు దిగులు జెంది ఎచ్చుటికి పోవను దిక్కుతోచక అటు ఇటు పరుగిడ ప్రారంభించిరి. అప్పుడు వారికి ఒకవింత పార్త వినవచ్చెను.

“ఓ వడ్డిరాజులారా! నాచే హృష్ణింపబడిన మానవులు మీరే. నన్ను పట్టదలచినారే కీంతటి గర్వమున్నది. కానీ నా గురించి యొంపకో తపంబులు చేయుచున్నారు. అనేడమగు ప్రతములు చేయుచున్నారు. ఆట్టివారికి నేను ఇంతవరటను అగుపడలేదే! ముందుయిగములందుము నన్ను వశము చేసుకొనదలచినట్టి రాత్మసులను నైతము హాత మార్చి వారి వంశములు లేనట్లుచేసిన అదికట్టిని నేను. అట్టి శక్తిని వట్ట మీ తరమా! కనుక మీరున్న ఈ కలియుగమందున్న యొదల ధనాపేత అధికమై ఘోరమగు దుష్ట ప్రవర్తనలు చేయుదురు. ఆదువలన యే వడియరాజులు వంకము ఉండరాదని చెప్ప

అ మాటలు విన్న వడ్డిరాజులు అందరు దుఃఖించుచూ “తల్లి ఇందు మా నేర మేమియు లేదు మేము కడుపుకూటికి ఈ పనిచేసిన వారమేగాని మీరు అవ్యాట ఉండుట మేమెరుం గము. మేము మహారాజు అభ్యాసారముగా చేసినవారమేగాని వేరొండుగాదు.” అని అనేక విధములుగా వేడుకోనగా అందులకు అమ్మువారు శాంతము వహించి వారిపై జాలివడి నప్పటికినీ పీరిని ఈవిధముగా విధచినట్టయినా యుగదర్శను సారము పీరు కలిపురుషుని వృథావముచే గర్వమధాండులో దురనీ బాపెంచి ఇట్లనెను ఓ మానవులారా ఈ నాటి నుండి మీకు రాజు మర్యాదలు తగ్గి మీలో దనవంతులు తక్కువై జీవితాంతము రేయింబివత్కు భూదేవినే నమ్ముకొని కష్టజీవులై ఎంత సంపాదించినను చాలక రోజు రోజుకు కష్టముచేసి తినుచూ దానికి మించి నిలపుకోలేని జీవితములు గడుపుచూ నమ్మిన వారిని మోస పుట్టుచూ దేశసంచారము చేయవలసినదే గానీ జీవనం ఇరుగుట కష్టతరమగును. అదియుగాక జనులు మీరు చేసిన కష్టమునక మించి ఇవ్వరు. అందులకు మీరు పొరపాటు చేసిన యెదల అది మీ కష్టమే అగును. ఇతరులు నానా విధములగా మిమ్ములను దూషించివనూ అది పాటింపుకురాదు. దీనికి మించి మీకు నిప్పుత్తి లేదని చెప్పగా అందులకు వారు మేము ఈవిధముగా ఎన్ని రోజులు ఒకరి కింద కష్టపడి జీవించవలెను. దీనికి “యేదైనను మారము తెలుపుని” వేడుకొనిరి. అప్పుడు అమ్మువారు రూపమున ఉన్న త్రీ ఈవిధముగా చెప్పేను. నాయనలారా మీరు ఒకరికి కష్టపడి వనిచేయట వలనను లోకమంతయు తిరుగుట నలనను ప్రజలకు మీరు బిడ్డలే అగుదురు అట్టి బిడ్డలను ఎవరైనను మోసగించిన వారు అనేక భాధలు పడి కలిపురుషుడు తోమ్మిద్ది నంపత్కురముల వారిని విడువడు మీరు వారికి చెడ్డ తల పెట్టి నట్టయిన పదకొండు సంపత్కురములు మీకు కలిపురుషుడు తోలగడు ఇదినిజము. అదియు గాక మీ కష్టంబులు తప్పవలనన్న యెప్పుటైనను ఒక్కాటే మార్గం అది ఎమంటే మీకు ఎంతటి ఐశ్వర్యమున్నను పర జాతి వారిని గౌరవించి వారిని మీ తలిదండ్రులవలె యెంచుకొని వృవర్తించి దైవహాజలు చేయుచు భగవంతుడే దీక్కు అని యెంచి తగ్గట వలన మీకు యేనాటికైనను నేను మంచి మారమును చూపించెదను లేనియెదల జీవితాంతము కష్టపడవలసినదే చిన్న పెద్ద గురువు దైవము యెంచుకొని తిరిగిన యెదల మీకు అన్నివిధములుగా తోడువడి మీ పెంట జీవితాంతము ఉండెదను. అటులేని యెదల అనేక భాదల కలిగించెదను మరియు ఒక్కాటి విషయము యెమంటే వేరు జాతిపారు మిమ్ములన్న అనావళ్యముగా చూచి మీపై అక్కియుచుగా ప్రవర్తించి నను వారు అనేక కిలుగా యెడు సంపత్కురముల దెబ్బది రోజులు కష్టములకు గురి అయ్యేవరు ఇక నుండి చెప్పిన విషయములు జ్ఞాపకముయొన్న యెడల నేను మీకు

ఖ్వితముగా తోడయ్యేననని చెప్పి అదృశ్యమయ్యేను! అనాటి నుండి వద్దిరాణలు వద్దిబోయ్యలై కష్టజీవులై అందరికి బిడ్డలవలె మెలగుచున్నారు.

ఈ విషయము విన్నటి మహారాజు చింతాక్యాంతుడై యేమి చేయుటకు దిక్కు తోచక వారి ఇష్టాడైవంటగు ఘహవిష్టవు విగ్రహం చెంతచేరి “హా దైవమా! సర్వేశ్వరా! అవత భాందవా! అనాద రష్టకా! మమ్ముల ఈవిధముగా భాధింపుచున్నావు ఇది మా హర్షార్జ జన్మ కర్మయా లేక ఈ జన్మ కర్మయా మా యందు యేదోషమును లేదే! అటుబస్తు యొదల ఇప్పటి కిప్పుడే కించినను భాధవదము. తండ్రి! మేము ఇంత వరకును పడుచున్న భాదల కెప్పుకు విముక్తి? మా యొక్క సంవదలన్నియు రాజభోగ మంతయు సీకే ఆర్పించితిమే! అయినను మాపై దయలేదు గడా! ఆభారిక మాకు దక్కిన చాలననే అనేక రీతులగా ఆదేవ దేవుని పూర్తించెను. తర్వాత తమ యిల వేలాపు అగు అదిశక్తి యైనటి జగజనని వేడుకొని పూర్తింపసాగెను.

జయిజననీ పావనీ - భక్త సంరక్షణి

సత్కృపా, పీతణి, శ్రీవిశేష, పృయోదాత్త
లోకత్రయిలా - మహామూర్తయి

సర్వేశ్వరీ, శర్వరీ-గాఢ జటార్థదేహాస్తితే

సర్వదేవస్తుతే-సర్వదామౌని సంహారితే

కైలశత్రీ-కృతాశేవ-దోషక్రియ, వర్తన

సోమాన-శంకరి, శంకరగౌరి-కామాణి

సానావిధ వజ్ర రతోఽ-జ్వాలానేకసహా!

షకాలంకృతాంగి-ఖబాంగి ఉమా

దురీ-కాత్యాయనీ-అదిశ క్రిం సమస్తామ

నిర్వాపణే దండ ముండాది రాత్రించరో

దండగర్వాతి నేక కయా యత్పమా

సంద సందాయకీ నిత్యవాంఛితి ముద్దమాకీ

విష్ణు-శంకాత్మికా, నీపండా భోరు

హాద్వాంద్వు-మెంతేవియుం భక్తితో

నెంతు, పూజింతు, సేవింతునే దసుడన్

నన్ను కారుణ్య దృష్టిన్, విలోకించి

మన్మించి, కషణంబలన్-చింతలెల్లన్
 నివారించి నాకోరికన్ దీర్పి
 రక్షింపవమ్మా, నిన్ను, నమ్మినానమ్మా
 యన్ముండగానమ్మా నానంస్తుతుల్
 గొమ్మా మో భద్రకాశి నమ్ స్తే, నమ్ స్తే, నమ్ స్తే.

అని దేవ దేవిని అనేక రీతులగా వేదుకొని కంటనీరు. ఎగధారగా జాలువార సృహ తప్పి నేలమై ప్రాతేను.

మహారాజు సృహ తప్పి వడగా అతని సైనికులు అది చూచి భయకంపతులై కొయ్య భోమ్మలవలె నివ్వేర పోయి యొమి చేయను. దిక్కు తోచక వారే ఒకరి నొకరు ప్రశ్నించుకొను చుండిరి. సూర్యుడ స్తమించి చీకటి పడెను. అప్పటికినీ మహారాజు సృహముండి కోలుకొనలేదు. ఆవిధముగా పండి యున్న మహారాజు స్వప్నము మందు ఏదు నంపత్తురముల బాలిక కనబడి “ఓ మహారాజు నీవెందుకు చిపతించెవవు. నీకు నేను లభ్యవడు నమయము నమీపించుచున్నది. అది కూడా ఎక్కువ కాలము అవసరము లేదు ఇప్పుడు ఎంత ప్రయాసపడినాగాని మీచేతి కుదను అట్లు కొదన్న యెదల ఒకే ఒక్క మార్గమున్నది. అది ఏమనగా నీవు నిర్కుల మనస్కుడవై. ఒక రోజుంతయు ఉవాసము ఉండి దీతతో చేయకలసిన శాంతు లొనర్పువలెను. ఒక పుట్టి పొలు, పెరుగు, నూట ఒక్క పెంకాయ, నూట ఒక్క నిమ్మకాయలు నెఱ్య, తేనె, పంచదార, పసుపు, కుంపము, గంధోచి ఆరోగయల కావలసిన పూళాద్రవ్యములను తేపించి అటు తయవాత పుట్ట వద్ద శాస్త్రోక్తముగా పూజచేసి నారికేంబులను కొట్టి నిమ్మపండ్లు, అక్షింతలు, ఆక్కుడక్కుడ త్రుదవరచుకొని తయవాత పొలు, పెరుగు నెఱ్య, తేనె, పంచచార, అరబిపండ్లు, పీటతో పంచమ్మతము చేసి నన్ను ధ్యానించు కొంటూ నీవే స్వయముగ పుట్టకు పొలుపోసిన యెదల మీకు తప్పక లంభించెదనని చెప్పి అంతర్థానమయ్యాను. అప్పుడు మహారాజు దిగ్గున మేల్కూని సంతోషానంద భరితుడై సర్వేశ్వరి యగు జగదాంశును అనేక విధములుగా స్తుతించి స్వప్నములో చెప్పిన రీతిగా చేయటకు నిర్ణయించుకొని వేలువ జామున లేచి రాణి జవికినాడేపికి స్వప్న విషయ మంతయు తేట తెల్లముగా తెలిపెను. ఆవార్త విన్న మహారాణి ఆనంద భరితురాలై సంతాన వ్యామోహముచే పరితపించుచు ఉన్నందున ఆదే విధముగా జరిపి బాలికను తీసుకొని పోవుట క్రేయప్పురమని నిర్ణయించిరి.

అప్పుడు మహారాజు భార్యను చూచి “దేవి! మన మిద్దరము, ఇప్పుట ఉన్న

యొడల కావలసినట్టివి చేర్చువారెవరు కనుక నీవు వెళ్లి అన్నియు సక్రమముగా సిద్ధ పరచి మన అనువరుల వెంట పంపిన ఇచ్చుటనే వుండి అన్ని కార్యములను శ్రమ రీతిని జరిపించి భద్రముగా బాలికను తీసుకొని వచ్చు యొరాటు చేతుని చెప్పి పంపెను. అంతట న్యామె మహారాజు అజ్ఞానుసారముగా పైనికులను వెంటనికూని నిజపురము నకు వెళ్లి అన్నియు సమకూర్చి వారిచేత పంపెను. వారి కొరకై ఎదురు చూస్తున్నట్టి మహారాజు స్వానసంధ్యాది కార్యములు నిర్విత్తించి పుట్టి చెంతకు వెళ్నెను.

అంతట రాజు పూర్ణ ద్రవ్యములు గైకొని చేయవలసిన తతంగములు త్వర త్వరగా జరిపించి నారికేళంబులను కొట్టి ఆచ్చు నిమ్మపండ్లు, అక్షింతలు జలి శాస్త్రియ రీతిగా వెళ్లి కన్యకల పుట్టుకు తని పోసెను. ఆ తర్వాత కర్మార చౌరటలనిచ్చి ధూప దీప నై వేద్యములనర్పించి.

ఓ ఆదిశ క్రిపర వేశ్వరీ త్రిపుర సుందరి.

త్రిలోక సంచారిణీ ఇగనేన్నట్టి ఆదికి
మూలక రవై - సృష్టికి తల్లివై నట్టే ఓ
అంభా నిన్ను వత్సరంబులు కొలిచెన్
కరుణించవే ఈనాదు మా యందు - నీవయ
తప్పేనేని సీముందు కంరంఱు తెగన్
వేసుకొందు, ఇక బ్రితుక్కు కంటె
మరణంఱు, పీరస్వగం లగున్
అట్లు లేదేన్నిమాయందు దయ ఉంచి
కరుణించి - మాకిచ్చిన మాటన్ నిల్చి
మాకు వంతానంమున్ యాచ్చి మమ్ము
గాపాడుమో యంభా నీదు పాదార
విందంబులని దాల్చి నిరతంఱు చేయు
వాడనై తినేన్నిమా అవదర్త తీర్చు
వేటకల్ప వల్లీ! ఓ జగన్మాత!
నమ పే, నమ పే, నమః

ఈ విధముగా అనేక విధములుగా సేవించుచుండగా అతని మొర ఆలకించి నట్టి జగజనని వారిని కనికరించెను.

అట్టి సమయంబన సృష్టిలయ కారపురాలగు సర్వేక్ష్యరిటైనట్టి జగజ్జవని వారి బాధలను గ్రహించినదై వారికి పెట్టి నట్టి పరీక్షలలో నెగ్గినందున పశ్చాత్తావ పడి మాట మేరకు నర్యేశ్వరుండగు కమలనాఖుండై నట్టి పై తుంపవానుడు కోరి యుండుట వలనను రాజదంపతులకు తనపై ఉన్నట్టి భక్తిభావముచే ఇప్పుడు వారి ఇంట జన్మించవలెనని భావించి ఆవార్తన చిప్పుటకు చెట్టొండ్ర చెంతకు పెళ్ళాను అంతట అమ్మువారు వారిని చూచి అమ్ములారా! మనము ఇంతవర్కున్నా ఎట్టి చింతలు లేక పాతాళ లోకపుండు జీవించుంచిమి. కానీ ఇప్పుడు మన మందరము కలియగము సందు జరుగు పాపముల గూర్చి వాటిని నిర్మాలించుటకును” భూలోకమున అచ్చుటచ్చుట శక్తి రూపములు దాల్చి అక్కడ వున్న మానవులకు భక్తిమోగ్రము చూపి అటురాని వారిని శిక్షించుచూ తగిన మార్గము చూపుటండవలెనని చెప్పేను.

కావున మీదు కలియగమున అవతరించి నట్లయితే నేనున్నా నా కాశ్యములు చక్కబెట్టుకొని కొంత కాలమునట్లు భూమిపై అవతరించి మీదు ఎక్కుడ ఉన్నసు అచ్చటికి వ్యాపించుటకును కలుసు కొడును. అట్లగాక అాళకు లోపల యెర్రెనను వినిఱిడిన యెదల మీరు నన్ను తలంచిన యొపల అప్పటి కప్పుడే మీచెంతకు వచ్చి మీకోర్కెలు నెరవేర్తుని చెప్పి వారిని దీవించెను అంతటారు అమె చెప్పిన విధమగా ధరణిపై ప్రపంచమంతటును శక్తి ఇవతారములు నెత్తి అచ్చటి సుండి కలియగము చేరి వారి మహిమలు చూపెటిరి. కౌతీసో విశాలాక్షి ను త్రైలం త్రిమంచిగను చెఱవాడ కనకదుర్గమ్మగను కంచి కామాజిమ్మగను కొట్టారు మూకాంచికగను, ఉరు గల్లు “ఎల్లమ్మగన్ను” అనేక నామంబులతో శక్తిదూపములలో అవతరించి అచ్చుట వారి మహిమలు చూపున్నారు. సృష్టికంతటకిని అదిశక్తి ఒక్కటే ఘూలము, క్షేర్లు పేరే గాసీ రూపము యొక్కటే అట్లు విశ్వవ్యాపియై ప్రపంచమంతయు పెలయుచున్నది.

తపసువర్చరము అమ్మువారు అమె చెట్టొండ్ర కోరిక మేరకు విశ్వరూపమును చూపెను. అశూపము చూచిన వారు ఆశ్చర్యము ఓంది మన అక్కడ యొంతటి శక్తి వంతులా! అవిక్షరూపములో వడునాల్ల లోకంబులు, భూమి, ఆకాశము, నాపనములు, నష్టదీవులు, సర్వదేవతలు అనేకముగు సృష్టియంతయు అమెలో నిండి నిగించుకుతంబగా నుండెను. అమెను చూచి వాడు అమితానంద భరితులైరి. అప్పుటు అమ్మువారు ఏనుగెర్రు కన్యకల పుట్ట సుండి విశ్వరూపముతో ప్రత్యుషమయ్యెను. అప్పణ్యమంతయు భూకంపము వలె పెళ పెళ మని దధరిల్ల అక్కడ వున్న మృగములు శ్మృతిషంది అపణ్యమంతయు భయంకర ర్వానులు చేయుచూ ప్రాణ భయమునే ఆటు యాటు పద్ధగులిగానిగాను.

అమృతరు భరిణికి వచ్చి నిలిచెను. అ విశ్వాయాపము చూచి భరించలేక హృగములు మరియు గిరిరాజును స్ఫుర్హ తపీవడి ఉండట గాంచి యోగుల్చి చూడతానే విశ్వాకూరమును వుట్టి బీయ్యకొని వచ్చి సందున రఱవిధముగ జరిగినవని యొంచి శాంతము వహించి అన్నట పదియున్న జంతువులకు స్ఫుర్హ నుండి కోలుకొన్నట్లు చేసి ఆ షుట్ల వద్ద సభియున్నటి గిరిమహారాజును స్ఫుర్హ కలిగించి అమె ఒక బంగారు శిలా ప్రతిమగా రూపొంచి మహారాజు పట్ల వత్తు వత్తుముసుందు వదెను. అంతట ఆ మహారాజు అబరువు విగ్రహము పడిన తోథనే తల్లుఖ్రాంతుడై దిగునలేచి సంప్రదమశ్వర్యములతో గడ గడ వంతుచు లక్షముగా ఉన్న పట్ల వత్తుము విప్పి చూడ అందులో బంగారు ప్రతిమ కండించెను; అది చూచిన మహారాజు అముతానంద భరితుడై క్రేషణతో దానిని తీములొని అతని అనుచరులను దగ్గరకు పిలిచి అవిగ్రహమును చూపించి పుష్ప మాలలు వేయించి మంగళ హరతులసిచి బంగారు పల్లకి యందు కూర్చుని విగ్రహమును ఒడిలో పెట్టుకొని గంధవతీ పట్లమునకు పోవుటకు సైవికులను పెంటిదుకొని బయటదేరెను,

అవిధముగా వారు అరణ్యచూర్గమున క్రేయాణిచుచుండిరి. గిరిమహారాజు పట్లవత్తుములో వున్న ఇగజ్జనవి యైనటి అదిశక్తి అతని వదిలో పరుండి తనలో తాను ఈవిధముగా ఆరోచించపాగెను. “నేను శసనాడు ఇదేవిధముగా వారి పట్లమునకు పెచ్చి అంత్యపురము జేరి బిడ్డ వలె అచ్చట పెరిగి పెద్దచై పిల్లలతో సహానము చేసి అడుచుండు సమయమున యేదేని మాటవచ్చి సాసరిపిల్లలు నన్ను తల్లి తండ్రి లేచి పిల్లవు యెవరో మంత్రగతైవై యుండువు. రాజగారికి సంతానము లేనందున అతని రాజ్యమపహరింప వచ్చి సట్టి మాయావిచి అని పలు విధములుగా యెద్దోవా చేయు చున్నశుదు యేమి చేయగలను? విని విన్నట్లు పోవలసినదే కదా! ఇది జ్ఞాగ్రత్తగా గమనించ వలసినటి విషయమే, ఇనె కలియుగము. కలిష్టరుమని ప్రభావము యొక్కప. అందు వలన వారి సౌధమునకు పెంచుట క్రేయస్ఫుర్హముగాదు. కాదని వెళ్లిన యొకల ఈబిడ్డ తల్లి, తండ్రి లేనటి దిక్కునేనివని ప్రజలు నిందించురే వారి గర్వమున జిన్మించి నవని యొవ్వురూ చెప్పరు! ఆపేదు జీవిశాంతము మచ్చయే గదాయని అనేక విధముల ఆలోచించుకొని వారికిచ్చిన మాట నిటపుకొనుటకు మహారాజు యొడిలో పట్లవత్తుములో ఉన్నటి అమృతరు తటాలున అర్పక్యమయ్యేను.

మహారాజు శిలా విగ్రహమును ఒడిలో పెట్టుకొని యొవ్వడిచేతికి ఇవ్వక పల్లకిలో కూర్చుండి ప్రయాణమై వచ్చుచు కొంత నేన్న అవమరచి నిడురించి లేచి చూడగా

ఆతని ఒడిలో పట్టవప్తము గప్పిన ప్రతిమ అగుపదదయ్యెను. అంతట మహారాజు భయభ్రాంతుడై దిగులడంది ఇది ఏమి వింతయని యొంచి ఆపలకీ యుంతయు వెదకి వేసారెను, హో! దై వహూ! ఇదియేమి అన్యాయము! నేను పల్లకీ యొనను దిగలేదే; ఆ విగ్రహమును ఎవ్వరికిగానీ యిష్టులేదే! ఎటుపోయి యుండును. ఆరు సంశ్టురములుగా నా సర్వ సంపదలను వదలు కొన్నది ఇందుకేనా! నాకు త్రీరూపమున స్వప్నమందు చెప్పినది ఈ క్రియ ఆదిశ క్రియ! లేక నామృత్యువు కోరిన రాత్రిన మాయాజాలమా! అని ఆలోచించుచూ వెర్రి వానివలే మతిడ్రమించి పల్లకీ నుండి క్రిందకు దిగి ఉక్కుచోతైనను నిల్వుక అరణ్యమంతయు వెదుకుచూ పరాగిడసాగెను.

అధృత్యమును గాంచినట్టి ఆతని సైనికులు ఇది యేమి వింత ఇంత వరకు ప్రశాంతముగా పున్న మహారాజు ఇప్పుడు ఈవిధముగా మారినందులకు కారణ మేమై ముందునని వారు ఒకరితో నొకరు చెప్పుకొనిరి. ఆలో విగ్రహము సామాన్యమైనవి కాదు దైవలీల. డానిని మన మహారాజు బిడ్డయగునని త్రపించి తెచ్చి నందులకు ఈ పిధముగా ఆతనిని కర్మ పీడించు చున్నది. అటువంటిది ఎప్పబేకిని తెచ్చుట మంచిది కాదని చెప్పుకొను మంచిరి. మహారాజు ఆ అరణ్యమంతయు చెట్టునక, గుట్టునక అంతయు గాలించి వెర్రి, వెర్రి కూతులు పెట్టసాగెను. అప్పుడు వారు ఆతని భాష చూచి యేమిచేయటకు దిక్కుతోచక ఆతని చెంతకు వెళ్లి ఆతనిని విషయమేచుని ప్రశ్నించినను మారు పలకక వాని చూచి దుఃఖించసాగెను. అది చూచి వారును పల్లకీలోనికి వెళ్లి పరికించి చూచిరి. అందు కిలా విగ్రహము కనఊడఱయెను అప్పుడు వారు ఆది గునించి మహారాజును రాజనగరకు పిలఁచుకొని పోవుటకు ప్రయత్నించగా అతడు సనేమురా రాదాయెను. అంతపు ఇక్కడ ఒంటరిగా మహారాజు వచలిన యే ఆపద జరుగునోయని యొంచి కొందరు ఆతని చెంతనుండిరి కొంచరు ఆవార్త మహారాణి గారికి చెప్పుటకు నగరమునకు ప్రయాణమై వెళ్లిరి.

వారు అరణ్యమాగ్రము నుండి వేగముగా రాజనగరునకు పోయి మహారాణి యగు జవికిసాచేవితో అచ్చుట జరుగుచున్న విషయమంతయు తేట తెల్లముగా విన్న వించిరి. ఆవార్త సిన్న తోడనే ఆమె స్వప్నా తప్పి కుప్పగా కూలిపడి పోయెను. అక్కడ ఉన్న దాసీ, జనము మొదలు సైనికులు చుట్టియు మహామంత్రి విజయవర్ష అంపరును ఒక్కసారిగా అషోర వార్తను విని దుఃఖసాగరమున మనిగి యేమి చేయను దిక్కుతోచని వారైరి. వాను కొంతసేపటికి తెవ్వరిల్లి జవికిసాచేవిని స్వప్నమా నుండి లేపి ఆమెను టింగుగా మహారాణి వారిని చూచి దుఃఖించుచూ “నాయనలారా

మీరు నాభర్తను చూపుడని వారిని కోరెను, వారు అమె దుఃఖమును చూడలేక అమెను పల్లకిలో కూర్చుండ బెట్టుకొని మహారాజు చెంతక్క తీసుకొని పెశుచుండిరి.

ప్రతివతా కిరోమణి యైనటి జవికినాదేవి “హ దైవమా నర్వేశ్వరా! అవత్తించాంచవా!” అనాదరితుకొ దుష్టశిక్షణ శిక్షరత్సార్ద్రమై అవతరించినటి ఉదేవా! నీవే మును ముందు మాకు స్వప్నమున కనబడి సంతాన భాగ్యమున్నదని మమ్మె త్రథింప. జేసి ఇప్పుడు నట్టేట ముంచితినే! అదిముగార్ ఆదిపరాశక్తి యగు అమ్మువారున్న స్వప్నముందు కనబడి, చెప్పినదేః కలయే కానీ మీరు సృష్టికి మూలాధారులై జగత్తు నముపుష్టక్తి ఉండి సామాన్య మానవులను ఈవిధముగా భాధించుట స్వయమా! మేము ఎన్ని పుణ్యకార్యములు చేసి యందుము. కానీ మీకు కనికరము రాదాయేనే! మేము మీకు చేసిన అపకార మేమి? మేము భరిణిపై యున్నాము. నీవు వై కుంఠమున శేష తల్పముపై వపడించి హయిగా ఉండి మమ్మె ఇలాంటి బాధలకు గురి చేయించినావే! ఇదేనా మీ శక్తులను కాపాడు మార్గము! మేము చేసిన పుణ్యమునకు ఇది ఒక కిణి! సంతానము కలగునని చెప్పనేల? మేము ప్రతినిత్యము ఆదిపరాశక్తిని కొలవనేల? కొలిచి నందులకు ఈనాటికి ఇదా ప్రతిపలము? మా గతియేమి? కానీ ఈప్రపంచమున దేవతలున్నరు అనుట వట్టి మాటలేనా! మేము హాజించిన వన్నియు ఒట్టి మట్టి భోష్టులు, మరియు రాతి భోష్టులేనా? మేము చేయసటి దైవారాధనలు వ్యర్థమేనా! నిక్కముగా మీరు యున్నయెదల మానవులు ఇట్టి అవస్థలు వదరని ఇప్పుడు తేట తెల్లముగా కాన వచ్చుచున్నది..” అని అనేక విధములుగా నిందించుచూ మహారాజు ఉన్న స్తలమునకు వెళ్లి చూడగా రాజు వెట్టి వానివలె కూతలు పెట్టిచూ దుఃఖము వలన మనస్సు నిలపుకోలేక ఒక రాతి వద్దకు వెళ్లి తన తలను ఛాడుకొనుచుండెను, జవికినాదేవి అదిగాంచి భయపడి పల్లకీ నుండి క్రిందకు దుమికి వరుగున రాజు దగ్గరికి వెళ్లి అతని పాదములపై బడెను. మహారాజు అమెను చూచి దుఃఖము భరింపలేక ఒకరి నాకరు కౌగలించుకొని ఒక మనము ఈప్రపంచమున బ్రితుకుట కంటే మరణించుట యే ఉత్తమమని యెంచిరి. యెవ్వరు ఎన్నిచెప్పినను వినక మహారాజు వర నుండి ఖడమును తీసి పొదట భార్య శిరస్సు ఖండించి అటు పిష్టుట తాను మరణించవలెనని నిడ్డయించుకొని భార్య కంఠము తెగవేయటకు ముందుకు పోవు నంతలో యెచ్చటి నుండియో అగుమాగుము అని ఒక శబ్దము వినవచ్చెను. అప్పుడు అగంభీర పాణిని విని చెనకకు తిరిగి చూడ యేమియు అగువడలేదు. నాగు ప్రక్కల పరికించ సమయమున ఉ మహారాజు నీవు చేయునది పొరపాటు అని మరల విన

పదెను రాజు ఆద్యశ్వయాణిని ఎవరు సీవు? అని గడ్డించి అడుగగా అందులకు ఆకాశవాణి “ఓ గంధర్వరాజా! సీసాహాన కార్యము ఇంత వరకును చేసి అవ్యాటిలో నెగినాపు కనుక సీవు ఇవ్వటికి ధన్యదవైతివి ఈనాటి నుండి సీకర్చు తోలగి సంతానము లభించు నున్నది. ఇది సత్యం. మీకు ద్యేశయము వలదు. ఆనర్వేశ్వరి యైనటి జగగ్జనవి యగు అమ్మవారు నీఖార్య గర్భమందు జన్మించును. మహారాణి త్వరలో ప్రవ వించును. కనుక మీరు ఈప్రదేశమందే ఉండి పుత్రుకను తీసుకొని వెళ్ళెదురుగాక అని గాథీర ధ్వనితో సెలవిచ్చెను.

ఆపార్త విన్నటి మహారాజు అచ్చుటనే ఉండి విశ్వయించి తన సిబ్బందికి భోజనములు యొర్పాటు చేసెను. అప్పటికి సూర్యుడ స్తమించి చీకటి పదెను భోజనా సంతరము అందరు అచ్చుట చేరి వినోదముగా కాలయావన చేయగా ఆవెన్నెల వెలుగులో ఒక ముర్రి వృత్తము క్రింద నిదురించిరి అర్ధరాత్రి వేళయందు జవికినాడేవి ఆకాశవాణి చెప్పేన విధముగా ఘడకొండు గంటలకు సదోయైత గర్భము ధరించి ప్రసవవేదన ఎక్కువయ్యేను. అక్కడ వున్న ద్వాసీజనులు లేచి ఆమె చెంతకు వెళ్లిరి అచ్చుట యొచ్చాటు లేనండున అందులో ఒక్కరు అక్కడికి సమీపమున ఒక రంత అటుల కుటీరము చూచి యుండుట వలన దాసీ జనుల వెంట ఆమెను పిలుచుకొని ఆశుటీరమునకు వెళ్లిరి. దానికి మరగు లేన దున ప్రస్తున యున్నటి తాటియాకుల తడికి తెచ్చి కుటీరమునకు అడ్డుపెట్టిరి. అంత జవికినాడేపికి కొంతసేషటికి త్రీసంతానం కలిగెను. అక్కడ వున్నవారు అదిగాంచి సంతోషించి ఆపార్తను మహారాజునకు నెఱింగించిరి. అమాటలు విన్నటి మహారాజు అధితానంద ధరితుడై యొనలేని సంతోషముతో అచ్చుట వున్న అతని అనుచటులకు బహుమానము లిచ్చి సంతోషించ జేసెను.

మహారాజు తన కోరిక ఫలించినందులకు ఆనంద పరవకుడై అరణ్యమున ఒక్క షణమైనను నిలుపేక ఆభిధ్యము పల్లకిలో కూర్చుండ బెట్టుకొని గంధనతీ చట్టంమునకు ప్రయాణమై బయలుదేరెను. అరోజు సాయంకాలమునకు అంతఃపురము చేయకొనిరి. వారు వచ్చిన వార్త ఆపురవసులందరికి తెలిసి ఆహారికను చూచుటకు తండోపతండములుగా వచ్చి అభిధ్య మథారవింద తేఱస్తును గాంచి ముగ్గులైరి. ఇన్నిరోజులకు మన మహారాజు గారికి సంతానము కలిగెనని అపట్టం వాసులందురు సంబరపడిరి.

మహారాణీకి పదకొండవ రోజు పురిటి స్నానంబు చేయించుటకు బంధువులకు విదేశరాజులకు పట్టణవాసులకు తెలియ పరచవలెనని యొంచి లేక లేక కలిగినందులకు నామకరణము నాడు అందురు వచ్చిన భాగుండునని మహారాజు భావించి అందులకు అందరికి తెలియజేయుడని ఆ మహామంత్రియగు విజయవర్గుకు తెలియజేపేను. ఆ వార్తను విజయవర్గు దేశ దేశములకు ఉత్తరములు పంపి నగరమంతయు చాటింపు వేయించేను.

ఆ విధముగా పురిటిస్నానము రోజు బంధువులు ఇతర రాజులు గంధవతీ పట్టణమునకు వచ్చి. రూపురేణ లావణ్యముతో చూడ ముచ్చట గౌలుపు అవిద్దను బింగారు ఉయ్యాల యందు పరుండబెట్టి ఉత్పవమును గొప్పగా చేసిరి. అచ్చటికి వచ్చిన ముత్తుయిదువలు ఉయ్యాల డఃపుతూ జోలిలు పాదిరి. ఆటాలిక ముఖార వింధము లోని చిలిపి నవ్వులు తిలకించుచూ కోటి సూర్యప్రకాశంలే దేదీవ్యమానముగా వెలుగు అ బిద్దము గాంచి తెల్పిన కాసుకలను సమర్పించిరి. వారిలో ఒకరి నొకరు ఈచిద్దను గురించి చెర్పించుకొనుచూ అనేక లాభాలు పెట్టి పీరి గర్వమున జన్మించి నందులకు అవిద్ద చూపులు చూడ దైవ సంభాతురాలివలె అగుపడుచున్నది. సామాన్యురాలు కాదని తర్కించుండిరి. అచియనుంగాక పట్టణ వాసులున్న సరిహద్దు ప్రాంతము నుండియు తండోవ తండములుగా వచ్చిన వారి కంధరికి యెవ్వారికి యే కొరతయు లేకుండా అన్న దానము, వత్తుదానము చేయుచు బ్రాహ్మణులకు గోదానము, భూదానములను కూడా చేపెము ఆతయవాత ఆస్తాన జోయేతిమ్మతులు నామనష్టత్రము చూచి ఆ బిద్దట గంగాదేవి అని నామకరణము చేసిరి.

అనాటి నుండి భార్యాభర్త లిదవురూ రాజ్యశారమును విజయవర్గుకు అప్పజిప్పి ఆ బిద్ద యందు మనస్సు నిలిపి అల్లారు ముద్దుగా పెంచుతూ కాలము గడుపుచుండిరి. ఒక రోజు మాళవదేశమున పేరు మోసిన జోయేతిమ్మతు వారి ఆస్తానమునకు రాగా అభిద్ద జాతకమెట్లున్నదని ప్రప్పించిరి. అప్పుడాతడు ఆమెను జన్మన్ఱత్రమును బట్టి కొంతవరకు పరికించి చూచి “మహారాజా కాటాలిక జన్మన్ఱత్రము చూడ సామాన్య రాలు వుటె కనవడలేదు. దైవసంభాతురాలే ఈచిద్ద. మీవంకోద్దారకుాలు, హర్షణమ్మ నందో, ఈజన్మన్ఱనందో మీరు చేపినట్టి పుణ్యపలము పలన మీగర్భమున అవకరించి మీపట్టించుమున ఉండుటవలన మీపట్టించుము పుణ్యభూమిగా వెలయును. నగరమంతయు అష్టీ తాండవించి ప్రజలకు ఎన్నియో మేచ్చు కల్పించును. మరియు సూర్యచంద్రాదు

అన్నంకవతకు కీర్తి తెచ్చునట్టి బాలికయని పొగడెను.

గంగాదేవి దిన చిన ప్రవర్తమానమై మూడు సంవత్సరములు నిండిన తర్వాత రాజనగరులో తిరుగుచుండెను. అనేక రక్షముల అట భౌమ్యులను తెప్పించి అమె ముందు పెట్టగా వాటిపై చూపుకేక వాటిని ప్రక్కతు నెట్లి అచ్చట సైనికుల చెంతణన్న ఖద్దమును ఎత్తి పట్టుకొని ఆదాసీజనులపైకి గుడ్లు ఉరుముచూ మెల్ల మెల్లగా అడుగులు వేయుచూ వారిపైకి పోవుచుండును. అట్టి వింతచనులు చేయు బాలికను చూచి ఆదాసీజనులు ఆ శ్చర్యాపద్ధి ఆవార్తన తలిదంద్రులకు తెలియబరచిరి. అది విన్న వారు అహ! ఇది యేమి వింతలు అని భార్యకో దేవి ఆనాడు స్వయముందు కనబడినట్టి సర్వేశ్వరుండైన కమల నాథుండు ఇచ్చిన మాట నిజమే. మీగర్ఘమున ఎవ్వటికైనను సృష్టిలయుకొరకురాలగు అదివరాళ కీయైన జగ్గజనని జన్మించునని చెప్పెను. అవిధముగా జన్మించినట్టి బిడ్డయే ఈమె. అని చెప్పి వారి యస్తదేవంబగు మహావిష్ణు వును జగన్మాతను అనేక విధములుగా పొగడుకొనిరి.

ఒకానోక దినంబున దాసీ జనులు బిడ్డను ఆటాడించుచూ ఎత్తుకొని ఉద్యాన వనము వైపును వెళ్లి బిడ్డను అచ్చట దింపి ఆక్కడ ఉన్న పుష్పములను కోయుచూ బిడ్డచేత ఇచ్చుచూ ఆ ఉద్యానవనము తిరుగుతూ వినోదముగా కాలయాపన చేయుచు కోసి యున్నట్టి పుష్పములను మాలలు కట్టు చుండిరి. అప్పుడా బాలిక ఆపదేశమందు అటు ఇటు తిరుగాడు చుండగా అచ్చటికి ఎటునుండియో ఒక త్రాయ పాము అబాలిక చెంతకు వచ్చి పడగవిప్పి ఆరుచుండెను. అదిచూచి మరికొన్ని సర్పములు అచ్చటికి వచ్చి పడగలు విప్పి బుసలు కొట్టుచు చెంతకు చేరగా ఆప్ముడు అబాలిక వాటిని పట్టి ఆటాడు చుండెను. బాలిక అగుపడ నగదున దాసీలు భయ్యైంతులై చుట్టూ పరికించి చూడ ఒక చెట్టు కిర్యంద నర్పములతో ఆటాడు బాలిక కనవడినది. భయకంపితులై నోట మాటరాక తడబడి ఆ దాసీజనము అల్లంతదూరములో నున్న ఆ బాలికను పిటవగా ఆ బాలిక చిరునవ్వుతో పలుకరించెను ఆమాటలు వినిన వారు దిగులువడి ఈసాటికి మనకు శరచ్చేధము తప్పదని యెంచి చింతాక్రాంతులై కూర్చుండిరి. ఎంతసేపై నను అబాలిక రానందున వారి తలి తండ్రి బిడ్డను పిలుచుకొని రఘ్యుని సైనికులను పంపిరి. వారు వచ్చి అచ్చట దుఃఖించుచున్న ఆపరిచారికలను, ఆవ్యాశమును చూచిరి. అప్పుడా సైనికులు దిగులుణెంది తెగించి ఆ బాలిక చెంతకు వెళుగా బాలిక చుట్టూవున్న సర్పములు చెంతకు రానివ్వక బుసకొట్టి వారిని తరిమెను. బిడ్డ అచ్చట నుండి

ముందుకు రాదాయెను. ఎంతవరకును పోయినవారు రానందున మహారాజును అతని భార్యాయు విడ్డను వెతకుచూ అచ్చటికి వచ్చిరి. గడ గడ వణకుచు, నోటమాట లేక కంట సీరు పెట్టి దాసీలు, సైనికులు, తూర్పుపిక చూప ఇది యొమి వింతయని వారు అచ్చటికి వెళ్ళిచూడగా బాలిక సర్వములతో ఆడుచుండెను. అప్పుడు తల్లియగు జవికినాడేవి భయపడి తల్లి గంగాదేవి! అని పిలిచెను. అమ్మా సీవు ఎందులకు ఇచ్చటికి వచ్చితివి. అని అచ్చుట ఉన్న సర్వములను చేత పట్టుకొని బాలిక సమీపము నకు వచ్చెను. మహారాణి “తల్లి గంగాదేవి! అవి విషసర్వములు. వాటి జోలికి పోవుట మంచిది కాదు వాటిని విడచిరావమ్మా” అని అనేక విధముల వేడుకొనగా ఆ బాలిక తల్లితో “అమ్మా యేల భయపడెవవు అవియన్నియు మనము సృష్టించినట్టిఫే! మనలను యొమి చేయబాలవు” అని వాటినన్నిటిని అచ్చుట విడిచి తల్లి చెంతకు చేరెను. అంతట వారు బాలికను తీసుకొని దాసీలను వెంట నిడుకొని అంతఃపురము జేరి గంగాదేవితో “అమ్మా ఇంక ఎప్పుడైనను ఇటువంటి పనులు చేయరాదు. అవి కూరమృగములు వాటితో స్నేహము మంచిది కాదు” అని అనేక విధములుగా చెప్పగా అందులకు గంగాదేవి అమ్మా “సీవు వైరిదానవు అవి ఎట్టి కూరమృగము లైనను మనకు రోటిది మెలగవలసినదే. సర్వసృష్టికి మూలకర్తను అవి యొమి చేయగలవని చెప్పెను.” అహాటలను అలకించినట్టి తల్లిదండ్రులు “హోటైవమా! ఈశిథ్ర పటుకులు విచిత్రముగా కనసిదుచున్నవే యొమి చేయుట అని చింతించి కొంత తదవు నకు తెప్పరిల్లి ఇదేదో దైవమాయగ నున్నది జరుగక మానదు” అని మిన్న కుండిరి.

ఆ వింత సంఘటన చూచిన వారందరు ఆమె చెంతకు వెళ్లి పాదములపైబడి “అమ్మా ఇగతే క్షాయికానికివతరించి నట్టి టి మాతా! సర్వమంగళ యోగేశ్వరీ, సత్య జ్ఞానేశ్వరీ, సౌందర్యరత్నాకరీ, జగదాంశ” అని అనేక విధములుగా స్తుతించి తల్లి మా ప్రాణములు కపాడి మాపసుపు కుంకుములు నిలిపినంధులకు సీవు సామాన్య చూసప బాలిక కాదు. నిక్కముగా దైవసంభూతరాలైనట్టి గంగాదేవివి” అని అనేక విధములుగా పొగడిరి.

ఆ విధముగా గంగాదేవి అల్లారు ముద్దుగా పెరుగుచూ వందెండు సంవత్సరములు పెరిగెను. నాటిమండి ఆ జోలికి ఎవ్వరితో చూటాడకుండా మానముగా కూర్చుని ఆలోచించు కొనుచుండెను. ఆ విధముగా ఉన్న గంగాదేవిని చూచిన ఆమె తల్లి తండ్రులు బలవంతముగా పట్టు పట్టే ఆడుగగా ఏమియు బదులు చెప్పి లేదాయెను. మరీ, మరీ ఆడుగగా ఏమి చెప్పుటకు దిక్కుతోక విజము చెప్పినట్లుఱితే నా తల్లివండ్రులు

భాద్రపడుదురు. నేను వారి మనస్సు బాధ పెట్టట భాగ్యము కావని యొంచి ఈ విధము చెప్పేను.

అమ్మా! మీకు అనేక బాదలు పెట్టినను మీరు వెనుకాడక నాపై మనస్సు నిటి నన్ను సేవించునందున మీ వంళోద్దరభార్తామై మీ గర్భమున జన్మించి ఇప్పటి వరమీ విద్దయని పేరు తెచ్చుకొన్నటి ఆదివరాళ క్రిస్తేన నేను ఈనాడు మీ అంతఃపురము ఉన్న బిడ్డగా తిరుగాడు చున్నాను. ఈ విషయము ఎవ్వరికై నా చెప్పిన యొడల మీ కీడు కఱగును. ఇప్పుడు పదమూడవయేడు జరుగుచున్నది. ఇక మీదట నేను విధముగా ఇచ్చట ఉన్న యొడల దేశమంతయు అలజడుల జరుగును. ఆనాడు మం విష్ణువు మీకు ఇచ్చిన మాట ప్రకారము మీగర్భమున జన్మించితిని. నిషము చెప్పుట మనస్సురాక ఇన్ని రోజులు వ్యధ పడుచుంటిని. కాలము మించుట వలన చేసచున్నాను. వినుడు నేను త్రిమార్పులకు చెప్పిన విధముగా కలియగమున అవతరింయేక్కడ పాపము మండుగా ఉండునో అచ్చట చేరి పాపాత్ములను శిక్షించి శాసెలకొల్పు భారము నాపై యున్నది. దీనికి ముందు జరిగిన యుగములందు రాక్షసు విపరీతముగా ఉండినను న్యాయముగా ప్రవర్తించు చుండిరేగాని. ఈ కలియగము మానవులు వారికంటే ఇంకను నీచముగా ప్రవర్తించుచూ ఒకరొకరు చంపుకతింస్తారు. అందువలన పాపాస్కులు అధికమై పుణ్యాత్ములు తక్కువగు చున్నారు.

అందువలన నేను దేశమంచారము చేయదలచినాను అని చెప్పగా అది విసి వారి తల్లిదండ్రులు సమ్మతించక “అమ్మా మేము అనేక భాదలు పడి కని అల్లా ముద్దుగా ఫెంచినందులకు ప్రతి ఫలముగా నీవు మమ్మ విడిచి బోవుట న్యాయపతిలీ! అని అనేక విధములుగా దుఃఖంచు సమయమున గంగాదేవి వారిని ఓడచెప్పవలసిన రీతిగా వారికి నచ్చచెప్పగా వారు సమ్మతించిరి. అప్పుడు గంగా సంతోషించి వారి చెంతకు వెళ్లి వారిచుట్టా ప్రదక్షణము చేసి సమగ్నారించి “అమ్మితో ఒక ముఖ్య విషయము తెలుపుచున్నాను. నేను ప్రవంచమందు ఎక్కడ ఉన్న మీచెంత ఉన్నట్టు భావించి ప్రజలకు తెలుపుచుండవలెను. మీరెఫ్ఫై నను చూడదల్కాన్న యొడల సమ్మ గూర్చి తలచీన యొడల కొంత ఆలస్యముగానైన మీ చెంట వచ్చి మిమ్ములను విచారించి సంతోషపరచి వెట్టుచుండును. ఇది అతి రహస్యమై ఎవ్వరికి చెప్పుకూడదు అటు చెప్పినట్టయిన మీకు హని కలుగును. అదియుగాక మీ ఇన్ని భాదలు పడినందుకు మీ పేరున్నా కలియగము నందు నిల్వదని చెప్పేను.

అందులకు వారు నమ్మతించి ఆ బాలికను దీవించగా గంగాదేవి దేశవర్యటనకు బయలుదేరెను. దేశములో అనేక ప్రదేశముల యందు ఉన్నట్టి గ్రామదేవతలై వెలయుతన ప్రతిరూపముల లీలలు పరిశీలించు కొనుచు తను సేవించునట్టి భక్తులను కాపాడి పాపులను శిక్షించుచూ సత్తెలు, పట్టడాల యందు సంచరింపసాగెను.

ఈ విధముగా గంగాదేవి అనేక ప్రదేశములందు తిరిగి పుణ్యత్వులను రక్షించుచూ దుష్టులను శిక్షించుచూ పర్యాటన చేయుచు కడపజిల్లా బద్దేలు తాలుక కండి ముల్లయ్య పల్లి మాగ్గమున పోవునప్పుడు అక్కడ గల అరణ్య ప్రాంతమున గల వేషచెట్టు క్రింది ఆవస్త్రే గ్రామదేవతయగు పోలేరమ్మ దేవతము శిథిలాపణ యందు ఉండుట చూచెను. ఆ కండిషుల్లయ్య పట్టె గ్రామమ్మలకు అమెపై భక్తి విశ్వాసము నోంచి యుండుట. గమనించి అచ్చుట నిలిచి ఆ గ్రామమ్మల పరిస్థితి పరికించి చూడ వారు భన దాన్యసుపదలతో తుల తూగి గర్వమధాండులై యుండుట కనపడెను. వారి గర్వ మణముటకు ఒక ఉపాయము చేసి ఒకనాడు అర్థరాత్రి వేళయందు వారి హరిషైభాగి వారిని భయ్యబ్రాంతులను చేయసాగెను. అని గ్రహించిన వారు మనహరికి ఏదో ముప్పు వాటిల్లచున్నదని యొంచి యొమి చేయటకు దిక్కులోవక కాలము గడుపుండ రోఱు రోజుకు విపరీతములు పెరిగి పెద్దవగుచు అక్కడ నివసించు వారు పరస్పరము కలహములాడుట ప్రజలు జిబ్బులతో బాధవడుట వటవులు అకస్మాత్తుగా మరణించుట పాడివంటలు నశించుట ఇట్లు అనేక రకములుగా వివత్తులు వాటిలునట్లు చేసెను. అంతట గ్రామమ్మలకు ఇది యొమి అని అర్థముచేసుకొనక గర్వమధాండులై యుండిరే గాని దైవభక్తి యందు ఆశక్తి చూపలేదు.

ఇట్లుండ ఒకనాటి రాత్రి దైవభక్తి పరాయణదైనట్టి ఒక వృద్ధుడు నిద్రించు వేళయందు అతని స్వప్నమున అమ్మగారు కనపడి “ఓరీ ఇక్కా మునుపు చిన్ననాటి నుండి మీరు మీ పెద్దలు చిన్నులు ఊరికి తూర్పు దిశ యందుండు గ్రామదేవతయగు పోలేరమ్మను కొలుచుచూ జాతరలు చేయుటంటిరి. కానీ మీ విద్దులు పెద్దలైనప్పటి నుండి పోలేరమ్మ మాట మరచి ప్రవర్తించున్నారు. కానీ ఇప్పుడైనము అమేలు నిత్యానై వేధ్యములు జరిప అచ్చుట జరవవలసినట్టి కార్యములు సక్రమముగా నెర వేర్పిన యొడల మీకు మీ గ్రామమునకు మంచి జరుగును, లేని యొడల ఇప్పుడు మీ గ్రామములో జలగుచున్న వింతలు మీ మృత్యువునే తీసుకొనును జాగ్రతగా మెలుగుడని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యెను.

స్వప్నమును కన్నట్టి వృద్ధుడు దిగ్గున మేల్కూని అటు, ఇటు జాడ యేమియు అగుపదదాయెను. ఆ మాటలు విన్నట్టి వృద్ధుడు ప్రొద్దున లేచి ఆ గ్రామస్తులను చేర్చి వారితో రాత్రి స్వప్నమున తాను కన్నదంతయు తెలియజేసెను. అంతట వారు తీవ్ర ముగా ఆలోచించి ఇది నిజమని యెంచి ఆనాటినుండి భక్తి భావముతో పోలేరమ్మను కౌలంబు మొదలు పెట్టిరి. ఏటేట జాతరలు చేయచు ఆమెను సంతోష పరచుచుండిరి. ఈ విధముగా పోలేరమ్మ మహిమ అచ్చుట ప్రాంతములందు ఎక్కువ విషటించు కొను చుండ ఆమె చెంతకు చుట్టు ప్రక్కల గ్రామముల నుండి ప్రజలు తండ్రిపతండములగా వచ్చి ఆనేక విధముల హాజలు చేసి ముక్కి పొందుచుండిరి.

ఈ విధముగా ఆమె గ్రామస్తుల చెంత హాజలు అందుకొసుచుండు నమయమున శ్రీవిరాట పోతులారి పీరబ్రహ్మాంద్రస్వామి ఆ ప్రాంతములకు వచ్చి అచ్చుట నివాస మేర్పరమకొనదలచి ఒక కుటీరము యేర్పరచుకొని కాలము గడువు చుండెను. ఆ నమయమున పోలేరమ్మ జాతరచేయుట గమనించి ఆ రోజు జాతర ముగియు వరకు అచ్చుట యేమి తెలియని వానివలె సంచరించుచుండెను అచ్చుట ఆమెకు అనేకమగు జీవజంతువులను బలి యిచ్చుట ప్రొద్దుపోవు వరకు గమనించెను. ఉచ్చుట ఉన్న వారందరు వెళ్లిపోగా అతడు వేచెట్టు వద్దకు వెళ్లి అచ్చుట ప్రత్యుషమైన పోలేరమ్మతో దేశకాల పరిస్థితుల గూర్చి అనేక విధములగా సంఖాంచు నమయమున పీర బ్రిహ్మాంద్రి స్వామి ఆమెతో అమ్మా అదిశక్తి! నేను తిరుగుస్తలము లస్సియు కొన్ని ప్రదేశముల యందు దైవభక్తి మొండుగా యున్నది. మరికొన్ని వర్ణదేశము లందు పాపాత్ములు యొక్కవై ఉన్నారు. కొన్ని పార్శ్వాంతము లందు మహ్మదీయులు విజం భించి, హిందువులను అనేక బాధలు పెట్టుచున్నారు. దశాంపార్శ్వాంతమున అధికముగా వారి దొర్జన్యము చౌచ్ఛ పెరుగుచున్నవి. దానిని అరికట్టుటకు శాంతస్వభావమున మెలగవలెను. అటులేకున్న పేరుచెడును. ఇందులకు యేమిచేయవలెనని అదిశక్తిని అడుగగా అందులకు అమ్మవారు. స్వామి మీరు ఇచ్చుట ఉండి మహ్మదీయుల స్వభావము మార్చుటకు ప్రయత్నించుడు నేను అచ్చటికి వెళ్లి కొంతవరకు వారిని మార్చుటకు ప్రయత్నించును. అట్లు వినని యెడల నా చేతనైనంత వని చేయడును. దీనికి మీరే మందురని అడిగెను. అందులకు స్వామి. నమ్ముతించెను. ఆమెరకు ఆమె దశాంపార్శ్వాంతమునకు బయలుదేరగా. శ్రీవిరాట పోతులారి పీరబ్రహ్మాంద్రస్వామి అమ్మవారితో “జగజనీ నీ అవతారములు ఎచ్చుపెచ్చుట ఉన్నవో అచ్చుట నీవు అస్పుడ వ్యాపు నీ వర్ణభావము చూపవలెను. లేని యెడల భక్తి భావములు నఱించును. నీవు

ఎచ్చతైనను స్తిర నిలయము చేసుకొను వరకు నీ శుహిములు పల్లె పట్టణముల యందు చూపుచుండ వలెనని” అభ్యర్థించేయ అందులకు అమృతారు సమైతించి దశం పాంతమునకు బయట దేరెను.

ఆయన చెప్పిన రీతిగా అమృతారు దశం ప్రాంతమునకు వెళ్లి అక్కడ జరుగు పరిణామములు పరికించగా మహ్యాదీశులు నల్లమందుతో కూడిన ఆయుధములతో హిందూ రాజులపై బిడి వారి రాజ్యములను కొల్గొట్టి స్వాదీనము చేసి కొనుచూ దేవాలయములను ధ్వంసము చేసి విగ్రహములను కూడా నశనము చేసి ఆ దేవస్థానపు బంగారు, వెండి, నగలు సైతము అవహరించుచూ, పల్లె పట్టకొడుల పై బిడి ధన వంతులను హతమార్పి దోషిదీలు జరుపుచూ, హిందూత్రీలను చెఱబట్టి వారి ప్రతములను చెఱుపుచూ, అడ్డము వచ్చిన వారిని హతమార్పుచూ, ఆగడములు చేయమండిరి. దేశమున వీరి దొర్కన్యములకు అడ్డు లేకుండుట అమృతారు గమనించెను. అటులచేయు ఫోరక్కత్వములను చూచిన అమృతారు సహించలేక క్రోహోద్రిక్తురాలై వారిని సంహరించుటకు ప్రాయిత్తించి తిరిగి శాంతము వహించి కొంత వరకు అలోచించుకొని “వీని ఈ విధముగా సంహరించినట్టుయితే మంచి చెడ్డయు లేక అంచు చురణించురు. కావున వీరికి కొంత వ్యవధి యచ్చిన అప్పటికైనను మను మారి మంచి మాగ్గము నకు వత్తు రేమో అటులేవి యొవల వారిపాపములను వారే పరిష్కరించు కొండురని” యొంచి అచ్చుట నుండి వేరొక ప్రాంతమునకు వెళ్ళిను. అక్కడ గూడిన తెలుగు జాతివారు. తురుమ్మల డాబికి తట్టుకొన లేక గార్మాదులు పట్టణములు విడిచి భార్య విడ్డలతో వసిపిల్లలను తీసుకొని అరణ్యములు చేరి కొండ గుహల యందు చెట్టు తొట్టుల యందుండుట గ్రహించెను

అటుపై రామాషురం చేరినట్టి అమృతారు ఆపరిసర పాంతమంశయు చూడ అచ్చుట గూడా పరిస్తి అదేవిధముగా నుండెను. అప్పుడు గంగాదేవి రామాషురము నందు కొంత కాలము ఉండనెంచి ఊరియందున్న ఆలయమునకు వెళ్లి అందు, కూర్చుండెను. అప్పుడు ఆ గ్రామస్తులు అటు, ఇటు దారిన పోవుచూ ఆలయము శోనికి చూడ ఒక నవయవ్యన శౌందర్భవతి యగు త్రీ వారి దృష్టియందు బిడెను. అప్పుడు అఖూరి యందు వుండు కొండరు కొంటె గాంచు అచ్చటికి వెళ్లి ఆమెను చూచి వెకిలి. చేష్టలతో ఎగతాళిగా మాట్లాడిరి. వారి ప్రవర్తన చూచిన అమృతారు వారిపై కోవగించక విడ్డలు తల్లితో తప్ప యొవ్వరితో మాట్లాచరని కాంతము వహించి వారితో నంభాణించు చుండ రామా

పురంలోని వారు ఒక్కొక్కరుగా ఆ అలయము చెంతకు చేరిరి. అక్కడ చేరిన వారు అమెనుద్దేశించి అమ్మా “మీదే వారు? ఇచ్చబికెందులకు వచ్చియున్నావు? నీ సేరేమి? నీ తల్లిదండ్రి నామధేయమేటి? మాకు తెలుపుని అడుగగా వారితో మానవ రూప ములో ఉన్న అమ్మవారు “నాయనలారా! నాకు ఒక ఊరని స్తీరము లేదు. నేనెక్కడ ఉన్నను ఆ ఊరనిచ్చియునావే, అందరు నావారే, సృష్టి అంతయు నా యందే ఉన్నది. నేను కొంతకాలము ఇచ్చట ఉండవలెనని తలంచి ఈ అలయము చేరి యున్నాను. ఇందులకు మీ గ్రామస్తుల యేమి చెప్పేవరని అడుగగా ఆహారి యందుండు తుంటగ్గ ఆ హారి త్రీలు ఆ మాటలు విని “అమ్మా నీవు ఇటు చెప్పటి వలను మాకేదో అను మానమగు చున్నవి. నీ బోటి అవడి ఇచ్చట వున్న మా గ్రామము చెడును. నిండు పొర్చియము గలిగి ఒంటరిగా దేశము సంచరించుచున్నావే! త్రీలు ఒంటరిగా వున్న యెడల యే సమయమునకు యేమి జరుగునో! అదియగాక మా హారు అనేకుల గర్వమధాంధులున్నట్టి పల్లె. నీకు పొర్చిద్దురాదు. కావున ఉండ తగదు” అని ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క పథముగా అవమానముగా మాటలాడి నవ్వుకొన సాగిరి.

ఆ మాటలు విన్నటి గంగాదేవి వారిని చూచి చిరుసవ్వు తోలకించుచూ వారి చూటలు లభ్యపెట్టిక మౌనముగానుండెను. అది చూచిన ఆ గాయమ ప్రజలు మండి పడి ఈమెను ఇక్కడ ఉండసియిరాదని మర్యాదగా చెప్పిన ఈ ముండపోదని యెంచి అందులో కొండరు అలయము నుండి బయటకు గెంటుటకు ప్రయత్నించి ఆమె చెంతకు వెళ్లిరి. అంతలో వారి గ్రామము నాలుగు ప్రక్కలు అగ్ని ప్రమాదము సంభవించి ఇంట్లు మండ నారంభించగా ఆ హారిలోని వారు కేకలు పెట్టాగిరి. ఆ సమయంనకు అక్కడ ఉన్న ఇన సమాహమంతయు ఆ ప్రమాద స్తలమునకు వెళ్లు చుండ గంగా దేవి మాత్రము మౌనముతో కూర్చుని యుండెను. అంతట గ్రామస్తులు భయ వ్రాంతులై దిగులుజెండి ఇక మనమెన్ని చేసినను గాలితోడై యున్నదని పిల్లలింపులను బయటికి పిలుచుకొని కేకలు పెట్టి దుఃఖించుచూ ఊరి వెఱువలను చేరి బాధవడ సాగిరి.

ఆ దారిలో కొండరు పెద్దలు చేరి ఒకరితో నాకరు “యేమయ్యా! మనకు బద్ది వచ్చినపుటి నుండి ఈ పల్లెకు యే హానిము జరుగలేదు కదా! ఇప్పుడు పిల్లలు పెద్దలై దైవ భూతి లేక మెలగుటవే ఇటువంటివి సంభవించు చున్నవి. ఇనే ఎమీ వింతయో ఉన్నట్టు ఉండి అకస్మాత్తుగా ఆగ్ని ప్రమాదము ఇరిగినది” అని తరిగ్యంచు కొనసాగిరి. అప్పుడు వారికి అలయమున ఉన్న త్రీ గుర్తులు వచ్చెను. అచ్చబికి వెళ్లి చూడగా అమె యోగనిష్ఠలో కూర్చుని యుండెను. అది గాంచినవారు రండె ఏపరో

దేవత. ఈమెను అనేక విధములుగా నిందించి సండున మనకు యిలాంటి శాస్త్రి జరిగినది. అని యొంచి ఆమెతో “అహ్మా! నీ వెనరో గుర్తించనందుకు మాకు ఇట్టి ఆవడ జరుగుచున్నది. కావున నీవు మాయందు తప్పులేన్నుక కాపాడుము తల్లి! పిల్లలను ఇంకటిగా చేయము. నీ మాటలు చూడ ఆదిక క్రివలే ఉన్నావు. మా అవరాధము మన్నించము” అని ఆమె పాచములపై బింబిలు అప్పుడు అమృతరూపములో ఉన్న గంగాదేవి వారిపై కరుణించి మౌన నిష్ఠనుండి లేచెను. వెంటనే ఎక్కుడి మంటలు అక్కడ తగి ఆ ఊరు మును పటివలాగ యథాప్రకారముగా ప్రజలకు కనబడెను. ఆ పట్లె ప్రజలు అదిచూచి అమితానంద భరితులై ఆమె చెంతకు వెళ్లి అమెను అనేక విధములుగా పొగడు మొదలు పెట్టిరి. అప్పుడు అమృతవారు కొంతము వహించి వారి గర్వమణిచి తగిన గుణపారము నేర్చినందులకు మనస్పులోనే స్థంతసించి ఇక నుండి మీరు ఆవిపరాశ క్రి యైనటి అమృతవారిని మీ గ్రామ మందు గార్ముదేవతగా నిలుపు కొని సేవించిన యైదల అనేక విధములుగా మంచి చేకారును. అటులేని యైదల అనేక కష్టములకు గురియయ్యెదరు” అని చెప్పి వారిని దీవించెను. అచ్చు నుండి పెళ్లుటకు వర్యాంఘముకాగా ఆ ఊరి ప్రజలు అహ్మా నీవు ఇప్పుడు పోవుట మంచిది కాదు నీవు కొంతకాలమైనను ఇచ్చుట ఉండి నీ బింబిలను కాపాడు చుండవలెనని అనేక రీతులుగా వేడుకొనగ అమృతవారు వారి మాటలకు జాలిపడి నరేయని వారికి మాట ఇచ్చి కొంతకాలము అచ్చుటనే ఉండి వారికి కొన్ని ఉపదేశముల నిచ్చి మరియుక చోటకు ప్రయాంఘము సాగించెను. ఆ నాటి నుండి రామాపురం గార్మున్నటులు అదిపరాశ క్రియై నటి అమృతవారిని కొలుచుచూ జాతరలు చేయమ సుఖశాంతులతో విరాజించుండిరి.

అమృతవారు ఆ ఊరు విడిచి దక్కిణ ప్రాంతమున కొంత దూరము నంబరించి అచ్చటి వింతలను కనుగొనుచు ఒక గ్రామము చేరి అక్కడ జరుగు కూల వరిస్తితులు గురించి అచ్చటి వారినడగెను. అందుక వారు “ఇచ్చు అనేక జాతులు తెలుగు వారు నివసించుటన్నారు. నీవు యైవ్వరు? నీదేవ్వారు? నీ నామధేయంలు యేమి? ఇచ్చుటకు ఒంటరిగా రాగల కారణమేమని ప్రత్యుంచిరి. ఆ మాటలు విన్నటి గంగాదేవి వారితో “అన్నలారా! అన్ని గ్రామములు నావే, అన్ని సామంటులు నావే, ఈ న్నప్పికి మూల కర్త నేనని చెప్పెను. అట్టి మాటలు విన్నటి ఆ వూరి వారికి కొంత దైవభక్తి ఉండుట వలన కొంత తడవు ఆలోచించి తరిగి ప్రత్యుంచిరి. అప్పుడు ఆమె అదే విధముగా సమాధానము చెప్పి నా వేఱ గంగ యని దేశసంబంధమై వచ్చి ఆ దేవగిరి గ్రామమందు కొన్ని రోజులు ఉండవలచి అచ్చుటకు విచ్చేసినానని చెప్పెను.

ఆ మాటలు విన్నటి ఆగ్రామస్తులు అమె దివ్య ముఖారవిందమును చూచి ఈ మె ప్రతిప్రతా శిరోమణియో లేక ద్వైవాంశ సంభూతురాలుగనో కనబడుచున్నదని తలచి అమెను గౌరముగా పటకరించి వారి గ్రామమందే ఒక నివాస స్థావరము ఏన్నాటు గావించిరి. “అమ్మా నీవు ఇచ్చుటనే ఉండి మా కండరికిని అక్కచెల్లెటు వలె హతో మెలుగుచుండ మని చెప్పి అమెకు తోడుగా ఒక వ్యధురాలిని నియమించి ప్రతి రోజు ఒక్కాక్క ఇంటివంతున భోజనసామాగ్రి ఇచ్చుచుండిరి. అమెయు ఆ విధముగానే ప్రతి రోజు కాలము గడువుచూ ఆగ్రామ అలయమును శుభ్రవరచి ప్రతి నిర్వము దైవారాధనలు చేయుచుండెను. కొంతకాలము గడువ ఆగ్రామము మునుపు కంటే ఎక్కువ అభివృద్ధి చెంది పాడిపంటలు సమృద్ధియైయెను. ఈ విధముగా గంగా భవానీ వచ్చినప్పటి నుండి ఆగ్రామము అభివృద్ధి నొండుట ఆగ్రామస్తులు గమనించి అమెను దైవముగా భావించుచు కాలము గడుపు చుండిరి. ఇట్లండ పున్నట్లండి ప్రక్కా గ్రామమంతయు అనేక రకములైన భాదలకు గురియై వ్యాధులతో నిండి ఎన్ని విధములు జాగ్రత్త తీసుకొన్నాను నయము కాక అగచ్చాల్స పొలైరి. ఇక తామేమియు చేయలేమని తలంచి ఆ ఊరు వారందరు గ్రామదేవత యొద్దుకు వెళ్లి అమెకు అనేక మైన మొక్కలభదులు చేసి అమ్మా మా వ్యాధులు నయమైనట్లయిన మీ చెంతకు వచ్చి మీ ప్రొముక్క బిడులు చెల్లించి ధూప దీప నైచే ద్వయములతో మిమ్మలను నేనించిదమని” అనేక విధములుగా అష్టవారిని వేడుకొని దుఃఖించుచూ వెళ్లు చుండ గంగా భవానీ ఆదృక్యమును గాంచి వారి చెంతకు వెళ్లి, “అష్టలారా మీరు పోవనపుడు సంతోషముగా వెళ్లి తిరిగి వచ్చునస్పుడు దుఃఖించుతూ వెళ్లుట యేల” యని ప్రవ్రించెను.

ఆ మాటలు విన్న వారు ఏమియు చెప్పుకాలక విపరీతముగా దుఃఖం సాగిరి. అప్పుడు గంగాదేవి వారిని టీడార్పి కొంత తడవనకు మరల ప్రవ్రించగా వారు అమెను చూచి “తల్లి మా వాంట్లు అందరు ఒకరి వెనుక ఒకరు వ్యాధి గ్రస్తులై పదు నైదు సంవత్సరము లైనది. వారిని అనేక దేశములు తిప్పి అచ్చుట గల భూత వైద్యులు, రాచవైద్యులచే యొంత వైద్యులు చేయించిను ఇంత నరకు శరీరారోగ్యము కుదరనందున ఇక యెప్పటికై నను ప్రాణహోని తప్పదని యొంచి భాదలను చెప్పుకొని మనస్సు నిఱష్టాన లేక దుఃఖించున్నాము అని చెప్పికి.

అలయము నుండి నీరసముగా వచ్చు ఆ వ్యాధి గ్రస్తులను చూచిన గంగా భవాని వారిని చెంతకు పిలచి వారితో ఈ నాయనలారా అష్టలారా మీకు ఒక్క విషయము చెప్పేద వినంది, మీ భూరి గ్రామదేవతయగు పాలేటప్పు వారు సామాన్య

రాలు కాదు, ఆమె ఆదివరాక క్రియైనటి జగ్గజనని రూపము. ఆక్రి లీల అమోఘ వైనది. నమ్మిన సారిని యెట్టి కష్టముల యందుగాని తప్పక కాపాడు నట్టి శక్తి స్వరూపిణి” యని చెప్పి వారి వెనుకు మరల్చి ఆహారి అలయము చెంతకు వెళ్లి అక్కడ ఉన్న కోనేటి యందు సీరు తెచ్చి కొంత తడువు ధ్వనించి వారిపై చల్లి వారికి తీర్మానిగా ఇచ్చి విడవక సేవించిన మీ వ్యాధులు నయమగునని చెప్పి పంపెను. అప్పుడు వారు ఆ తీర్మానము తీసుకొని గంగాదేవిక నమస్కరించి అనేక విధములుగా బోంగడి వారి నివాసంబులకు వెళ్లిరి.

ఆచ్చటి నుండి వారు ఆమె చెప్పిన విధముగా యేడురోజులు సేవించి ఎనిమిదవ రోజు ప్రోధున రేచి చూడ వారి శరీర అరోగ్యము కుడుట పడి ఘర్యాతేఱున్న కన బదెను. అది చూచి వ్యాధిగ్రస్తులందురు ఒక్క చోటకు చేరి ఒకరినాకరు ప్రశ్నించు కొనగా అందరికిని వారి వారి శరీరములు చక్కబడి కాననయ్యాను. అంతట వారందరు అమితానందముతో ఔపక్క గ్రామ మందుండు గంగాదేవి చెంతకు వెళ్లి ఆమెకు సాప్తాంగ దండప్రమాణము చేసి పాచంబులు విడువక ఆమెను అనేక విధముల స్తుతించిరి. ఆమ్రా నీవు సామాన్య మానవురాలు కాదు లోక కాంయించున్నటి అవతరించి నట్టి దేవతవు. ఆనాడు మీమాటలు విని మేము ఆశ్చర్యము జెందితిమి. ఇవి ఇప్పుడు ఇలోచించగ నీవే” యని గోచరమగుచున్నది. అని చెప్పుచు పాదంబులు విడువని వారైరి. అంతట గంగాదేవి వారిని దీవించి వారితో “సాయనలారా! మీరు అన్నట్టు నేను దేవతను కాదు, నేను సామాన్య మానవురాలనే నాను ఇంతటి శక్తి ఎల్లు లభించిన దంటే నేను నిత్యము దేపి హుం చేయట వల్లనే ఆని చెప్పి వారికి అనేక రితులుగా జ్ఞాన మార్గములు ఉపదేశించి వారిని నివాసములకు పంపెను. ఆ నాటినుండి వారు పోలేరమ్మ వారిని అనేక విధములుగా సేవించి ఈతరలు చేయట మొదలించిరి. అమ్మ రూపములో ఉన్నట్టి గంగాదేవిని మానవురాలు కాదని ఆ ప్రాంతము వారు యొంచి ఆమె ప్రజలకు చేయు సహాయముల గూర్చి అనేక ప్రాంతముల యందు వెల్లడిచేసిరి. ఆమెను దర్శించుటకు అనేకులు గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి సేవించుకొని వారి కోర్కెలను తీర్చుకొని ఆమె దీవెనలు అందుకొని వెళుషుండిరి. ఇట్లుండ ఆ హారికి కొంత దూరమున బ్రాహ్మణ అగ్రహార మందు బ్రాహ్మణ దంపతులకు వివాహమై రెండు సంపత్తురములు నిండిననూ సంతానము లేక దృఢించుటండిరి. భర్తకు కుష్ఠరోగము సంభవించి భాదుపడు చుండెను. అతని భార్య ఇరువడి సంపత్తురముల యవ్వన మందుండి పతియే సర్వస్వమని నమ్మినట్టి పతివ్రత కోమణి గంగాదేవి ఆ వార్త

విని అచ్చబీకి వెళ్లి వచ్చుటకు తహాతహా లాడుచుండియె. ఒకరోజు వూరి వారు ఆదానిన వెసుచూ వారిని చూచి “అచ్చు మీరు ఎన్ని రోజులు ఇట్లు బాధవడెదరు. మీగ్రామస్తులు మిమ్ములను హీనముగా చూచుటయే గాక మిమ్ము నించించుచున్నారు గదా! మీ తల్లి దంత్రులు కూడ మిమ్ములను ఆదరించక ఊరి బయట పెట్టి సీచముగా చూచుచున్నారే! కావున సీవు ఈ రోగిని విధిచి మీ తల్లి దంత్రులను చేరిన వారు మరి యొక వివాహము చేయుదురు. అందులకైనను సీవు హూనుకొని హాయాగా ఉండ వచ్చి గదా” యని వారనగా ఆమాటలు విన్నట్టి బ్రాహ్మణులే మిగుల దుఃఖించి “అన్నలారా! మీకు వందనములు చేసి చెప్పుచున్నాను. నన్ను ఇటు వంటి మాటలతో భాధించుట భావ్యము గాడు. నాతల్లియైన అదివరాళ క్రి సాపాలిట ఉన్నంత వరకు నేను యెట్టి బాధల కును గురికాను. నా భర్త ను విధిచి తల్లి, దంత్రి చెంతకు గాని మా అత్త మామల వద్దకు గాని వెళ్లును. ఈనాటికి నా అత్త మామల మమ్ములను పటకరించక యున్నారు. వారి మాటలు నేనెంచక నా పాలిట భగవంతుడే దిక్కుని ఆ సర్వేశ్వరుని నమ్మియు న్నాను. నా మీవ ఎప్పుడు దయగలుగునో అంతవరకు నా బాధ నేనేపడుచు నేగా సీ వేరు మాగ్రమనకు పోనని, అటు ప్రవర్తించియుండిన మా వూరిపారే నా ప్రతమును చెరుపుటకు కూడ సిద్ధవడెవరు.” అని చెప్పేను

ఇట్లుండ ఒక నాడు ఒక వృథ్థరాలు రతిమన్మధుల వలే నున్నట్టి భార్య భర్తల దుఃఖమను గాంచి వారి చెంతకు వెళ్లి వారిని విచారించెను. వారు తమ వివాహమైనవ్వచే నుండి తమ పడుచున్న బాధలను నవి స్తరముగా తెలియబరచగ ఆ వార్త విన్నట్టి వృథ్థరాలు జాలిషడి వాంతో దేవగిరి గ్రామమందున్నట్టి గంగాభవానీ యొక్కా ప్రభావములు చెప్పి అచ్చబీకి వెళ్లినవారు వ్యాధి ఖంతముగా నయమగునని హిత ఛోధచేసెను. అందులకు వారు “అవ్వా! మాకు మాగ్రము తెలియక యొన్న రోజులుగా మా గ్రామస్తులను ఎంత బ్రజితమాలినను మా చెంతకు వచ్చుటకు అనహ్యవడ్డి. దగ్గరకు రానివారై నించించుచున్నారు. మరి మాకు దిక్కెవ్వురు అని దుఃఖించగా మాచి వృథ్థరాలు జాలిషడి అప్పటికప్పుడే వారిని వెంట నిడుకొని దేవగిరి గ్రామమునకు బయలుదేరిసింది.

వృథ్థరాలి రూపమున ఉన్నట్టి అమ్మ బ్రాహ్మణ చంపతులను వెంట నిడుకొని దేవగిరి గ్రామము చేరి గుగా భవానీ నివాసము చెంతకు వెళ్లగా, గంగాదేవి మాన నిష్టలో కూర్చుని యుండెను. బ్రాహ్మణ దంపతులకు అమెను చూపి వృథ్థరాలు వెనకకు మరలెను. అప్పుడు వారు ముందుకు వెళ్లి వెనుక చూడ వృథ్థరాలు అగ్గ

వదదయెను. అభ్రహ్మణి బాలిక పరినర పాప్తమంతయు పరికించగా వృధురాలి జాడ ఎమాత్రము తెలియలేదు. అంతలో గంగాదేవి మౌనవిష్ణు విరమించి కన్నులు తెరచి వారి వంక చూడ ఆదంపతులు ఆమె పాదములపై బట్టిరి. భ్రహ్మణి యువతి ఆ దేవితో “తల్లి నాకు పతితిక్ష పెట్టిము. అని అనేక విధములుగా వేదుకొని పాదము లపై నుండి లేవకుండెను.

భ్రహ్మణి దంపతుల యఃఖమును చూచినట్టి గంగాభవానికి వారిపై జాలి చూపి కమండల చుండలి సీటిని కొంత తీసుకొని మంతోపచారము చేసి ఆ సీటిని భ్రహ్మణి యువకునిపై చట్టను. ఆ భ్రహ్మణి యువకుని శరీరమంతయు చీము రక్తములతో నిండి కంపు కొట్టుచూ సహాచలెని దుర్వాసతో నిండి యుండెను. అంత నామె అతని దేహమును స్వయముగా ఖఖుపరచి మంతోపచారము చేసినట్టి సీటిని చల్లి. అతనిని ఏడురోజులు తన చెంతనే నిలపుకొని అతని కుష్ఠరోగమును మాన్చి అతని ఆరోగ్యము వక్కువెళ్తిను. అంతట భ్రహ్మణి దంపతులు ఆమెను అనేక విధములుగా సేవించుచూ అచ్చుట కొంతకాలము ఉండి పారి నివాసమునకు పెళ్లిరి.

ఆమె వృవర్తన గాంచినట్టి ఆ గ్రామ వృష్టయ అమితానంవభరితులై కడు ప్రీతితో గౌరవించగా అది యంతయు గమించినట్టి గంగాదేవి వారితో “నాయసలారా! నేను దేవతాస్తీ కాను. నేను చేయు భక్తి భావముల వలన ఆ దేవి నన్ను కనికరించి ఇట్టి వ్రథముల వ్రసాధించి కాపాడుయన్నది; కావున మీరున్న నావలెనే జాతి, మత జేధములు లేక భక్తిశ్రద్ధలతో నడచినవారికి దైవ వస్తోయము తత్పక కలుగునవి” చెప్పేను. తర్వాత కొన్ని దినములకు దేగిరి విషచి ధండ పాప్తమునకు దేశాగు నక్కల వెళ్తిను. అచ్చుట నుండి వేరు పాప్తమునకు వెచ్చుచుండగా ఒకాన్నిక దేశమున మహ్మాదీయులు పెరీతముగా దాడులు జరుపుచుండుటయు ఆక్రూడ వున్న హైండవులు భయభ్రాంతులై దిక్కుతోచక యుండిరి. ఆ విషయము గ్రహించిన దేవి ఆగ్రహారాలై ఆ గ్రామ వాపులతో “బిడ్డలారా! మీరు యేమి భయము జెందవలదు. స్వాప్తిలయ కారకులాగు అధివరాళక్తి యైనటి జగగ్జనని మదియందు తలంపు జేయుట వలన మీ పాపములు హరించి, కష్టంబులు తోలుగునని అంత వరకు శాంత స్వభావులై యుండిన మహ్మాదీయుల గర్వమనుచు సమయము వచ్చునని” చెప్పేను. ఆ విధముగా హామీ యిచ్చి ఆ పాప్తము వదలి ముందుకు సాగిను.

యేలగిరి శాండపాప్తము నంచ దారలు, ఓయలు అనేకుల కోటపాప్తికార

ముఱ భవనములు నిర్మించుకొని యుండిరి. అట్టి నివాసుల చెంతకు వచ్చి వారి భక్తి భావములను చూచి ముగ్గురాలై వారికి అండగా వుండదలచి అక్కడ నివాసమేర్పరచు కొని స్వానమాచరించుటకు ఒక సరోవరమును సృష్టించెను. తారీ ఆ సరోవరము పూర్తిగా రాతియందే ఇమిడి యుండెను.

అప్పుట అమ్మవారు అనేకముగు మహిమలు చూపుటందెను. అక్కడ వున్న దౌరఱ, టోయలు ఆమెను మిక్కులి భక్తిక్రిధలతో కొలచి ఎటేట జాతరలు చేయుండ అమ్మవారు వారి కష్టంబులను గమనించి తలచినుతనే వారికి శ్రీశ్రూఢుమై వారి కోరికలు తీర్చుచుండెను. కొలది దినంబులకు ఆప్యాంతమున పాడిపంటలు నడించి పశువులకు మేత లేక వ్యాధులతో మరణించుచుండగా అక్కడి వారు భయభాధంతుతే పాలేటమ్ము చెంతకు వెళ్లి ఆమెను సేవించి ధూపదీపనై వేద్యము లిచ్చి మొర్చుకుటలు తీర్చుకొనిరి. అంతట గంగాదేవి భూపమున ఉన్నట్టి పాలేటమ్మువారు కనికరించి వారికి యే ఆవదలు రానివ్వునని అప్పుట నివాసస్థలకు అభయమిచ్చెను ఆమె వాటి క్రష్ణమండ ఉన్నప్పుడు పిలిచిన తోడనే అదృశ్యరూపమున వారితో మాటాడుచుండెను. ఆ విధముగా వారికి మాట యిచ్చిన మేరకు వారి గార్చిమముల యందు యే ఆవదలు రాన్నికి పాడిపంటలతో అభివృద్ధి పొందించి ఎట్టి వ్యాధులు రాశియక సుభిక్షితము చేపెను. ఆనాటి నుండి ఆ గార్చిమాదులందుండు దౌరఱ టోయలు అప్పుట అలయము నిర్మించి ఆమె కెదురుగా వుండు సరోవరము చుట్టూ శుఫ్రాపరచి ఆమెను కొలుచుచూ నమ్ము కొని యుండిరి.

గంగాదేవికి అప్పుట ఉన్నట్టి ప్రకృతి సౌంచర్యము ఆస్థావకరము గొఱ్పుతు అగుపడెను. ఆ ప్రదేశము పర్వతశ్రేణులచే ఆలంకరింపబడి అతి మదురముగు పల షష్ఠరితమైన వృక్షములవే జాజి, బొన్న చామంతి మొదలైన సుగంధ కునమ అతలచేతను శుకపిక మయూరాది పట్లల సమూహముల చేతను తురంగసారంగా దిమ్మగములచేతను విరాజిల్లా చుండెను. ఆ ప్రదేశము ప్రశాంత వాతావరణమతో మనోహరమై కొండకోనలతో వింత దృశ్యములతో నిగిథికృతమై అతిమనోహరమై సర్వ సంపదలవే నలరాచుచున్నట్టి ఆ యాదిగిరి శిఖర పార్చింతమందు నిఱణ వలెనని యొంచి అప్పుట విలిచెను. మహ్మదీయల దాడులు దశం పార్చింతమునందు విపరీతముగా పెరగకుండా ఆపెను.

అటుల ఆమె దశం ప్రాంతమును సంచరించుచూ ఒక కాపువల్లె చేరునప్పటికి ఆ గార్చిపెష్టలందరు కలిసి వారి ఇబ్బందుల నివారణారథమై కనకదుర్గమ్మ యొక్క

జాతర చేయబానుకొని ఆ హర్షాలో వందాలు వస్తూలు చేయటకు చూట్లాడు చుండిరి. ఆ నమయంటన గంగాదేవి అచ్చటికి పెళ్గా వారు ఆమెను చూచి “అమ్మా! నీవెవరు? నీదేహరు? నీ నామదేయంబేమి?” అని ఆడుగ అందులకు గంగాభవాని రూపములో ఉన్న అమ్మవారు “నాయన! నాది ఒక హరు అని లేదు. నేను అంతట తిరుగు చుండును. ఏ పేరుతోనైనా నన్ను పిలువచ్చును.” అని వారితో చెప్పెను. ఆ మాటలు విన్నువారు ఈమె యోవరో మతి ఖభమించిన దానివలె కనబడుచున్నది. రూపురేఖ లావణ్యము చూడ ముచ్చటగా ఉన్నవి. కానీ ఆమె యొక్క కర్కు ఆ విధముగా ఉన్నదని యెంచి ఇట్టి డిక్కులేని వారికి ఆశ్రియమిచ్చుట వలన మనుకు మంచి ధని భావించి ఆమెతో “అమ్మా నిన్ను జూడ మాకు జాలికలుగుచున్నది. కావున నీపు మా హర్షాలో హర్షాసోదరివలె ఓండుమని” చెప్పి గ్రామ అలయము వర్క్కున ఉన్న గది యందు నిపానపేరుగచిరి. కావలసిన సౌకర్యములు యేర్పాటు చేసిరి. అటుల గంగా దేవి కాలము గపుపుచుండ జాతర చేయు నమయమున ఆన్ననూమాయెను. వారు దానికి కావలసిన సామాగ్రి అంతయు సిట్టపరథుకొనిరి ఆ మరుసటిరోజు వారు వారి ఇంటి పుటులు చూచుకొని అనేక రకముల వాయిచ్చుములతో పేడుకలతో దుర్గాదేవి ఆలయము నకు బయలుదేరి అమ్మ చెంత హూజలుచేసి భూపదీపనై వేద్యముల నిచ్చి సంతోష పరచిరి. ఆ నమయంటన ప్రక్కపత్రుల సుండి నల్లమందు శబ్దములు వినపడి మరి కొంత సేవటికి. కేకలు అరుపులు విపరీతముగా వినిటిదెను అదివిని జాతర జరుపుచున్న వారు భయకంపితులై అటు, ఇటు పరిగెత్తసాగిరి. ఆ ప్రాంతమునకు గుట్టములమై వేగముగా వచ్చిన తురుఫ్ఫులు జాతర యందుండు వారిని ముట్టించి అక్కడ పున్నటి ప్రాంద పులను ఘోరముగా హింసించ ప్రాంగంధించిరి. ఆలయము ప్రక్కగఫిలో పున్న గంగాదేవి యాధిచూచి కోపోష్టిక్రూలయ్యెను.

ఆ నమయమున వారు అమ్మవారి ఆలయమును పడగొట్టి అక్కడ ఉన్న రాను కలను అమ్మవారి విగ్రహములను. అపహరించుకొని జాతరకు పచ్చి యున్నటి త్రీల కంఠములందు పున్న. బంగారు నగలను తెంచుకొనుచు వారికి అడ్డము పచిస వారిని చంపుచూ త్రీలను చెఱబట్టించి అట్టి సమయమున ఆలయము చాటున ఉన్నటి గంగాభవానిని చూచిన నవాబు అశ్వమును ఆమె చెంతకు త్రిప్పి మోహంధకార పరవశులై ఆమెను చెబట్టించి ముందుకుపోయి చెయ్యివాప దొరిభ్రిద్దలు, బోయభ్రిద్దలు అదిగంచి మన గంగాదేవిని చెబట్టి పోవుచున్నాడని యెంచి కోపోష్టిక్రూలై యహ్మా దీయులను ఎదిరించి వారిపైకి దాడి సరిపి ధైర్యముగా పోరాడి గంగాదేవిని తప్పించిరి. అప్పటికి అమ్మవారు శాంతించినది. కాని వారి దుండగములు పెచ్చుపెరిగి వారు

హిందువులను చిత్రహింసలు చేయుచుండిరి. ఆవి గంగాదేవి రూపమున ఉన్న అమ్మవారు సహించక కోపోదైక్తురాలై అభమును చేతబట్టి పిరంగుల సయితము లెక్కచేయక ముందుకు వెళ్లి మహ్మదీయులను నాశన మొనరింప మొదలిదెను గంగా దేవి ధాటికి వారు తాళలేక ఎక్కుడి వారక్కడ పరుగెత్తుట మొదలిదిరి. ఆ సమయమును గంగాదేవి ఆ గ్రామమ్మలండరిని దగ్గరకు పిలవగా వారిట్లు స్తుతించిరి “అమ్మ జగత్ రత్నకీ అసుర వీరుల సైతము జయించున్నటి ఓ శక్తి స్వయాపిణీ! మా తప్పుఱా మన్నించి మా యందు కృష జూవవే ఓ అంభా! లోకకట్టాకిణి! నీ పాదరవింద సేవ నిత్యము ఒనసరింతుమే! ఓ అదిశక్తి! ఈ రూపంబున అరుదైంచి మమ్మ కాపాదినటి ఓ తల్లి! నిన్ను వేఱి విధంబుల స్తుతించి వేదెనము జననీ! మామై కనికరించి యొల్లపుడు కాపాడవే అని అనేక విధములుగా అమ్మవారి వేడుకొనగా వారి ప్రార్థనలు విన్నటి భవాని వారిని దీవించి ఓ నాయనలారా! నేను మానవురాలినే! కాని దేవతాత్మీం కాదు. మీరు నా గురించి పార్చించుల సైతము లెక్కచేయక ముందుకు పచ్చిసంచున సృష్టికి మూలక ర్తయగు ఆదిశక్తి ప్రశావముచే వారిని జయించగలిగితునే కాని మరియేశక్తియు లేదు. కనుక మీకు ఈ సాటి నుండి నేనెక్కడ ఉన్నను. యేచుయుమును లేక నిర్వయముగా కాలచు గచుపుకొన గలదానను ఇక నేను వేరే పార్చింతములకు పోవుచున్నాను. అని వారితో చెప్పేను

ఆ మాటలు విన్నటి గ్రామమ్మలంచరు ముక్క కంఠముతో తల్లి మమ్ములను చుహ్మదీయుల బారినుండి కాపాడి మా భీతిని పోగాటి పాకెంతో సహానుములు చేసి యిచ్చుడు యిలా అర్థాంతరంగా వెట్టు సమంజనము కాదు. అని అనేక విధములుగా బ్రితిమాలగా దేవ దేవియైనటి ఆ గంగాదేవి వారికి టుదార్చి జరుగోవు కాలముతో వారికి తోడునేడై వారి యభీష్టంబులను త్రెపుచనని చెప్పి దీవిగచి వారినుండి పెలవు గై కొని అచ్చట నుండి ప్రియూఱమయ్యెను.

గంగాభవసీ ధాటికి తాళలేక తప్పించుకొన్న మహ్మదీయులు చాటు మాటలుగా రాజధాని యగు గోలోక్కుండ చేరి సవాయున తమ బాధ యెరిగింపగా అతడు మండివడ అమితమైన కోపముతో అనుచరులను అనేక విధములుగా నిండించి ఆ దొరచిడ్డలెంత? తోయలెంత? వారి నందరిని నలమంచుతో ఒక్కసారిగా హతచూరి గ్రాలేక పిరికి పండల వలే తిరిగి వచ్చి చెప్పుకు సిగ్గులేదా. ఇచ్చుటికి చమ్ముట కంటె అచ్చటనే మురజీంచియున్న యొడల యే చాధయ ఉండవని అనేక విధములుగా వారిని దూషించి తానే స్వయముగా దశం ప్రాంతములకు దండయాత్రతు బయలుదేరుటకు నర్వ

పన్నదుధాయెను. నేచి నుండి ఈ దేశమున ఎక్కుడైనను దొరచిద్దలు, బోయు కన వడిన వారిని నిర్మాలము చేయుదునని శవతము చేసి పండిండు లక్షలు సైన్యముతో నవాబు దట్టణ ప్రాంతములకు బయలుదేరి వచ్చి దొరలను, బోయలను కనిపెట్టి తిముగుచూ దొర్జన్యములను ప్రారంభించ సాగిను.

ముండువలె మహ్మదీయులు దట్టణప్రాంతమున చేరి విపరీతమైన దుండగములు చేయుచుండగా అది చూచినట్టి దొరచిద్దలు, వాల్మీకులు అందరు ఒక్కచోట చేరి ఒక్కరితో ఒక్కరు మనమందరము ఒక్కటిగా చేరి వున్నయెడల మహ్మదీయులకు ఎదిరించుట సులభమని లేనియెడల కష్టతరమని వారిలో వారు తరిగ్యంచుకొనిరి.

అటువంటి సమయమున అన్ని సామర్యములు గలిగి బుద్ధిమంతుడు అధిష్టియై వచ్చిన మహ్మదీయ నాయకుడు దొరల, బోయల జాడలు తెలిసికొనుటకు కొందరు గూఢాబారులను నియమించెను. వారు అన్ని ప్రదేశముల యందు మారు వేషములతో తిరుగుచూ వారి శత్రువుల జాడలు తెలిసికొనుచుండిరి. ఇట్లండ ఒకనాడు అర్థరాత్రి సమయమునందు మహ్మదీయుల దొరచిద్దల, బోయబిడ్లల స్టోవరముల చెంతకు వెళ్లి అకస్మాత్తుగా వారిపై ఒడిరి. అప్పుకు వారందరు దిగునలేచి చూశ తుఫాకులతో సిద్ధముగా నున్న మహ్మదీయులు కనపడిరి. అదిచూచి వారు భయందోశన చెంచి ఎటు పోవుటకు దిక్కుతోచక ధైర్యముగా వారితో పోరాడసాగిరి. అయిననూ మహ్మదీయుల యొద్ద తుఫాకులు నల్లిలమందు వున్నందువలన వారి ఆటలు సాగవని యొంచి తప్పించు కొని అరణ్యముల పాలైరి. ఆ సమయమున ఆ గ్రామములందు తల్లిగాని పిల్లగాని లేరు ధనవంతులు బీదలు అని తారతమ్యము లేక వారి సంపదంతయు ఆ తురమ్మలు స్వాధీనము చేసుకొనిరి. ఆచ్చుటచ్చుట ఫూరు కృత్యములు చేయుచున్నను వారికి యొవ్వరు ఎదురు చెప్పులేదు. ఆ ప్రాంతమంతయు చూచుటకు భయంకరముగా నుండెను.

ఆ సమయమున తప్పి చు కొన్నట్టి దొరలు, బోయుల పట్టణము లందు మనమున్న యెడల శత్రువుల నలన ప్రాంతమాని జరుగునని యొంచి అరణ్య ప్రాంతములకు వట్టి చేతులతో వెళ్లి దేవగిరి శిఖరముపై చేరిరి. ఆ పరిశర ప్రాంతములకు పారందరు వృధ్యులతో సహితము అచ్చుటకే వచ్చిరి. అటు కొండపై ఉండుటకు నివాసము లేనందున అచ్చుట గల కొండగుహల యందును, చెట్లు తొఱుల యందును పెద్ద గుండ్ల క్రిందను నివాసమేర్పురచుకొని జీవనములు గటుపుమ వేళు అషారము

లేనందున అరణ్యమునగల ఆకులు, అలములు, గడ్డలు, తేనెలు, వండ్లు, కండమూలాదు లను భజించి జీవనము గడుపుచుండిరి.

ఆ సమయంబున అమ్మవారు చాలా రోజులుగా దేళాటనచేసి కొన్ని రోజులు విశ్రాంతిగా ఉండదలచి వల్లె వట్టణప్రాంతముల యందుండుటకు సరిపడనందున యేదే నొక గోప్ప అరణ్యము చేరదలచి దేవగిరి శిఖరముచేరి ఆ ప్రదేశము పరికించగానందు మానవనందారము కనసపడెను. అక్కడ దొరలు బోయలు తిరుగాడుచుండిరి వారిని గాంచిన అమ్మవారు ఏరే నా విద్దులు నా కొరకు చాలా బాధపడి ఇట్టియవస్తు తెచ్చుకొని ఈ అరణ్యమందు తిండిలేక బాధకుచుస్తూరని గ్రహించి వారికి తోడుపడ నిశ్చయించి నివాసమునకు తగుస్తలము ఎచ్చుట బాగుండునని శిఖరమంతయు వెదకగా అచ్చుట ఒక పేటు మధ్యభయలు చూచి అక్కడ సీరపడలమక్కానెను. ఒక బందాతిలో నీటిని పుట్టించి స్వానమాచరించి, ఒక వెఫ్టీ ఆముదము చేట్లుక్కింద తపోనిష్ట మొదలిడెను.

తపోనిష్టలో అమ్మవారు కొంతకాలము గడపి యోగవిష్ట విరమించిలేచి నాలు ప్రక్కల పరికించి చూపగా దశణప్రాంతమున పూత్రము ఇంచనూ తురప్పుల దుంతగములు తగ్గక పెరిగిపోవుచుండెను. ఆ ప్రాంతమంతయు వారి వశమైనందున అక్కడ పున్న బోయలు, దొరల పైతము దేవగిరి శిఖరముల పైకి వచ్చి చేరుకొన సాగిరి. ఇట్టి బాధలను చూచిన అమ్మవారు “ఓరా! సాటి మానవునక మానవుడే భయపడు కాలము వచ్చేనే? పీరినందరిని సృష్టించినదికూడ నేనే! నాకందరు సమాను లేనే! పీరికి ఏవిధముగా ఐద్ది చెప్పవలెనో” యచి యెంచి బాధితులను చూచి ఖాలినోంది తెలుగువారిని రక్షింపడలచెను.

ఒకనాడు అమ్మవారు దివ్యచృష్టితో నాట్లదిశల యందును శిఖరముపై నుండి పరికించగా అక్కడక్కడ దొరలు, బోయలు దిగువనున్న అరణ్యమందు గుహల యందు చేట్లతోఱ్ల యందును పెన్న పెన్న గుండ్ల క్రిందను నివాసము చేయుట కని పించెను. అదికని అమ్మవారు “అమ్య్యా నా విద్దులకు యెట్టి దురవస్తు వచ్చేనే అని బాధ ఔంపి పీరికి సీరనివాసములు యేర్పరవవలెనని దలచి వారి చెంతకు పోదలచెను. ఒక వృద్ధురాలు రూపము ధరించి వాయందు నివాసముల చెంతకు వెళ్లి వారికి చెప్పవలసిని చెపి, ఉదార్పి త్వరలో మంచి కాలము రానున్నదని హితవు చెప్పేను. వారందు అవ్యామాటలు అలకించి అవ్యాపెప్పిన తిరుగా ఆ కొండ శిఖరముపై పున్న విశాల ప్రదేశముచేరి మహ్మదీయలు అంతమైనంత వరకు అచ్చుటనే నిలచి స్థావరములు

గట్టిగా ఎర్పరవదలచిరి. అందరు వారికి తోచిన విధముగా కుటీరములను ఎర్పరచు కొని జీవనములు గడుపుచు అవ్యాసలహాను గుర్తించుచూ ఆహారంబునకుగాను ఆ అరణ్యమందు గడ్డలు, ఫలములు, తేనెలు, తెచ్చుకొని అవ్వుకు ఇచ్చి తామును ధుజించి కాలము గడుపుచుండిరి.

ఒకరోజు ఆగూడెము వారందరున్న వినోదముగా వెన్నెలలో అవ్యాసు కూడా అచ్చుటికి పిలిచి ఆహారాష్ట్రిగా పూటాడునపుడు కొందరు అవ్యాసు చూని “అవ్యాస మాకు చూలారోజులగా నీతో కొన్ని విషయములు పూటాడలచి వ్యవధి లేక వూరథుంచిమి ఆ అవకాశము మాకు ఈసాటికి కల్గినది మానంశయము తీర్చువలసినదని ప్రార్థించగా అందులకు అవ్యాసరూపమందున్న అమ్మి “నాయనరా మీరు నన్ను అడగడలచినది అడగండి నాకే అభ్యంతరములేదు నేను మీతల్లిలాంటి దానఘు మీరు నాట్లు బిడ్డలు లాంటి వారు అని చెప్పగా అందులకు వారు “అవ్యాస ఇన్నిరోజులగా నీతు మాచెంత వున్నావే! నీకు ఇంకెవరైనా బంధువులు ఉన్నారా? మీచి సాంత వూరు యేది? బిడ్డ లెందురని అంగగా ఆ మాటలు విన్నట్టి అవ్యాస న్నీ నాయనలారా ఆ విషయములుగు టకు నంసయమేందులకు? చెప్పేదను. కానీ ముందు మీరు ఎందులకు వల్లె పట్టణములు విడచి ఈ అరణ్యముచేరి ఆకులలములు తిని కాలము గదపెదరు? మీనివాసము లేవి? చెప్పండి? అని ప్రశ్నించెను. ఆ మాటలు విన్న దొరలు బోయలు నివ్వేరపోయి అవ్యాసెద్దదైనందున సూటిగా చెప్పేనని ఆమెతో మారువలుకక ఊరక యుండిరి.

అప్పుడు అవ్యాస వారితో “నాయలారా! మీగతియే మాగ్రామస్తులకుహూ పట్టినవి. మహ్మదీయుల హింసలకు తాళలేక అడువులపాలై వయస్సులో ఉన్నవారందరు కాళ్ళ నత్తువమేరకు వారికి తోచినట్లు పారిపోగా మిగిలిన మాబోటివారు నడువలేక అచ్చుట వుండుటకు సరివడక దారితెలియక ఈ అరణ్యములోనికి వచ్చుసరికి చీకటి పడినది. మీరు ఎదురైనందున అందరు ఒకచోట చేరితిమి. మీరు లేని యొదల రా అరణ్యము లోనే నెక్కుడైక్కుడు ప్రయాసవడవలసి వచ్చునో! మీచెంత పుండుట వలన మనిషుల చెంత ఉన్నాననుకొని ధైర్యము తెచ్చుకొని సంతోషముగానున్నాను అని చెప్పేను. అంతట వారు అవ్యాసెప్పిన మాటలన్నియు నిజమని యొంచి ఆ సాటిమండి అవ్యాసై ఈ కీ విశ్వాసములు నిరిపి ఆమెను ఎక్కువ గౌరముతో చూచుకొనుచుండిరి.

ఆ ఎత్తయిన శిఖరముపై నివాసమున్నట్టేవారు ఒకనాడు ఆ ప్రదేశము నుండి చుట్టు ప్రక్కల తీలకించుండ వారికి మహ్మదీయులు వండయ్యాత్రల శబ్దములు

వినవచ్చేను. ఎత్తుడైశమున ఉండుటవలన ఆ చుట్టు జడగు ఫోర దృశ్యము గోచర మయ్యేను. తామింట్లుడిన ప్రాణహాని తప్పదని తమక్కెన్న ఆయుధములున్న మా వారి నల్లమండు తుపొకుల ముందు యే మాత్రము నిల్వచేసుని యొంచి అందరును ఒకదోట చేరి ఆవ్యాసు కూడా పిలిపించి మహ్మదీయుల దండయాత్రలు గూర్చి వర్ణింపసాగిరి. ఒక్కరు గాని మంచి ఆలోచన చెప్పురైరి అది చూచిన అవ్య వారితో “నాయనలారా నేనొక్క ఆలోచన చెప్పేద ఏమనగా! మన శత్రువులైనట్టి మహ్మదీయులను హత మార్గవలెనన్న మన ఆయుధములు వారి మందు యేమి చేయజాలవు అందుకని మన మొక్కటి ఆలోచింపవలెను. యే విధము చేతనైనను వారిని మోసపుచ్చి కొంత నల్ల మందు తుపొకులను సంపాదించిన యే భయము ఉండదనెను.

అమ్మరూపముతో ఉన్నట్టి అవ్వమాటలు విన్నదొరలు బోయలు ఆ ఉపాయ మును గూడా అవ్యనే చెప్పుమని కోరిరి. అందులకు అవ్యవారిని చెంతకు పిలిచి “ఇష్టలారా! మీకొక ఉపాయము చెప్పేద మీలో సాహసవంతులు కొంతమంది మహ్మదీయుల వేషము ధరించి వారిలోచేరి గూడాబాటులై వారి రహస్యములు తెలిసికొని చేతి కందిన నల్లమందు తుపొకులు తీసుకొని వచ్చి ఇచ్చట ప్రోగుచేయట మంచిదనెను” అందులో ఒక్కడు అవ్యమహాచి అవ్య మేము యొంత మహ్మదీయవేషము ధరించినను మాలో ఏ ఒక్కరినైనను వారు గుర్తుపట్టిన మా అందరి ప్రాణములేకాక ఇక్కడ వున్న వారు కూడా పట్టబడిదరని చెప్పగా అవ్య నవ్వి “నాయనా మీకు అలాంటి భయము వలడు మీరు సిద్ధముగా వున్న ఆ ఏర్పాట్లు నేను చేయుడునని” చెప్పేను. అంతట వారిలో కొండరు ఆ తల్లి సలహామేరకు మహ్మదీయవేషము ధరించి అవ్య నివాసము చెంతకు వెళ్లిరి. వారిరాక యెరింగినట్టి అవ్యదగరకు పిలిచి మంత్రాలోపచారము చేసినట్టి బిందారువిభూతిని చేతికిచ్చి కొంతవారి ఇరముషై చల్లి వారిని దీవించి ఈ విధముగా చెప్పేను. మీరు ఏ పరిస్థితుల యందుగాని బిందారు విభూతిని వదలకి. దగ్గరుంచుకొన్న యొదల శత్రువుల నుండి ఫీలిశెక మహ్మదీయుల రూపములకోనే వారి చెంత ఉండెద రని చెప్పగా వారందరు అమితానంద భరితులై అవ్యను అనేక విధములాగా పొగడి నమస్కరించి ఆమె దీవెనలండుకొని సెలవు తీసుకొని వెళ్లిరి.

ఆ విధముగా వాకు మహ్మదీయుల స్థావరముల చెంతకు వెళ్లి పూరు రూపము లతో వారితోకలిసి మెంగుచుండ యెవ్వరున్న గుర్తుపట్టురైరి. పీట చూచుకొని వారు అప్పుడప్పుడు రహస్యముగా యుద్ధసామాగ్రిని నల్లమందును తీసుకొని నిల్వచేసుకొను చుండిరి. వారు విభూతి బిందారు ధరించి వెళ్లుట వలన వారికి యే ఆవరలు రానందున.

అవ్వ యొక్క మహిమలు సూచాయగా వారిలో కొండరికి గోచరముకానవచ్చెను. ఒక నొక దినంబున అవ్వలేని సమయమందు ఆ గూడెము వారందరు ఒకచోటచేరి అవ్వను గూర్చి చర్చించి వారిలోవారే అవ్వ సామాన్యారాలుకాదని ప్రాణములు కాపాడుటకు మనపాలిటి దేవతయే ఈ రూపమున మనచెంత ఉన్నది. అవ్వరాక ముందు ఎన్నియో బాధలు పడుచుంటిమి. అవ్వ చేరినపటినుండి మనకు కఱగువట్టి మేలుచూడ తిండి బాధలగాని, మనోబాధలగాని గోచరముకాక మనమన్న ప్రదేశము ప్రశాంతముగ నున్నది. అవియుగాక అవ్వ యే సలహా ఇచ్చినను ముఖము చూచి వెళ్లినను మనము చేయు కార్యములు తప్పక జయప్రచముగా ఇగురుచున్నవి. అపజయము మాత్రము లేదని తలంచిరి. అప్పటినుండి మనుపటికంటే ఎక్కువ గౌరవముతో ఆమె మాటలు జవదాటక ప్రవర్తించుండిరి.

ఒకనాటి ఉధయమున అవ్వ గూడెమందున్న వారిని ఒకచోట చేర్చి వారికి ఈయభక్తులండునట్టు చేయనెంచి సాయనలారా నేను చెప్పునట్టి దానిని శ్రద్ధతో అల కించుడు మనము మొట్టమొదట అనేక బాధలు పడుచుంటిమి. ఇప్పుడు ఆ బాధయ తోలగి నెమ్ముడిగా కాలము గడుపుకొనుచున్నాము. కానీ మనము ముందువేగాక భక్తి భావములు మరచియున్నాము. ఇప్పుడు మనదైవభక్తి చూపవలెనని చెప్పగా అందులకు వారు సమ్మతించిరి. అప్పుడు వారితో అవ్వ సాయనలారా! మనమిచ్చట ఉండుటకు కారణము ఒక్కటి ఏమనగా మనస్థావరముల క్రింది బాగము ఒకపేటకు నడుమ సర్వస్ఫుటి లయకారకులగు అదివరాక క్రితి నిఱయమొండుట వలన మనము ఎట్టి బాధలేక శత్రుభయములేక యేపని చేసినను నెరవేరుచున్నది. కానీ ఇంతవరకున్న ఆమెను తలంపలేదు ఎందులకు? ఇంతక మనుషు తెలియనందుననే ఆమె హృజచేయలేదు. ఇప్పుడైనను మనము అచ్చోటికి వెళ్లి ఆమె నిలయము కనుగొని కొలుచుట మంచిది. ముందు జరగటోవు ఆపదలను తోలగించగల శక్తి ఆమెలో ఉన్నవని వారికి చెప్పేను.

అందులకు వారు ఆశ్చర్యపడి అవ్వ ఈ విషయము ఇంతకమునుపు ఎన్నటే నను మాతోచెప్పక ఇప్పుడు చెప్పుటకు నీకెట్లు తెలియవచ్చెనని అటగిరి అప్పుడు అవ్వ సాయనలారా అక్కడ అదిశక్తివున్న విషయము నీకెట్లు గోచరమైనదని అడుగు చుస్తారు. చెప్పేడ వినుడు ఒకసాటి రాత్రి స్వస్థమందు ఒక నవ యవ్వనట్టి కన ఓడి అవ్వ నీవు పెద్దదాన్నవైనందున యేమి పలము? నీవైనను గూడెము వారికి నేను ఇచ్చట పున్నట్టి చెప్పి వారిచే నాకు అలయము కట్టించి నన్ను సేవించిన మీకు మొట్ట మొదట చూపిన మేలుకన్నను ఎక్కువ చూపి మీబాధలు తీర్చి మీ ప్రాంతములకు

వెంగులాగున చేయుచునని చెప్పి అంతరానమయ్యెను అనెను.

ఆ విధముగా అవ్యా వారికి స్వాప్న విషయమును చెప్పి నాయనలారా! ఈ విషయము ముందు చెప్పిరేదంటిరే ఎందులకనగా ఇది నిజమా! అబ్దహూ యసి మనస్సుకురాక వూరకుంటిని. ఈ స్వాప్నము రోజూ వచ్చుట వలన చెప్పుకుండుట జాగుండదని ఈ రోజూ మీతో చెప్పుచున్నాను అనగా అదియంతయి విన్న బోయిలు దొరచిడ్డలు అవ్యా చెప్పమాట యథార్థముగా జరుగుచున్నవి. స్వాప్న విషయము చెప్పి లేదని యొంచి అవ్యా పాదములపై బడి నమస్కరించి అవ్యా నీ ఆలోచనలు మనందరుకును మేలు కలుగచేయుచున్న వేగానీ ఇంతవరకు కీడు పాటిల్లలేదని చెప్పి అనంద భరితులై అస్పటికప్పుడే గూడెము వారందరు పేటు వద్దకు ప్రయాణమైరి.

అచ్చుట నుండి అవ్యాను వారు వెంటనికొని శిఖరము క్రించగల పేటువద్దకు వచ్చి ఆప్రదేశమంతయు పరికించగా పేటు మధ్యబొగమున ఒకచోట పెట్రి ఆముదపు చెట్టు అగుపడెను ఆప్రదేశము. సుగంధద్వయముల వాసనతో నించి పనుపుకుంకుమ మరకులు కనపడెను. అచ్చుట పెదుచున్న వారందరు ఆచ్చుళ్యమును తిలకించగా అందు భూషింపవై వేద్యములు కర్మారహారతులు ఇచ్చినట్టి గుర్తులు ఆగుపడెను. అది గాంచి వారందరు ఆశ్చర్యము డెండుచు ముందుకు నడవగా పొదలచెట్లు చాటున ఒక కోనేరు కనబడెను. బండరాతిలో సీరు పొల్లుచుండుట గాంచి దప్పిగొన్న వారు ఆ నీటితో దాహము తీర్చుకొననెంచి చూడ ఆ సీరు ఆకుపచ్చ రంగుతో కనబడెను. అదిగాంచి వారు ఇది పాచియని ఎంత ప్రక్కకు త్రోసినను ఆరంగు మారలేదు. అప్పుడు వారు ఆ సీటిని అసహ్యంచుకొని వెనుకకు మరలి తఱ్ళని మే స్పృహ తప్పి పడిపోసాగిరి. అంతట వెంటవచ్చినవారు ఫీతిషంది గౌలుమని యేదవసాగిరి. వారి చేప్పులను చూస్తున్నట్టి అవ్యా అచ్చబీకి వెళ్ళి ఆ పచ్చని నీటిని తెచ్చి ముఖముపై చల్లి లేపి ఆ నీటితో వారి దాహము తీర్చగా వారు పైకిశేచి అవ్యాపాదములపై బడి నీవులేటన్న మా ప్రాణములకు తప్పక చోనిజరిగి ఉండునని పరి పరి విధముల ను తించిరి.

ఆ విచిత్రమును చూచినట్టి దొరలు బోయిలు అవ్యా సామాన్యమానవూరాలు కాదని దేవతయే అని భావించి ఆమె చెప్పినట్టి మాటలు వేదవక్కులని యొంచి “అవ్యా! ఇక్కడి దృశ్యము చూడ దై వనిర్మితంబుగా గనపడుచున్నది. ఇటువంటి బంశపేటు నందు ఈ విధముగా సీరు వుండుట దై వనిర్మయమేగానీ వేరుగాదు నీవు చెప్పిన తీరుగా ఇక్కడచూడ ఆన్నియు యిద్దార్థములై గనపడుచున్నవి. ఇందులకు మనము చేయ

వలసినది యేదైన వుండిన నీవే చెప్పవలెనని” అవ్యాను కోరిరి. అప్పుడు అవ్యవారితే నాయనలారా! నేను చెప్పుకదేమన్నది. నేను స్వప్నమన గన్నట్టి విషయము మీతే చెప్పితిని. ఇక్కడ కనపడుచున్న వన్నియు యద్దర్నమేకదా! దీనిని బట్టి చూడ ఇచ్చట ఉన్నది అంతయు ఆదివరాళ క్రియైనట్టి జగజనని మహిమయని తోచుచున్నది. మనము ఉన్నది అంతయు ఆదివరాళ క్రియైనట్టి జగజనని మహిమయని తోచుచున్నది. మనము ఈ ప్రదేశమంతయు కుప్రవరచి కోనేటి గట్టునందు చెట్లును కొట్టివేపి చదునుచేసి వెప్రి అముదుషుచెట్లు వద్ద అమ్మవారు వుండుటకు ఒక చిన్న అలయము ప్రముతము కట్టించవలెనని చెప్పగా ఆ మాటలు విన్నవారు ఆదియంతయు కుట్టిప్రవరచి ఆ మరునటి రోజునుండి చిన్న అలయము కట్టుటకు వని ప్రారంభించి హర్షించేసిరి. ఆ నాటి నుండి అమ్మవారి హజలు స్క్రైప్టముగా ఆ గుడియుండే జరుపబడుచున్నవి:

మరుచినము అందరు అలయము చెంత కూర్చుని “అన్నలారా! మనము ఎన్నియో రోజులు ఈ ప్రాంతమున వేటలకై వచ్చితిమేకాని మానవసంచారములేని ఎవ్వయ్య తిరుగుటకు సాధ్యముగాని ఇట్టి స్థలము కానరాదాయెను. మన మీ ప్రాపతము నందుండుట మన మంచికే, మనకు గల భక్తిప్రద్ధయి పరీక్షించుటకై ఈ విధముగా సృష్టి స్తోత్రిలయకారకరాలగు జగజనని ఈ ప్రాంతమున పెలసి మనకు అందగా ఉన్నదని చెప్పుకొనసాగిరి, ఆ మాటలు విన్నట్టి అవ్య వారితో బిడ్డలారా! మనము ఇచ్చట ప్రసయసహి ఆలయము నిర్మించి హజులు దేయచున్నా పేగానీ ఒక్కసారైన జాతర జరిపిన మన గూడమునకు మేలకలుగున్నని చెప్పేను. అందులకు వారు సమ్మతించి ఆదివారం జాతర దేయవలెనని నిర్ణయించి గూడమంతయు తెలియబరచగా ఆ గూడమువారు అందివారంరోజు అమ్మవారి హజకు కావలసినవన్నియు సిద్ధపరచుకొని జీవణంతువులను వెంటణిసుకొని ఆదిక క్రి చెంతకు అతివైభవముగా తాళాలు, తపెట్లు, పిల్లనగ్రోవుల హూడుచు అట్టహాముగా బయలుదేరిరి. అమ్మవారికి ఘాఫదీవనై వేద్యములను అర్పించి కుండకూడు పోయించి మూచు మేకలు రెండు పొత్తులు అహరంబగా బలి ఇచ్చి ఆనేకమగు వేడుకలుచేసి సూర్యుడ స్తమించు నప్పటికి స్తావరములు చేపుకొనిరి. ఆ జాతర యంతయు చూచినట్టి అవ్యరూపములో ఉన్న అమ్మవారు నంతోషపడెను. ఆ నాటినుండి మరికుట్టువగా అమ్మను సేవించుచు సంపత్తిరమునకు రెండుసార్లు జాతరలు దేయచుండిరి. వారు తలచిన కార్యముల తప్పక జరుగుచుండెను. ఈ విధముగా అవ్య చెప్పినవన్నియు జరుగుచుండుటనలన ఆమెయే ఆదివరాళ క్రియై యుండునని మనసున భావించి అడుగుటకు ధైర్యము చూలక ఆనేక రకములగా తర్మించుకొనసాగిరి.

ఈ అవ్యావచిప్పి దేరినది మొదట మనమిచ్చు ఆహారము ఎప్పుడు తినునోకాని
 మనమిచ్చినవన్నియు ఒకడోట దాచి యుంచును. ఎవ్వరికి తెలియకుండా పాత్రలో
 వేయుండును. రాత్రి యెక్కుడ పరుండునో తెలియదు. అదియగాక వేకునే మన,
 కన్నను ముందుగా ఎప్పుడులేచునోగాని చీకటి ఉండగనే శిఖరము క్రిందనుండి పైకి
 వచ్చుచుండును. పెద్దదగుటవలన ఆమెను అపుగుటకు సాహసము లేపున్నది. అని
 మదనపదసాగిరి అవ్యావస్యము జెలుసుకొనుటకు అవ్యావస్థావరము చెంతచాటుగా
 పొంచియుండినను రేమియు తెలియదాయెను, కొండరు ధైర్యవంతులగు బోయబిడ్డలు
 దొరబిడ్డలు నిద్ర ఆహారంబులేక అచూరాతులు వేచియుండిరి. ఏడవరోజురాత్రి
 నిండుపున్నమినాడు వెన్నెల కాయు సమయమున వారికి నివ్వాసములకు ఉత్సర్థిక
 యందు దళజంము వైపుకు గాలి వీచు సమయమున వీకావాడ్యములతో కూడిన గానము.
 వినవచ్చినది. అదివిని వారు ఆశ్వర్యము జెందిరి. కొంత తడుపు ఆలోచించి వెన్నెల
 కాయుటవలన గ్రుడ్డిదారి వెంటది అరణ్యములోనికి వచ్చుచుండ వారికి సమీపమున
 పెద్ద వెలుగు గోచరమయ్యెను. అదిచూచిన వారు భయవడి కొంతసేషు అచ్చు నిలచి
 ధైర్యము తెచ్చుకొని ముందుకు నడవగా కొంతదూరమున దేదీవ్యమానమైనటి వెలుగు
 కనబడెను వారు భయవడి అడుగులు తడబదగా చాటుగా ఒక పెద్ద రాతిగుండు ప్రక్క
 చేరి పొంచిచూడ వారి నేత్రములు మూతలు పడెను. వారికి యెటుపోవను దిక్కు
 తోచక అనాడు అవ్యా ఇచ్చిన బంగారునోపట పెట్టుకొనగా వారికి యాప్రకారముగా
 నేత్రీదృష్టి వచ్చెను. అంతట వారు ధైర్యముగా అటుచూడ రూపరేఖ లావణ్యము
 కలిగి యవ్వానప్రాయము కలిగినటి ఒకత్రీ ఉయ్యాలలో కూర్చుండి పూగుచుండుట
 కనపడెను. ఆమెచెంత ముగ్గురు పురుషులు విభూతి ఉరించి సంబాషించుండిరి.
 అచ్చటికి వెళ్లిన వారు ఆచ్చక్కుము స్వయముగా చూచి భయిఱాంతులైరి. కొంత
 తడవునకు ఆ వింత దృశ్యము అచ్చక్కుపూయెను. ఆ ప్రదేశమంతయు చీకటిమయమై
 మట్టు క్రమ్మును. వాడు దారి తప్పి అరణ్యమున కొంతదూరము వచ్చునప్పటికి వెన్నె
 లలో ఒకత్రీ బంగారు జలతారు నరిగంచుగల గజ్జల చీరకట్టుకొని కొండ క్రిందుగా
 పోవుట గాంచిరి. ఆమె ముఖారఫిందము చూడ కోటి సూర్యప్రవాసితమై బంగారు
 చాయరంగు శరీరమతోను మన నేత్రముల వంటి కన్నులతోను తుమ్మెదరెక్కల
 వంటి కేళములతోను ఆజానుబాహూరాలగు ఆ దేవతాత్రీ కొండక్రిందగల పేటువద్దకు
 ముగ్గురు త్రాప్తాణ పురుషులను వెంటచెట్టుకొని పోవుటగాంచిన దొరలు బోయలు
 కడుపునోపితో అచ్చు పడి భయంకరమగు కేకల పెట్టి దుఃఖించి స్పృహతప్పిరి.
 అదియంతయు గమనించినటి అప్పువారు మనబిడ్డలు మనలను పరీక్షించుచున్నారని

యొంచి శాంతస్వరూపము వహించి ఆ రూపమును వదలి త్రిమూర్తులకు చెప్పి వారి స్తానములకు వారినంపి అవ్యరూపముతో మరల వారున్న చోటుకువచ్చి వారి బాధను మాన్చి స్పృహతెప్పించెను. ఇచ్చుటికి మీరేల వచ్చితిరని యడుగ వారుచూచిన దృశ్యములన్నింటినీ అవ్యతో చెప్పగనే వారు మూగజీవులైరి. అటులచేయని యొదల ఈ విషయమంతయ ఇతరులకు తెలియజేయడురని యొంచి వారిని వెంట నిదుకొని గూడెముజేరెను.

అవ్య వారికి యే హని జరుగుకుండా పిలుచుకొని వచ్చినందున ఆ గూడెము వారందరు ఆమె పాదములపై బడి అమ్మా భూలోకమాతా! లోకకట్టాత్ వీతటీ! సర్వ సృష్టికి మూలాధారశక్తి మా పాలిట కల్పవల్లి ఓ త్రిషురసుందరీ! ఈ అరణ్యమున అవ్య రూపమున ఉన్నట్టి ఓ జనసీ! నీ పాదారవిందసేవ నిత్యము ఇనర్తు మే అని వేదుకొన అవ్యరూపమున ఉన్నట్టి అమ్మువారు వారిని చూచి జాలిషడి వారిని వైకిలేపి అభయ మిచ్చి “ఖిచ్చలారా! మీరు నన్ను, మిమ్ములను నేను నమ్ముకొని ఇంతకాలము గడిపి నాము ఇక నేను వెత్తుచున్నాను కానీ నేనెచ్చట ఉన్నను మీకు ప్రాణహాని జరగ నివ్వక అన్నివిధముల మీకు సహాయపడుచూ మీ శత్రువులను హతమార్చి భయము పోగొట్టి శాంతింపజేయడును. కాన మీరు మన శిఖరమందున్నట్టి అమ్మువారిని మరచినయొదల అనేక బాధలు తప్పను ఇప్పుడుండులాగునే ఉండవలెనని చెప్పగా అదరు నంతోషించిరి నాటినుండి అవ్య కంటిబడక పోయెను.

ఆనాటినుండి గూడెము వారందరు చింతాక్రాంతులై పిల్లలు, పెద్దలు, త్రీలు బెంగపెట్టుకొని ఆ పరిసర ప్రాంతమంతయు వెదకగా ఆమెజాడ తెలియదాయెను. అప్పుడు గూడెములో ఉన్నట్టి పెద్దలు తమ వారందరు అవ్యము గూర్చి దిగులజెందు చుండిరి. కాన వారి భీతిపోగొట్టుటకుగాను వారందరిని ఒకచోట చేర్చిరి పెద్దలు వారితో మన అవ్యకాదు ఆమె ఈ నమ న్న నుష్టికి అదివరాశక్తియైన ఇగజ్జనని ఎక్కుడన పోలేదు. మన హృదయమందే వున్నది మన హర్షణన్న సుకృతముచే మానవుల యైన మనము అవ్యరూపముతో చూడగలిగితిమి. కావున మనకింకెప్పుడు గాని శత్రువుల భయముండదు. మనకు అమ్మతోడై ఎల్లప్పుడు కాపాడుయండును గాన ఆమెను సేవించుటయే మనదర్శకుని చెప్పగా అనాటినుండి వారు మిక్కిలి థక్కిశ్రద్ధ అతో ఆ మహాతల్లిని సేవించుచుండిరి.

అవ్య గూడెము విడిచి వెళ్లిన కొన్నిరోజులకు వారున్నట్టి స్తావరముల దత్తజ

భాగము నుండి అర్క ఆపుడ చూరమున గల గ్రామాదులయిందు మహ్నాదీయుల దాడులు ఎక్కువైనవి, హిందువులను హతమార్పటట ఆ పొర్చింతమందు వారు స్తావరములను ఏర్పరచుకొని అక్కుడ ఉన్నవారిని అనేక బాధలు పెట్టమండ అక్కుడివారు గ్రామములు వదలి కొండకచేరి వారికి ఎక్కుడ వుండుటకు చోటులేక గూడెమునకు వచ్చి మొర పెట్టుకొనిరి. ఆ గ్రామాదుల యందు జరుగు వివరీతములను చెప్పు బాధకదీరి. అందు లకు వారు తగిన సమాధానము చెప్పగా వారును ఆ గూడెమందు చేరిరి.

ఆంతట మహామృదీయులు ఆ పొర్చింతములను, చూడ అక్కుడ ప్లైలందు, హిందువులు ఒక్కురుగానీ లేనందుననూ వారి బారిమండి తప్పించుకొని పోయినట్టే దొరలు, బోయలను యొక్కుడ ఉన్నను వెదక వారిని హతమార్పివలెనని, లేని యొడల వారితో యొప్పటికైనను హని తప్పక జరుగునని యొంచి చుట్టుప్రక్కల గల కొండ కోసలయిందు వెదకనారంభించిరి.

ఆ పొర్చింతమున జరుగుచున్న ఈ పోరములను చూచినట్టి దేవాంశసంభాతు రాలగు జనని దొరలకు, బోయలకు హని జరగటండా చూచుటకు మహ్నాదీయుల గర్వ మణచుటకు ఎఱుకలసాని రూపము డాల్చి సోదెచెప్పులాగున వారిస్తావరముల వద్దకు వెళ్ళి చుట్టూ అటు, ఇటు తిరుగుచుండెను. నవాబు సైనికులు ఆమె చెంతకు వెళ్లి ఫివెవ్వరు? ఇక్కుడికేల వచ్చితిచి? మాళత్తువుల గూఢహారివా? అని గద్దించి అడుగు అందులకు ఆమె స్వామీ! నేను సోదెచెప్పుకొని జీవనము గఢుపుటకు ఈ పొర్చింతము నకు రాగా ఈ గార్చిమాదుల నందు యొవ్వురుకాని కనబడతేదు. వారి నివాసగ్గుహములు శథిలావస్తలో ఉండగా నేను నిరాశవరురాలై. పల్లెలు తిరిగి, తిరిగి అలనటణెంది భుక్తి మార్గము లేనందున అంతదూరము నుండి మీ స్తావరములను చూచి వచ్చియున్నాను. మీలో యొప్పటికైనను సోదె అదిగినను చెప్పేవననగా ఆ వార్త సైనికులు నవాబున కెంగించిరి.

నవాబు ఆ ఎరుకలసానిని రమ్మని కటురంపగా వారు వెళ్లి ఆమెను తోడ్కుని వచ్చిరి. నవాబు ఆమె అందచందములను చూచి మోహంధకారమువే ఎరుకలసాని! సోదెఱగుగా చెప్పేదవా! అటుచెప్పుకున్న నిన్ను వూడక పంపము. ఈరూరు ఇల్లలు తిరిగి చికమెత్తుట కంటె నీవు మాచెంతచేరి సర్వరాజ భోగములను అనుభవించ వచ్చుగదా! నీ యొక్క సౌందర్యమునకు ముగ్గుడనై మంచి మాటలతో చెప్పుతున్నాను. మర్యాదగా నాతు లోటదని యొడల ఈ పొర్చింతమున అద్దువచ్చువారు ఎవ్వురేరు.

మేము చ్ఛకవర్తులము, ఈ దేశమంతయును నాది. రాజ్యపాలన చేయుచున్నాము. ఇట్లి అవకాశము మరలా సీకు డక్కుదు. నీకు కొన్ని గ్రామములు గూడా జోగీర్లు ప్రాసి ఇచ్చెదను; నీవు సరే అన్న తత్త్వమే విషాచేసుకొండునని అనేక విధములుగా బెద రించెను. మర్యాద తప్పి అడుగుచున్న నవాబును ఎరుకలసాని రూపములో ఉన్న అమ్మువారు శాంతముతో చూచి “మహారాజులు మీరు, నేను అడుక్కుతినుడానను మీరెక్కడ? నేనెక్కడ? మీ అంతఃపురమున తిరుగుటకు నాకు అర్థా తలేదు. మా బోటి వారిని ఈ విధముగా మాటల్లాడుట భావ్యముకాదు మేము దేశములు తిరుగుతూ ఇటు వంటి నేరములు చేసిన మా అమ్మువారు నహించరు. అట్లుచేయునది భ్రోగమువారే కానీ మాకు పరివాటికాదని బుద్ధి వచ్చునట్టు చెప్పగా, నవాబు మండిపడి తిరిగి ఆలోచించే ఈ విధముగా బెదిరింపులకు ఇది లొంగదని యొంచి ఆమెతో యేదో తెలియక మాటాడి తిని ఆ మాటలు మరచి సోదెచెప్పుమనగా సరేనని అతనిచేయా చూచి దేవతలను వేడు కొని ఈ విధముగా చెప్పేసాగెను. “ఓ! నవాబు! నీవు అనేక రాజ్యములను జయించి ఇచ్చటికి వచ్చిపొవు. ఈ ప్రదేశమున్న నీ వశమైనది దేశమంతయు నీ వశము కావలె నని బోయలను, దొరలను వంశసాధనము చేయడలచిపొవు. మరియు హిందువులు మీ మతమున కలపుకొనవలెనని కోరికపున్నది. మీరు ప్రభువులగుట వలన నియము చేస్తుచున్నాను. మీ ప్రయత్నము యిప్పటికి విరమించుట మంచిది అట్లు లేని యెడల మీరు ఇచ్చటనుండి పోలేరు. మీరు చేయు దుష్టవచ్చర్తనకు భగవంతుచు ఇంశవరకు ఉర్చినాడు. ఇకనుండి మీకు అపజ్ఞయము తప్పదని అమ్ముమీద ప్రమాణముచేసి చెప్పు చున్నాను. అవియన్నియు విడచి భార్యాచిడ్డలతో కాలము గపుపుట శ్రేయన్కరమనియు అటులేని యెడల మరణము తప్పదనియు చెప్పేను.

ఆ మాటలు వింటున్న నవాబు మండిపడి కోపోధ్రిక్తుడై “ఓసీ! ఎఱుకల ముందా! అడుక్కుతినుటకు మా స్తోవరముల వద్దకు పచ్చి మేము చెప్పినవి లెక్క చేయక మమ్ములనే నిందించున్నావే! నీకెంత గర్జము? నీవు ఇంతవరశున్న చెప్పేవ సోదెప్రాపుకారము జరుగునెంతవరకు ఈ స్థలము విడిచి ఎచ్చటికి పోరాదదు. ఇచ్చటనే ఉండుము” అని దిగ్గునలేచి ఆమె హస్తము పట్టబోగా ఎఱుకలవాని రూపమున ఉన్న అమ్మువారు కోపోధ్రిక్తురాలై నేత్రములు ఎర్రశేసి “టీరి నవాబ! నీపెంతటి వాడవు! కామాంధకారమున కన్నగానక అదరవు లేసటి త్రీలను చెఱటటుచున్నావే! నీ అధికారమెంత! నీపెంత! నిన్ను ఇప్పుడే భ్రష్టత్వము చేసెదనని సింహసనము పైనున్న నవాబును కాలితో తన్నగా పాడు క్రిందపడి ఖగహస్తండై ప్రకిశేచి

ముందుకు వురికెను. ఆతని చెంతనున్న అముచరులు నవాబు త్రీచేత దెబ్బతిన్నందుకు ఆగ్రహించి ఆమె పైకి కట్టు బిట్టెములు విసరగా అవి స్వష్టహారములై ఆమె కంఠ ములో ఆమరెను. ఆవింతగాంచి ఫిరంగులకు నిప్పు అంటించగా అందులో సీరు కారుల మొదలు పెట్టెను. అటు కొంత తదనుసు వారికి చిత్రతమ కలిగి వారే కలహించుకొనసాగిరి. వారి గుడారములన్నియు ఆగ్నిముయుమై తసులది హృదీగా రస్తుమైపోయెను. అందుపున్న త్రీయి పెల్లిలుకట్టుదుడ్డలతో బయటవడగా స్తోపరములు అన్నియు, శాఖ్యమై ఆసేకమను స్వష్టము వాటిట్టెను. అనముయమన ఈ చిత్రముచూచిన నవాబు రార్యా తునవారందరు మరణింపురని యొచి అచ్చుట వున్న అమ్మాపాపముల పై జడి తన భర్త ప్రాణము తమ వెంట వచ్చిన వారి పార్చించులను కాపాడి వశిష్ట పెట్టి పసుపు కుంతుము నిఱశుమని వేడగా ఆమె వైవథక్తి పరాయణరాలని గమనించిన అమ్మావారు వారిని విధిచి పెట్టెను.

అమ్మావారు జాలిషాడి విధిచిన తోడనే పారిపోయినవాటు కాక అక్కడపున్న మహ్మదీయులు ఇక ఇచ్చుట వుండిన తమ అటలు సాగవని ప్రాణహాని తప్పక జరుగునని యొంచి వున్నవారు గోల్క్రూండ పాదుపా చొతకు వెళ్లి అచ్చుట జరిగిన చృత్తాంతమంతయ్య కెల్లిరి. ఆ హర్షింపున్న పాదుపా మంచిపడి అమిత కోపమతో “బొరాపికి వధిరూరా! ఆదినికి బయపడి బెదరి వెనకు పరిగెత్తినారే! పీరు మహ్మదీయులేనా! ఆ హిరథంత! తోయశెంత! సీవు సైన్యధిపతివేనా! సీవు పవవి బార మేల? సీవు ఆడావిపే! సీవు ఈ లాటిసుంపి వండులు మేఘుల మంచిది. అసి అసేక రకములుగా దూషించి ఆతనిని కించేచు చేయించెను. తర్వాత పాదుపా పంచ్రైండు. అటల పైన్యమును వెంటిచెట్టుకొని దశా ప్రాంతములకు తానే స్వయముగా బయలుదేరెను. ఆ విధముగా వచ్చిన స్తోపరముల వేర్పుచి పట్టపు యేనుగును అచ్చుట ఒక పెద్దరాతికి కట్టి వేసెను. అక్కడ పెద్దరాతికి కట్టి నటి మదగజము అడవి దద్దరిల్లంగున సీంకూరములు పెట్టగా అ శబ్దమును కింగరముపై నున్న తోయలు వినిరి.

ఆ శబ్దము విన్న బోయలు, దౌరలు తిరిగి మహ్మదీయులు వచ్చి శారనే విషయం గుర్తించి వారి రహస్యము తెలిపొనదలచి అవ్యా ఇచ్చిన విభూతి నాశటపెట్టుకొని మహ్మదీయులవరే వారి సైన్యములో కలిసి గూడావారై మెలగుచు వీయవడినప్పుడు సమయము చూచుకొని అయిధములను నల్లమండు కెచ్చి శారముపై గెరిపెలలో వేసి రథిపరచుండిరి. అమ్మావారి ఆలయమున మాత్రము నిత్యము భూసదీనునై వేద్యముల విచ్చి సేవించుండిరి.

కొండకీర్తము^{వై} సురక్షితముగా జీవనములు గడుపుచున్నట్టి మిగత దొరలు, బోయలు అప్పువారి దయతో ఏ ఆహారపు కొరత లేక సుఖిక్షముగా నుండిరి. వశవుల సంవద సమ్మద్దిగా ఉండెను. వాటిని మేపుటలగాను వారి బిడ్డలు రోజు అరణ్యమున తిరిగి వారి స్తావరములు చేరుచుండుట వాడుక. ఒకరోజు ఆ బాటలు వశవులను మేపుచూ కొండక్రిండకు వచ్చిరి. ఆ మైదాన ప్రదేశమందు మేత వుండుట వలన అచ్చట పశువులను మేపుకొనుచుండిరి, ఆ సమయమున బోయలను దొరలను వెదకు చున్న మహ్మదీయ సైనికులు ఆ డారిన వచ్చుచూ అచ్చట ఉన్న బిడ్డలను గమనించి పీరు బోయబిడ్డలని యొంచి ఇంతటి అరణ్యమున పీరు తప్ప ఇంతదై ర్యాముగా వేరెవ్వు రుండరని వారిని అనుమానించి పీరిని పట్టుకొన్న అన్ని స్తావరముల జాడలు సులభ ముగా తెలుసుకొనవచ్చునని భావించి వారిచెంతకు వేగముగా వచ్చుచుండిరి. వారిని గాంచిన బిడ్డల భీతిషంది అక్కడవున్న పశువులను వదలి అరణ్యము వెంటిపడి పరుగెత్తి కంపలు. రాళు తొక్కుచు గుంత పిట్టయనక పరయగెత్తుట మొదలిందిరి, అది చూచిన సైనికులు వారిని పెంటాడుచు పరిగెత్తసాగిరి.

ఆ విధముగా బోయబాటలు భీతితో పరుగిడుచుండ మహ్మదీయులు పెంటాడ సాగిరి. పసిబాలురగుటచే పార్ణవితీతి యొక్కవై గడ గడ వణకుచు చుట్టు వ్యక్కల యొవ్వదైనా ఉన్నారాయని చూడ యొవ్వరు కనవడదైరి. అంత బాటురకు దిమ్మక్కోచక దిగుట షెంది పొదలబాటున వారి కంటబడక కూర్చుండి దుఃఖించుచు వారు సేవించున్నట్టి అప్పువారిని అనేక విధములగా వేడుకొనిరి. మహ్మదీయులు వారిని సమీపించుచుండిరి. ఆ బిడ్డల మొరచిన్న అప్పువారు వృద్ధుని రూపము దరించి గొత్తిల మేపుచుండగా మహ్మదీయ సైనికులు బాటుగా వచ్చి వారిని పట్టుకొనిరి. భయపడుచున్న ఆ బిడ్డలను చూచి మీరు యొవ్వరు మీదేవ్యాదేశము చెప్పుమని గద్దించి అడిగిరి. అందులకు ఆ బిడ్డలు వారి వేషములు చూచి మరికొంత భీతిషంది గడ గడ వణకుచూ నోటమాటరాక అటు, ఇటు పారజాచి నమీవమున వున్నట్టి వృద్ధుని చూపి అచ్చటవున్న మాతతనడుగమని చెప్పిరి. అప్పుడు వృద్ధుడు ఆ బిడ్డల బాటచూచి వారిచెంతకు వచ్చి మహ్మదీయులతో యొవరయ్యా మీరు! నా బిడ్డలను ఈ అరణ్యమందు బాధించుచున్నారు. మీ దేవురు? గొత్తిలను పశువులను మేపుచున్న మమ్ము బాధించుట భర్మమా అని అడుగగా మహ్మదీయుడి వృద్ధుని చూచి మమ్ములను ఎదిరించువారు ఎవ్వరు ఈ పార్ణవమందు లేదు. ఇప్పుడు మమ్ములను ఎవ్వరని ప్రక్కించుచున్నావు. ఇంతకు నీపెవరు! చెప్పుము అని చెడిరించిరి. అందుకు వృద్ధరూపములో వున్న అప్పువారు నా హూరు అదిగో అచ్చు

అగువడు గౌల్లపల్లి నా సేరు వలవన్న ఆ బిడ్డలు నా కుమారై మరియు కొడుకు బిడ్డలు. మాది గౌల్లకులమని వారితో చెప్పి టావి వద్దకు వారిని తీసుకువెళ్లి చద్ది అన్నము మూడు విప్పి తిసుటకు కూర్చుండెను. మహ్మదీయులు టాబరను నిజము చెప్పుమని మరి, మరి గద్దించి అడుగవారు వణకుచు మేము గౌల్లవారమే మా తాత వెంటవచ్చియున్నాము. అని కంటనీరు పెట్టుకొనిరి. అది చూచిన వలవన్న ర్మేమయ్యా వారు నా మనవండ్లని యెన్నిసార్లు చెప్పినను వినరాయని కోపించుకొనగా అదిచూచి మహ్మదీయులు అటుల వారు నీ బిడ్డలెన యొడల నీచెంత కూర్చుండి భోజనము చేయడనగా అందులకు వలవన్న బిడ్డలను చెపుతకు పిలిచి ముగ్గుర్లు కూర్చుండ బెట్టుకొని అందరూ భోజనముచేసిరి అదిగాంచినట్టి మహ్మదీయులు నిజమే పీడు గౌల్లబిడ్డలని యొంచి వారిని అచ్చు వదలిపెళ్లి.

ఆ నమయమున పార్శ్వములను కొపాడి ఉష్ణించిన ఆ ముసలి వలవన్న పాచములపై బడి ఆ పిల్లలు తాతా! ఈ అరణ్యమున మమ్ములను కొపాడినండుకు మా వంశమున్నంత వరకు మీ పేరు నిఱచుంగున యే రుళికార్యములు జరిగినగాని మిమ్మి తలమకొనుచుండుము అని అనేక రీతుభగా పొగడి వలవన్నను నమస్కరించి కొండపైకి బయలుదేరిరి. వలవన్న గూడా బిడ్డలను దీవించి పంపెను. ఆ బాలురు పదిగజములు ముండుకు వెళ్లి వెనకకు చూడగా ఆ వృద్ధుడు అగువడాయెను. ఆ బాటు అచిగాంచి చుట్టు తిరిగిచూడ అతడుగాని గొత్తెయగాని ఎచ్చటన్న కనడలేదు. అప్పుడు వారు అమ్మువారే ఈ రూపమున వచ్చి తప్పించెనని యొంచి అనేక విదము లగా స్తుతించుకొనుచూ తమ స్తావరములు చేరి ఆ నాడు జరిగిన విషయమంతను తమ వారికి చెప్పిరి. వారును ఆశ్చర్యముండి అమ్మువారే ఆ వృద్ధుడని చావించి ఆ మరునటి రోజు ఆ ణిడ్డలూ ఆ కుటుంబికులు అగదరూ వెళ్లి అమ్మువారిని సేవించుకొని వచ్చిరి.

గౌల్ల బాలురని విడచిపెట్టిన మహ్మదీయ పైనికులు వారి స్తావరములకు పెచ్చుచూ ఏ దారిన పోవుటకు దిక్కుతోచక అడవి మార్గము గుండా బయలుదేరి పోవునమయ మున కొండపైటుకు పెభాగమున మనమ్ముల నంచారము వారికి అగువడెను. అదిగాంచిన మహ్మదీయ గూఢబారులు అడ్డుదారుల గుండా కొండపైకి బయలుదేరి పోవుటుండగా త్రీలకూడా కనబడిరి. కొండరు తేనెలు తీయుటగూడ గోచరముయ్యెను. అదిచూచిన వారు మనమున్నది కొంతమండి పీరికంటబడిన మన పార్శ్వములను తీయుడుని భయవదుటూ పొదలబాటుగా డాగికొనిరి. చీకటివడునరికి వారి స్తావరముల చెంతకుచేరి ఆ రాత్రీ నిదురసరిగా నిదురపోక మేల్కుని ఉండి వారి నంఖణంలను

వినుమ వీరే బోయలు, దొరలు ఇట్లు అరణ్య ప్రదేశమునచేరి ఇన్ని రోజులగా యెవరి కంటబడక ఈ నాటికి అలాదయతో వీరి రహస్యములు తెలుసుకొంటిమని సంతసించి సూర్యోదయము వరకు అక్కడ నిచవక వేకువనేలేచి ఆడ్డదారులగుండా వారిస్తావరముల చెంతకుచేరి వారు తెలిసికొన్న రహస్యమున జరుగు వింతలు అచ్చటికిపోవు మార్గములు తేటతెల్లిముగా వారి పాదుపాశ తెలిపిరి. దొరలు బోయల ఉనికి తెలిసికొని వచ్చిన నైనికులను చూచి పాదుపాశ సంతోషించి వారికి కొంత బహుమానముల నిచ్చి మెచ్చుకొనెను. అటు పీముటు సైనికులను పీలిడి మనమిక ఆలస్యము చేయుట మంచిదికాదని రేపు ఉదయము దండయాత్రకు అన్నియు సిద్ధపరచుడని చెప్పి ఎంద తగలక మునువే ఇఖరముపై గల స్తావర ప్రదేశములకు చేరవలెనని ఉత్తర్వులచ్చెను.

ఆ రోజు గూడము వారందరు ఎక్కుడికిపోక జాతర విషయము మాట్లాడ కొనుచుండిరి వారి గూడాదారులు కూడా మహ్నాదీయులు శిఖరమునకు వచ్చు విషయము వారికి తెలియలేదు అందువలన ఆ రోజు సూర్యోదామయుమునకు ముందే హూజాద్రవ్యములను గైకొని స్తావరముల ముందు గుంపుచేరి తప్పెట్లు, తాళాలు మొదలగు అనేక రకములైన వాయుస్యముల కథిములతో వినోదములు జరుపుకొనుచుండిరి. వారికి శ్రీరామాదురమందున్నట్టి మహ్నాదీయులు శిఖరముపైకి చూడ ఇన్నసమాహము కన బిదెను. ఆ సందర్భమున చూచినట్టి శత్రువులు గుంపునంతరు ఒక్కసారిగా హతమార్గవలెనని యొంచి ఒక ఏనుగును ఒక పెద్ద గుండుపై ఎక్కుంచి దానిపై ఫిరంగులను పెట్టి కొండవైనుండు గుంపుకు సూటిగా గురిపెట్టి ఫిరంగులు పేర్విరి. కానీ అదేమి మాయమో అంతదూరముపోక నిలిచిపోయెను. యెదుటి వారికి ఎహానిగాని జరుగలేదు. వారు ఆ విదముగా యెన్నిసార్లు కౌల్చిననూ రవ్వంతగానీ శిఖరప్రదేశమందుండు గుంపు చలించనందున ఇక ప్రయోజనము లేదని యొంచి ఇక్కడ ఉండిన వారు తప్పించుకొండురని ఆ రాత్రి యొందే కొండచుట్టు ముట్టడి వేసిరి.

శిఖరముపైనున్న బోయలు, దొరలు కొండక్కించి గల మహ్నాదీయ శత్రువులు ప్రయాగించినట్టి ఫిరంగుల శబ్దము విని కించికిచూడ మహ్నాదీయ సైనికులు కనఃడిరి. అదిచూచి వారు భయబ్రాంతులై ఈసాదు జాతరచేయుటకు మొదలించ అశుభసాచకములు కనపడుచున్నదని వారందరు తరించుకొనిరి. ఇచ్చటవున్న మన స్తావరములను కనుగొని నారు ఉరండురాయని అనేక రకములగా ఆలోచించి తిరిగి దైర్యము తెచ్చుకొని అడిశ క్రిమెనట్టి అమ్మువారు మనకండగా ఉన్నంతవరకు యొవ్వయును యేమిచేయలేరని యొంచి నిర్వయముగా ఆమే దిక్కుని జాతరచేయుటకు మొదలుపెట్టిరి. సంతోష.

సంతపుతో అమ్మవారి ఆలయమును వెళ్లి ఆ రాత్రి వేదుకలతో బయలుదేరి మధు పాశియములను సేవించి మదోన్సృతులై పాటల పాడుచూ ఆలయమును వచ్చి వై భవముగా హూజటా జరిపి కర్మారహరతులనిచ్చి దూషదీవనై వేద్యములు పెట్టి నారికేళంబు లను పగులకొట్టి అటు తరువాత టంబకూడు పోయించి అమ్మవారికి ఆహారంటగా యచ్చిరి. ఆ రాత్రి సుండి తెల్లవాధు వరకు వై భవముగా జాతరచేసి అచ్చుటనే వంటకు వృయత్వముచేసి ఆలయముచెంత విలాసముగా గడుపుచుండిరి.

ఆట్టి సమయంబున మహామ్మదీయ సైనికుల కొండచుట్టు ముట్టడించి యొటు పోవుటకు ఘూర్చము తోచక ఉత్తరభాగమున కొంత మంది సైనికులు మామూలు దారి ననుసరించి ముండ్లపోదలను తప్పించుకొని కొండపైకి పోవుచుండిరి అదేవిధముగా భక్తణింగమునుండి మర్థికొంత మంది అడ్డరోవలలో వైకి ఎక్కుచుండిరి. అసమయ మున ఆ గూడెమంచున్న చాలమంది అమ్మవారి జాతరకు వెల్లియండుటవలన అచ్చుట కొంతమంది త్రీలు, వృద్ధులు, చిన్నపిల్లలు తప్ప మరియెవ్వరు లేకుండుటవల్ల వారు భయబ్రాంతులై యొమి చేయుటకును దిక్కుతోచక దిగులుచెందియండిరి. జాతరకు వెళ్లిన గూడెములోని చాలామంది పురుషులు, త్రీలు ఆలయము వద్దనే వుండిరి— గూడెము నమ్మిపించిన మహామ్మదీయు శత్రువులను చూచినట్టి దౌర్చలు. శోయులు యొమి చేయుటకు దిక్కుతోచక అచ్చుట ఉన్నట్టి అమ్మవారిని తరువోపాయము గూర్చి అనేక విధముల వేదుకొనసాగిరి. “తల్లి! నిత్యము నీ ధ్యానము, నిత్యము నీ సేవ చేయించే మాతడ ముక్కిమార్గం నీ ఆక్షనెటిగి నీ పాదసేవ చేయించే మాటాగ్యము గదా ఉత్తలపై దయచూపి కనికరించి కాపాడు మమ్మా! భీతిని తొలగించి మాయభీష్టం బులు తీర్చి మోక్షమొనగుము. ఈ నాడు ఫోర అరణ్యమందు ఈ అపద తొలగ చేయ మార్గము చూపవమ్మా! మీ చెంత నున్నట్టి మా పురుషులెపుడోచ్చెదరో గాని అంతలోన జరిగెదు ఈ ఫోరమునరికట్టు బారము నీదే! ఆనడు ఈనాడు మా అందరికి అండదండగా నిచి కాపాడుము..” అని అనేక విధములుగా ఆ దేవతయగు జగజ్జని వేదుకొనిరి. మరియు సృష్టికి స్తోత్రాలయకారకురాలగు నిన్న నమ్ముకొని పదుమూడు సంతత్తురములుగా మీ అండచేరిన మమ్ములనాదరించినట్టి సర్వేశ్వరి ఈ నాదెందున్న వమ్మా! ఇచ్చు మా భర్తలు ఎని వేళందు తురమ్ములు మాత్రానై దాడికి పచ్చుయన్నారే వారు వచ్చి మాపైటింది వృతములు చెబుటకు సాహసింతురేమో ఇప్పుడు ఈ ఆరణ్యము నుండి యొచ్చుటకు పోయెదము? ముక్కు పచ్చలారని పసి బిడ్డలు, త్రీలు, పిల్లలు, వృద్ధులను కాపాడు వారెవరని అనేక విధములుగా దుఃఖించసాగిరి. అమ్మా!

సీవు మమ్ములను సృష్టి రచి యావ్యాడు మాత్రాతపదాలు తెవ్వి పెట్టు దున్నావు: మొట్టమొ
 శ్మేరట్లు వారి ధాడికి త్విళులును పెల్లి అం వృద్ధులును అగు మేమే అని బాధపద
 సాగిరి. అంతర్లో వారికి తెలియజుండూ త్రణ రై సాష్టచుమ్ములు షైబ్రిల్లడ్ ఎదుపిల్లమళ్లకి
 ఉత్సాహమణు తప్ప తెల్లన్ను ఒలుయుద్దమునుతు తలపడిరి. భస్యద్ధముచేయుట ర్చేతనానందూను
 పోర్టో క్రాచు విధమ్ము తెలియినందుననూ ఆయుధములకు బిలులు కోక్కష్టో పూర్విని బ్రాథులు
 గడ్డపారలతో ఘోరముగూర్చిరష్టులను పశులుకొట్టి. ఉ ఆ దెబ్బిలవు ఇంగేక్క వారిలో
 కొంతమంది పరుగెత్త సాగిరి. కొంతమంది అక్కుదికక్కడే మరణించిరి. అంతట
 అ త్రైలు వారీత్తపున్నతును భక్తమరిగిచెట్టిన కోత్తాగట్టరి. ఆ విధముగా పౌరిపోయన
 కొహమ్మడియులు ఆ పార్శ్వం తమున ఉన్నట్టి ఊరి నపాటు చెరతకిపెళ్లి కొండట్లై ప్రోవ
 శమంత చేంత జలోసు విషయమితిరెయింఫోసే గోర్చివ్విసట్లు చెప్పగే క్షమాట చెప్పడిపడి
 ఇక అతస్యమునేచుఱడి ఉన్న త్రైన్స్ట్యూష్యుల ఆంతయుంపెతణిఱుకొనియికొండటై
 జ్ఞానయాణమును సోగించేన్నే. ఈ రంకా లొల్కా మండల ది యాచు జుచుకున్నా అ అ
 లొల్కా లొల్కా రియ లొల్కా లొల్కా మండల ది యాచు జుచుకున్నా అ
 అ గుణములో ఉన్నట్టి అసేక క్షాత్రాల్నివారు క్షాత్రరై తైవములై విఫిని అన్ని
 క్షాత్రక్రమములను జరిపి ఉచ్చక్రమి ఆలయము వ్యవస్థాయి యొక్కప్రవర్తములు చెంతక్కు జియులు
 దేరి ప్రిప్పునుండ్రా వ్యాక్షిషుద్ధరుగా వ్యాచ్ఛర్ములు వ్యాస్పాలుగుర్తి గెముగా ప్రజెతి వయ్యాలు
 చూచి కొర్కెలు మేమ్మి అప్పి ప్రవీక్ష్యంచిరి. ఉ అల్యదులలు వార్లు క్షమ స్వాము
 ప్రార్థన తుమమ్ముడీయులు యచ్చు ఉటులు ప్రీతులు పొరించి అసేక మర్మదిని పూత
 మార్పిన విషయముప్రా శేరిపీరి. తాము రైని సమయమున ఇంటలిష్టు పున్న తమ
 ప్రిప్పును ప్రార్థించి బిధులకు ప్రయత్నించినటి పైనికుల్ని వారి తీయ హత
 మార్పిన విషయమును విని సంతోషమై అందిరి. అ సమయమును మహామృదీయులు
 వారథన్న సైన్యమంతము వెద్దినికొని కొండ పెకి వట్టుచూ వారికి గమనదేను.
 అదిచూచి బీక్కజెండి యేమిచేయమ దీక్కుతోచక ఆచ్చటునుండి అమ్మువారి ఆలయము
 చేంతకు పరుగిడపట్టి రాటోవ కమయిలు గ్రాంతి కొంత క్షాత్రమై యొంచి పెర్చుము
 తెచ్చుకొని అందరు ఆ సరమునున్నదీ స్థాపన్యా తచ్చించు తగినుడలతో ఆలయముపై
 వ్యచి అసేక విషయముగా ఆమ్మువారి సుతీంపుకొన్నచ్చుల్ని అప్పటిని గుమికూడి మహామృ
 దీయ పైనికుల రాక్కే ఎదురుచూచుమందిరి.

గాని హాశవ్రయములుగాని అమ్మవారీ ఆహారనిమిత్తము జీవవలిగానీ మీవద్దలేదే
 యని పృణ్ణించెను అందులకు వారేచియు జవాబు చెప్పుక ఆటలనే పోవుచుండిరి.
 తిరిగి కొంతచూరము పోవునరికి అదే పృకారముగా వృద్ధురాలు హెచ్చరించగా
 అందులోనొకడు వికటముగా అమ్మా నాయనా మాకు తెలియదు మానవురాలగు మున
 లిది దొరలకు, బోయలకు తల్లి కావచ్చుగానీ మా నాయనకు పెద్దబాగ్యయా, ఈక
 ఉంపుడుకత్తైయా సీవు చెప్పునది అని గర్వముతో యెగతాలిగా పలికెను ఆ పలుకులు
 విన్నట్టి అమ్మవారు టీరీ దుర్గార్థుడా మా తల్లిని నిందించెదవా! సీ నోట షుండు బుట్ట!
 మీరు మతబేచముతో దేవుడు, వై చములేక సృష్టిక క్రతలను కూడా నిందించుచున్నారే!
 మీకు మంచిగతిరాదని అనేక విధములుగా మహమ్మదీయులను దూషించెను. ఆ మాటలు
 విన్న నవాబు నైనికులు వృద్ధురాలినిచూచి టి మునలి ముండా! మేమెన్వారమని అను
 కొని కన్ను మిన్నుగా సక పృవర్తించుచు ఫోటికి వచ్చినట్లు పేర్చిలుచున్నావు? ఈ దేశ
 మంతయును వశమచేసుకొని పాదుపొయని బిరుదుపోంది సామంతులచెంత కప్పములు
 కట్టించుకొనుచు పాలనచేయు నవాబు మా చెంతపచ్చుచున్నారు. అది తెలుసుకోలేక
 అమ్మను గూర్చి పృతాపంబులు పలుకుచున్నావు? సీవు ఇప్పుడో రేపో కాటిక పోవుటకు
 కాశ్చ జాపుగాని ఉన్నట్టి మునలమ్మువు. సీకు ఇంతటి భోరషమన్న ఆ ఇఖరమునై—
 ఉండు టోయలకు, దొరలకు మరెంత గర్వమండునో కనుక మా అల్లావచ్చి అధ్య
 పడినను హిందువులను హతమార్పుట తప్పదని వారి అమ్మవారు ఎట్లకొపాడునో
 చూతమని దెప్పిపోడిచిరి. ఆట్టి తుంటరి మాటలను వృద్ధురాలు లెక్కచేయక మరల
 వారితో నాయనలారా! మీరు మేము అనుకొన్న పర్వతేదు అమ్మను వృధాగా నించిం,
 చుట వలన మీరు వెనుకు తిరిగిరాలేరు. బాగ్యబిడ్డల ముఖాలు చూడలేరని ఖచ్చితముగా
 చెప్పుచున్నాను. ఊగ్గుత్త. ఇప్పుటికైనా ఆ పంతము వచలి మీ బాగ్యబిడ్డల చెంశుకు వెలి
 హాయిగా ఉండుట జేయన్నరము. తేడా మీకు అపజయము తప్పదు నా మాట
 మమాటికి సత్యమని చెప్పేను.

ఆ మాటలు వింటున్న నవాబు టి మునలిధానా మేము కార్బ్యూర్చమై వెళ్లునప్పుడు
 అపశునమైన మాటలు చెప్పుచున్నావు. వృద్ధురాలవని ఇంతవరకు యొన్ని మాటలు
 అన్నను లెక్కచేయలేదు. ఇక సీ మాటలు సహించము సీకు అమ్మవారు అంద
 యుండిన నీ పార్టిషనును కాపాడునేమో చూతము అని చెప్పుచు తుపాకితో కాల్పగా
 అమెకు తగులదాయైను. అంతట వారు ఆళ్ళగ్యావడి ఇది యేమి వింత ఇది దెయ్యచూ!
 భూతమా! మనమేమి చేసినను చలించలేదని యొంచి అందరును చుట్టుముట్టగా ఆమె

అక్కడ నుండి అదృశ్యమై కిరమునై ఆగువడిను. ఆ వింతగాంచిన మహామృతీ వీయలు లెక్కచేయక అది ఒక భూతమని యొంచి ముందు వృయాణము సాగించు మందిరి నవాబు సైనికులకు కొండరికి అప్పటికప్పుడే వాంతలు చేయలు మొదలు పెట్టెను. అంతట వారికో కొండరు భయార్థింతులై దిగులజందిరి. అదిగాంచిన నవాబు సైనికులతో మనము వృయాసతో తిరుగుబటలన శరీరారోగ్యము దెబ్బతిని ఆ విఫముగా జరుగుచున్నదని వారికి నవ్వచేప్పి అచ్చుట పడివున్న వారిని వెంటటన్న రాజు వైద్యుంచే చికిత్స చేయించి అమ్మువారి అలయము చెంతకు చేరుకొనసాగిరి. అటుల వారు పోను పోను అనేక అశుభములు గోచరించెను. వారిది లెక్కచేయక అలయ మునకు దిగువ గల మరిచ్చతము చెంతచేరి ఆ చెట్లు కొమ్ములకు పచినెట్టరు కాదు తున్న రెండుచేల శిస్సులు వేలిలాడుట కనపడెను. ఇంత ఘోరముగా మనవారిని చంపిన శత్రువు లెచ్చుట ఉన్నారని వెతకసాగిరి. యొదుట అలయముచెంత బోయలు దొరలు కనపడిరి. అదే అదను అని యొంచి సైనికులు ముందుకు దూకిరి.

ఆ సమయమున గూడమందు ఉక్కాత్తికి అమ్మువారుపూర్వి ఖడ్గము చేతబట్టి పురియొక చేత శూలమును బట్టి అందరికంటె ముందుగా మహాదీయ శత్రువుల వైశ్వమునకు చెఱి ఉర్కి తురమ్ములారా! ఇప్పటికై నను మర్యాదగ తిరుగముఖము పట్టండి. అటులేని యొదల మీకును మీ వారికి పట్టిన గతే పట్టును. అటుచూచండి అని వారికి వేలిలాడు ఇర స్సు ల ను చూపగా అనిచూచి సైనికులు ఉయార్థింతులై నిశ్చైష్టులై నిలయమ్కానికి అంతట నవాబు నిన్న జరిగినది మోవము. భయపడక రణాడు మీ వృత్తాపము చూపుడవి గర్వముతో సైనికులను పురమాయించెను. మానవ రూపమునందున్న అమ్మునారు కోపోద్యుత్కూలై వారి వంకచూచి ఉరీ గర్వమధాండు లారా! ఇంతవరకు మీరున్న నార్థిద్దలని యొంచి యింతకొలము నహించి ఉంటిని. ఇప్పుడు మీరు వదే మిడిసిపాటుజాడ మిమ్ములను విడుచుట బావ్యముకొడని తోచు చున్నది. అని చేతి ఖడ్గమును తిప్పుచూ వ్వాలు చూచునట్లు క త్రిని ఒక పెద్దరాత్మి సరకగా ఆ రాయి నదిమికి రెండుగా నారికేషమువలె పగిలెను. అదిగాంచిన మహామ్ముదీయలు బోరా ఇది సునలను ముంత్రీతంర్మములతో దెదిరించుచున్నట్టి దయ్యము ఇంధ్రీ జాలము చూపుచున్నదని యొంచి లెక్కచేయక అశ్వములను ముందుకు దూకించి బోయ లతో దొరలతో యొద్దమునకు స్థిరపడిరి. ఘోరముగా పోరు ఆరంభమాయెను. అంతట మానవమూ నందున్న అమ్మువారు మెరువువలె మహాదీయ శత్రువులను యొదు రొక్కని వాతమార్పమండెను. వెనుక ఖడ్గము తిప్పి పడిమండివి వృక్కకు తిప్పి

ఇరువది మందిని ముందుకు తిప్పిన ముట్టె మందిని హతమార్గుచూ యేడు. గంటల వరకు యథధము చేసెను. పంచేందు పేల మంది నైనికులను హతమార్పి వారి శిరసులను కొన్ని మరియు తీఱికులకు వేరీలాడదీయాంచి ఇక శత్రువులు లేనందున అగ్రిహముతో ఆలయముచెంతకు చేసెను. అక్కడవున్న గూడెము వారికి యేలాంటి గాయములు తగులనందుకు యొవ్వురును మరణించక సజీవముగా ఆలయము వద్దచేరిరి. తృరూపము నందున్న అమ్మవారు పొలి పొలి అని బిగ్గరగా కేకలు పెట్టెను.

ఆ దృశ్యమును గమనించినట్టి ఆ గూడెమువారు ఆమెను శాంతింపదలచిరి. వారి మందలలో వికి వెళ్లి మూడు మేక పోతులను పట్టి తెచ్చి ఆమె ముందు ఉంభము కూడు పోయించి ధూప దీప నై వేద్యముల నిచ్చి శాంతులు ఏర్పాటు చేయించిరి కొంత సేవటికి ఆమె అగ్రిహము తగ్గిను. అటు తగిన కొంత తడవునకు మానవరూపములో వున్న అమ్మవారు ఆమె చుట్టున్న గుపుగా చేరి జయ జయ ధ్వనులు చేయ గూడెమువారి వంక మెల్లగా కలియణాచి వారినందఱిని రగ్గరకు పిలిచి ఓ బిడ్డ లారా! ఈసాటికి మన పార్చింతమందు మహ్మదీయుల దుండగములు అంతరించి పోయెను. కనుక వారివల్ల ఇక ఎన్నటికిగాని హాని కలగదు. ఈ పార్చింతములకు వారు వచ్చుట కల్ల ఇక జరగబోదు. ఇక నిర్ఘయముగా ఉండుడని దైర్యచెప్పెను. తర్వాత వారితో బిడ్డలారా? నేను మీకు ఇంతవరకూ అండగా వుండి యే ఆపదలు రానివ్వక నా బిడ్డలవలే మిమ్ము కాపాడుకొనుంటిని. ఇక నుండి నేను కొంత కాలము ఇటువంటి ప్రప్రదేశములను పరిశిలించి తక్కుల మంచి చెడ్డలను చూచి రావలెనని వెట్టుచున్నాను. కావున మీరు తిరిగి ఈ పార్చింతమునకు వచ్చువరకు మునుపటివలెనే మీ గూడెములకు వెళ్లి నిర్ఘయముగా జీవనములు గతుపడు. నేను ఎక్కడ వున్నను మీరు నావై మనస్సుంచి సేవించిన మీకు అనేక మగు మేళ్లు చేకూర్చుయందును. అదే విధముగా సీరు ఏ పల్లె వట్టచూడులా యందుండినను నన్ను మరువక నేను వచ్చువరకు యేటేట జాతరలు చేయచు అప్పుడప్పుడు నా ఆలయమును పడికుచ్చిముగా ఉంచి సేవించుడు కొంత కాలమునకు తిరిగి ఇచ్చటికే పచ్చిచేరి నా మహిమలు చూపుడును. ఇక్కులు కోరిన కోర్కెలు నెరవేర్చు చుందును. వేరు పార్చింతములకు పోదలచిన నా పల్ల మీరు యే వరము కావలెనో కోరుకొనుడు. మీ కోరిక అచ్చితముగా నెరవేర్చుదను అని ఆ దొరచిడ్డలకు టోయు బిడ్డలకు అభయమిచ్చెను.

ఆ చూటు బిన్నట్టే ఇక్కులందరు కొంత తడవు విచారించి ఆమెతో అమ్మ

సర్వేళ్లరీ! భూతోక మాతా! ఆదిశక్తి! నీ అండదండు ఉన్నంతవరకు మాట యే కొదవయి ఉండదు. యేశయమున్న ఉండదు. మాకే కొరతయు రేక జీమముగా ఉన్నము ఇక మాకింతకన్నను, వేదు వరము ఎండులకని. ఆమోలో సనియముగా విన్నవించుకొనిరి.

పారి మాటబు విన్నట్టే అమ్మువారు పారి విశాల హృదయమును గమనించి నాయనలారా! మీకు ఇదే విధముగా నాపై భక్తిఖావములు చూపుచుండిన మీ వంశ పారంపర్యముగా మీ ఇంటి ఇలవేయునై ఆచంద్రిర్గుములోడై మీ కష్టములను కాపాడు చుండును. ఇంకను మీకు యేవైనను సంశయములున్న యేదల తెల్పుదని ఆడిగిను.

అంతలో ఒక భక్తుడు లేచి ముండుకు వచ్చి “ఆమ్మా మీరు మాకు ఎన్ని సంపదలిచ్చినను ఐక్యర్యమిచ్చినను కొంతకాలమేగానీ యేదియు నిఱవదు కానీ మీరు మానై ఆగ్రహము చూపక మామాట కొంత అరకించిన యేదల చెప్పేదనని” తడిడసాగిను. ఆ మాట విన్నట్టే అమ్మువారు అతనినిచూచి “నాయనామీరు నా దిద్దులు నీతలిమ్మరించుట చెప్పుటకు భయమెందులకు నిక్కయముగా చెప్పుమనెను.

ఆ మాటబిన్న అతడు దైర్యములో తల్లి నీవు ఇంకను కొంతకాలము సంచారముచేసి తిరిగి ఇచ్చటికే చేరెదను అని చెప్పుచున్నావే కాని నీవు మాసవుల దృష్టికి గోచరముకావు. సీపోదు మాత్రము కలియుగ మంతము వరకు నిలచి దేశమంతయు వర్ణసిద్ధి తెక్కుచుండును. మేము మీవిద్దులగుటవలన మిసేవలు చేసినందున మాపేరున్న సూర్య చంద్రమలున్నంతవరకున్న నిఱుచున్నట్టు అనుగ్రహించుట. అదే మేము కోరుచున్న వరము, అనివేడుకొనెను.

ఆ మాటబిన్న అదిశక్తి అమితానంద భరితురాలై వారందరి వంకచూచి చిద్దులారా మీరు కోరిన విధముగా మీయభీషణంబులు తీర్చుదననిచెప్పి రానాటినుండి ఆ కనిటించున్న కొండపై కొలవు చేసెదను. దొరల అభిమానించుటచేతను, బోయవారు కొలుచుటచేతను, కొండపై నిర్చినందువల్లను దొరటోయకొండ గంగమ్మగా వర్ణసిద్ధిగాంచును. మీ పేదు ముందుగా వచ్చునట్టు పెట్టి కలియుగాంతము వరకు పిలుచున్నట్టుగా పేరు పెట్టెను. అనాడు ఆమె పెట్టిన పేరే దొరటోయకొండ గంగమ్మ అనునామము కొనాటికి స్తోరస్తాయిగా నిలచి రెండవ తైలానమువలె వెలయుచున్నది. అంతట దొరలు

బోయలు నంతోపముగా ఉప్పొంగి ఆలయము చెంత అనేకముగు వేడుకలు జరిపి బిరువైన హృదయముతో వారివారి స్తోవరములకు వెల్లి సుఖముగా నుండిరి.

ఆ విధముగా వారి కోర్కెలు నెరవేరిన ఆమ్రమారు అచ్చిటినుండి మహమ్మదీ యుల స్తోవరముల చెంతకు వ్యాధురాలివలె వెల్లెను. అచ్చటి ఉన్న మహమ్మదీయత్తిలు ఆమెను చెంతకుపిలిచి అవ్యాసించి ఏహారు నీవు యొందులకు ఈ మార్గమున వచ్చి యున్నావు అని ప్రార్థించగా అవ్యా వారినిచూచి ఆమ్రులారా నాది ఇక్కడికి ఒక్క ఆమదదూరము నేను ఈ కిఫరమునకు మాగార్మమస్తులతో కలసివచ్చి చాలా రోజు లైనది. ఈ అరణ్యమున ఇంతకాలము జీఫించుంటిని కానీ ఈ నాటికి మహామ్మదీ దీయులు ఆమ్రుచేతిలో హతమగుటవలన ఈ ప్రార్థమంతము శాంతి యేర్పడినందున నాహారికి పోవుచున్నాను. అని మహమ్మదీయత్తిలతో చెప్పగా ఆ మాటలు విన్నట్టి ఆ త్రీలు స్ఫురతపిని కుప్పగా కూలిపోయిరి.

కొంత తడవునకు వారుతెప్పరిల్లి లేచి అవ్యాట ఉన్న అవ్యాపాచములపైబడి అవ్యా నీవెచెపిన మాటలు యద్దామైనాయని నిజముతెలిసికొని ఎక్కువ దుఃఖము జెందుచూహాచైవమా మేము మా భర్తలకు ముందుగనే జెప్పియున్నను మా మాటలు తెక్కచేయక ఆమ్రమారు అండగాపున్న వారిపైకివెళ్లి ఇట్టి ప్రార్థణహాని తెచ్చుకొన్నారు. ఇక ఇక్కడ, మాకు దిక్కెవ్వురు లేరే ఈ అరణ్యము మర్యాదనుండి మా సొంతహారికి చేర్చు వారెరా? మా భర్తల కింబరములు కడసారిగా చూచుటకుగూడ మార్గము తెలియదేట సర్వేశవరీ! అది పరాశక్తి మా భర్తల తప్పులు మన్నించి మా మీద కనికరించి మీ విష్టలకు మార్గము చూపు తల్లి ఓ భవాని! నర్యజనులకు తల్లివిసీపే అది తెలియక మా భర్తలు మీచే బలియైనారు. తల్లివేతనే హతమైరేగానీ మరియువ్వరును చంపలేదు గదా యనిదుఃఖము జెందుచూ అవ్యాను మార్గమును చూపుమని వేడుకొని అప్పుడు వారి బాధను చూచినట్టి అవ్యా వారితోనరే బయలుదేరండి మీకు మార్గము చూపించేదనని శారందరిని వెంటనిదుకొని ఆ అడవి మార్గము గుండా తిథిరముపై వారి శవములు వడి ఉన్న స్తలమును: పిలుచుకొని వెళ్లును.

అచ్చటికి వెళ్లినట్టి మహమ్మదీయత్తిలు మట్టి వృక్షమునకు వేర్లాడ గత్తినట్టి రస్సులను చూచి అటు క్రిందపడియుండు కొన్నివేల శవములను చూచి వారి భర్తలను ఉర్ధు వట్టలేక అచ్చటనే స్ఫురతపిని పడిపోయిరి కొంతసేవటికి అవ్యారూపములో పున్నామ్రువారి మహిమతో అందరున్న పైకిలేచి ఆమెనుచూచి అమితముగా దుఃఖించసాగిరి

అది గాంచినట్టి ఆమ్రవారు వారిని టీడార్పీ మీరు యేమియు భయము తెందవలడు యే విధముగానైన మిమ్మలను మీ దేశమునకు సురక్షితముగా చేర్చెనదనని చెప్పి వారిని వెంటబెట్టుకొని కొండకు వశంభాగమునగల గుట్ట వద్దకు వెళ్లి ఆచ్చుట ఒక తటాకము చెంతకు పిలుచుకొనిపోయి వారికి స్నానంబుచేయించి వారిభర్తలు చనిపోయినందుల్నా కావలసిన కర్కృతియలు జరిపించి తటాకము సమీపమునగల గుట్టవద్దకు వెళ్లి వారి గజులు పగులకొట్టేంచి తరువాత జరగవలసిన తతంగము సక్రిమ్మముగా నడిపించెను.

అటుల వృద్ధురాలు వారి కర్కృతియలను జరిపించి అచ్చుటనీండి వారిని చెంట పెట్టుకొని వారిదేశమునకు పోవుటకు వ్రియాణమై బయలుదేరెను. ఆ విధముగా మహ్మదీయత్తీలను వెంటనిదుకొని పట్టణమునకు ఫచ్చి వారిమధ్య కలసిపెఱుచు వారు నివసించుచున్నట్టి రాజభవనముల గుర్తులు చూపుతూ కొంతదూబము వెళ్లివారిని తెలియకుండా అదృశ్యముయ్యేను. మాట్లాడుకొనుచు పోవుచున్న వారిని అవ్వుకనబడపోగా వారందరు అచ్చుట నిలచి తేరి పొలుచుడ ఆశ్వర్యముతెండి ఇదియేమి విటుతమై ఉండును! అరువది ఆముదల నుండి మనకు యేలాంటి అప్పాయమును కటుగసీయక మనదేశము వరకు వచ్చి ఇంతలో కనబడుటతేదే! అని ఆశ్వర్యముతెండి అపరిసర పూర్వింతమంతయు కృధుతందరు కలిసి పెడకి చూచిరి యొందుముగానీ ఆగువడదాయెను. అంతట వారందరు ఒకరితో నాకరు ఇదియేమై ఉండును, ఈ వృద్ధురాలు సామాన్యరాలుకాదు సర్వక్రీంపనం పన్నురాలై నట్టి ఆదివరాళక్కి యై ఉండునని అట్టికల్లి మనవెంటవచ్చి చునలను రాపాడి నందుకు చునమెంతో కృతజ్ఞులమై యుండవలెను. ఆట్టి విశాల హృదయముగల అదేవదేవిని మనము మరుచుట భావ్యముకాదని చెప్పుకొనిరి. ఆనాటినుండి మహామ్మదీయులుకూడా అన్ని విధములుగా తోడువడిన ఆ జగజ్జననవి సేవించుట మొదలిదిరి కష్టం బులందు ఆమెకు మొక్కల్లిరిడుచు వారికోర్కెలు తీరినంతనే వారును యేపేట దొరబోయి కొండ శిఖరమునకు వచ్చి మొక్కల్లిరిడుచు చ్ఛల్లించుకొని పోవుచున్నారు. ఆనాడు వారు పెట్టిన విధముగా ఈనాడున్న మహామ్మదీయులువచ్చి ఆమ్రవారిని సేవించుకొని పెసుటు ఈనాటికిని కాన నగును ఆమ్రవారున్నా వారి బిడ్డలకు అనేక విధములుగా తోడువడి ఆశిఖరముపై నే రెండవ కైలాసముగా పెలయునట్లుచేసి వ్రిశాంతము గంభీరముచే దొరచోయకొండ శిఖర పూర్వింతము నంతరించుతూ ఈపోనిషట్ జరుపుచున్నది.

ఆప్సాధికినీ కొండపైన ఆనాడు నివించిన వ్రిదేశములు నల్లమందు గలిపెయ పూర్విశారములు కలవు అలయమునకు తూర్పు పై భాగమున ఆనాడు ఆమ్రవారు సేవిత్తు కొనుటకు ఆమె మహిమచే ఏర్పడినట్టి చిన్న సలోవరము ఆప్పాధికిని ఉన్నది అందులో

యెట్టిష్టేమ పరిస్థితుల యందైనా ఎంతసీరు వాళినను తరగకుండా ఉండును. దీనిని నిదర్శనముగా చూడవచ్చును.

మరియు అమె ఆ ప్రాంతమున తిరుగుచూ విశ్రాంతి సమయమున ఉయ్యాల ఊగుడున్నట్టి ప్రాదేశము ఇప్పటికిని ఉయ్యాలగుండ్లు అని పిలుచుందురు. అక్కడి ప్రాదేశము ప్రాశాంత వాతావరణముతో నిండి ఉండును.

అదియుగాక ఆనాడు అమ్మవారు మహామృదీయ సైన్యముతో విసరగా సారికేళము వలె దబులాగా చీలిన పెద్దరాయి ఇప్పుడును గోచరమగును.

కొండకు దక్షణభాగమున మైదానమునుండు ఒక పెద్దరాయి కనబడును అచ్చునే వారిస్తావరములు నాడు పట్టపు యేసుగును కట్టిన రాతిని చూడసగును. అది ఇప్పుడును ఈ నాటికి ఏనుగుండు అని పిలువబడుచున్నది,

ఆగాడు మహామృదీయ త్రైలకు కర్మక్రియలు జరిపిన స్థలము ఇప్పుడునూ ఉన్నది ఎరరైనా ఆ ప్రాదేశమునకు వెళ్లి అక్కడక్కడ చిన్న గుంతలు త్రైవ్యచాచిన ఆనాడు పగులగొట్టబడిన గ్రాజులు ఇప్పుడును పైకిలేచునటి వింతచూడవచ్చును. అందువలస ఆ గుట్ట ఇప్పుడుకూడా ముండమోపులగుట్ట అని పిలువబడుచున్నది.

కౌన్స దొరచోయకొండకు పెఱ్చు భక్తాదులు కైన తెలిపిన ప్రాంతమంతయు పరిశీలించిన పై విశేషములు గోచరమగును. అదే విధముగా ఈ నాటికి కూడా ఆ తల్లి చూపిన మహిమలు ఉదాహరణకు ఈ క్రిందకొన్ని దృష్టాంతము లిప్యదించినవి.

1) 1975వ సంవత్సరము నందు తిరుపతివాసులు కొండరు అమ్మవాఁని నములము సతు మొర్కుబడులు తీసుకొని వెళ్లి ఆ తల్లినన్నిధానమందుండు కోనేటిలో పడుగు మన్న ఆ నీరు తాగుటకు సంశయమొంది పడగట్టి త్రాగినంయన వారు అప్పటికప్పుడే సృష్టిప్రాథమికి పడిపోయారి ఆ దృశ్యమును అచ్చుటకన్న భక్తాదులు గమనించి పూజారూలతో చెప్పగా వారు అచ్చటికివెళ్లి తీరములనుచల్లి బండారు బొట్టపెట్టిన కొంత తదవునకు వారు పైకిలేచిరి అంత అచ్చుటకన్న భక్తాదులు వారిని ఇట్టిపులమునకువచ్చి ఇట్లుచేయుట పొరపాటు అని మందించి ఈ వనిచేయరాదని చెప్పగా అంతపు వారు అమ్మవారి వద్దకు వెలితపుచేసినందుకు మమ్మ మన్నించవలెనని అనేక విధములగా మొర్కుకొని అక్కడ అందరు చేయిరీతిగా వారున్న ఆ నీటితోనే వంట చేసుకొని భూసించి ధన్య

లైరి, ఆనాబి నుండి అచ్చుట జరుగు మహిమలు తెలుసుకొని యేటేట వారున్న పచ్చి అమ్మువారిని సేవించుకొని పోవుచున్నారు.

2) 1978వ సంవత్సరము దిగువవల్లగ్గా ప్రమం మేకతోళ్ళువల్లే ఉన్నట్టి రాష్ట్రవారు అమ్ముప్పాన్ని ర్యామునకు వెళ్లిరి, అమ్మువారిని సేవించుకొని అనంచముతో అధ్యారి వారితో కలుపుకొని తిరిగి వ్యాయాజీమైనప్పదు వారి బిడ్డలు ముగ్గురు తప్పిపోగా వారు దిగులు వడి అందోళన చెందిరి, అమ్మువారి కృపాకటాటమున ఆ కొండ పొర్చింతముపదుండు ఇర్లవారు ఆ బిడ్డలను తీసుకొనివచ్చి వారి తల్లి దంటుప్రిలకప్పుడించేరి.

3) 1978వ సంవత్సరము పుంగనూరు తాలూకా పోయిమలగా ప్రమంతులో ఒక సడి వయ స్సుగల త్రైకి అకస్మాత్తుగా నోటిమాటలు వడివోవుటచే వారు చాలమంది పై ద్వారా చూపించినా నయముకాక కొన్ని రోజులు దొరబోయ్కొండ, అమ్మువారి చెంతరు వెళ్లి మొర్కుజించులు చెల్లించి ఐమువారములు అమ్మువారిని సేవించ కుచువ వారమునాటు అత్తమును వచ్చి అమ్మువారిచెంతనే మాటాటటు చొదుపెట్టాను.

మర్కెద్దు 4) 1980వ సంవత్సరం నందు పుంగనూరు తాలూకా పొర్చింతమువారు కొండరు టుంబనమేతముగా దొరబోయ్కొండకు వచ్చి అమ్మును సేవించుకొని అక్కాడ ఇర్లగ వలసిన కార్బ్రూమములు జరుపుకొనుటలో పొర్చుద్ద పోటుటచే ఒకరికొకరు గమనిచక వేరువేరుతోపల వారి నివాసమాణ చేరుకొనిరి, అందువారి గుంపులో ఒక ఇంటి నీర్దులు తప్పిపోవుట గమనించి వీళ్ళను, వాళ్ళను అడుగగా ఎవ్వరును మాపెంటరాలేచని చెప్పిరి అదివిని వారి తల్లి దండ్యిలు దిగులుజెంది యొక్కడపున్నాలో యొమ్మునాలోయని రయువడి తిరిగి పోయ్కొండకు కొండరిని పెంటనిపుకొని బయలుదేవి కొండ క్రొండకు పచ్చిరి అప్పటిరాళ్లు ఎక్కువైన నందున అమ్మువారి అలయమునకు పోటుటకు భయచేడి కొండ క్రొంవనే ఉండి తెల్లవారకమునుపే శిఫరముపై కి పోటుటండగా అమ్మువారు డారిబిడ్డలను వృద్ధురాలి గూపములో వారిచెంతకు చేర్చెను అప్పుడు వారి తల్లిదండ్యులు, బంధువులు ఆ బిడ్డలను కొగలించుకొని నాయనలారా మీరు రాత్రి యంతము ఎట్టబీ ఉంటిరి? యేందుకితిరి? అని ఆవేదనతో వారిని అడుగగా అందులకు ఆ బిడ్డలు మేఘు యే బాధలు వడలేదు రాత్రి అంతయ మేఘు మా అప్పుదగ్గర ఉంచిమి అప్పుమాతు ఫలహారములకూడా ఇచ్చెను తిరిగి చుమ్ములను మీ వద్ద విడిచి వెళ్లినది, ఆ అప్పుయే ఈ మార్గముగుండానే వెళ్లేనని ఆ పసిబాలురు చెప్పగా వారందరు ఆశ్చర్యము జెందిరి, ఇది జిరిగిన సత్కము.

5) 1985వ సంవత్సరము శివరాత్రికోఱ వేంపల్లి గార్మం కోళ్ళుల్లపల్లిలో కాపురముండు మదవలివారు కొండకు వెళ్ళినప్పుడు వారిచిడ్డ తప్పిపోగా ఆచిడ్డ ఆరాత్రిఅంతయు అమ్మవారి సాన్నిధ్యమునందుండి తెల్లవారిన తదువాత వెడకి కొంటూవచ్చినవారితల్లి. తండ్రీల దగ్గర చేరెను.

6) 1986వ సంవత్సరము చిత్తూరు జిల్లా మదనపల్లె తాలూకా కోటావారిపల్లి నివాసులు అమ్మ సన్నిధానమగు బోయకొండకు టార్క్కరులో వెళ్ళుచుండు సమయమునమార్గములో ఒక నాగుపాము ఎదురుగా దానిని లెక్కాచేయక తాచ్చురముచేసి వెళ్లిరి. అదియుగాక వారిగుంపులో ఒక తృతీ అమ్మవారి కోనేటిసీశ్చ కుభ్రము లేదని యెగతాఖిచేసి పవిత్రీష్టలమున దుర్నిధవడికలు నదిచినందున ఆమె ప్రివర్తనకు అమ్మవారు తగుపార్చియిచ్చితం చూపినది. ఎటులంచే మదనపల్లె తాలూకా రెడ్డివారిపల్లి గార్మం. పెట్టావాండ్లపల్లె సమీపమున అర్దకిలో మీటరు, దూరమున చదరముగా ఉన్న బాటుపై బోయుచున్న టార్క్కరు అకస్మాత్తుగా బోల్తావడినది. అందులో కొండరు యే అపాయము లేక మిగిలిరి, దుర్నిధవడికలు చేసినతృతీ అక్కుడికక్కుడనే పార్ణావష్టజెంది ప్రథమయ్య అసుపత్రిలో ఆ రోజే మరణించెను. కనుక అమ్మను సేవించుటకు వెళ్ళునప్పుడు జాగ్రీత్తగా వెళ్ళవెలనని నిర్మలమైన మనస్సుతో వెళ్ళుట చాలా మంచిది ఇది ముముగా గమనించతగి విషయము.

అదియుగాక కర్మాంశుక సేటు బెంగఊరులో కొండరికి అమ్మవారు అనేక విధములైన మేళ్ళు చేయుటచేతను వారికి సాక్షిత్తుగా గోచరము అగుట వలనసూ వారు ప్రతి సంవత్సరము ఆ తల్లికి ఆభిషేకములు చేయుచు ఆనందింపజేసి కృతార్థులు అగుచున్నారు. వారు అనాటినుండి ఈనాటివరకు ఆమె శిఖరమునకు వచ్చి ఆమెను దర్శించి వెళ్ళుచున్నారు. నమ్మినవారిని అమ్మవారు అండగా వుండుట సత్క్యమైన మాట.

అమ్మవారి మహిమలు కనుగొనవలెనని యొవ్వురైనా బోయకొండ శిఖరముపైకి రాత్రిపూట చెఱి గమనించిన యెడల ఎష్టుడో ఒక పొర్చుద్దున అమ్మవారు అలయములోనికి వచ్చుచూ వెళ్ళునప్పుడు అందెల చప్పుడు వినవద్దును. ఇది యదార్థం!

అదియుగాక ముఖ్యముగా డిశంబరు జనవరి నెలలలో వెళ్ళినయెడల అక్కుడి మహిమ కన్నులముందే చూపుదురు. దానిని పరీషీంచవలెను.

పురియుకటి యొవ్వురైనను ప్రయాణ విషయములకు ఎక్కుడైనను కుభకార్య

ములకు వెళ్లనప్పుడు మది మైలు తగులకుండా అమ్మవారి బండారు నోసట పెట్టుకి వెళ్లిన యొడల వారు పోయినప్పి జయచ్ఛిదముగా ఇరుగును.

యొవ్వరికైన పనిపిల్లలకు బాలగ్రహాదోషములుగాని, చిన్నపిల్లలకు కీసురులాం వార్ధదులుగాని కనఁడినప్పుడు వారిఇండ్లను శుభ్రిపరచి అమ్మవారి బండారు వారికిడి మొఱ్కుకోన్న యొడల వారి అరోగ్యం అచ్చితముగా చక్కబడును ఇదిముచ్చాటికి సర్వ

అదియుగాక, యే గ్రామాదులయందు పట్టణాలయందుగాని పైరుపంటలు ఈ వృక్షములకుగాని చీడపురుగులవల్ల పంటలు చెడిపోవుట తటస్థించిన అమ్మవారి ననిద మునకు వచ్చి తీర్చములు బండారు తీసుకొని వెళ్లి వాటిపై చలిన ఆ చీడపురుగులు చే ఆరోగములు త్వరలోనే తగ్గి పంటలకు హోని ఇంగదు. ఈ విషయము ఇప్పుడుకూ ఇరుగుచున్నది.

దౌరభోయకొండ శిఖరముపైన ముఖ్యమైన విషయము యేమనగా అచ్చ అనాడు అమ్మవారి మహిమచే నిర్మితంచైన నట్టి కోసేరు ఆలయము యొదుట పున్నాటకండుగల సీరు అనాడు సృష్టించిన రీతిగా ఈనాటును యొంత శుభ్రిపరచినను పచ్చగ పున్నది. మానవుఱ మార్పులేము అట్టిసీటిని అచ్చటికి వెళ్లిన భక్తాదులు అసహ్యంచ వాడుటవలన మీ బాధలు పుండవు. ఎగతాలిగా తాబ్సూరము చేసిన కొన్ని బాధలకు గు కాక తప్పదు కావున భక్తాదులు ఈ విషయమందు బాగ్రిత వహించవలెను. ఇది దై విర్మయంబుచే ఏర్పడినదేగాని మానవ నిర్మితముగాదు. ఇది అన్నిటికస్తును కడ ముఖ్యమైన సత్యం

ఇంతటి మహాత్మగల దౌరభోయకొండ గంగాఢవానిని భక్తులునేవించి తరింతురుగా